

PIRMOSIOS UŽSIENIO KALBOS BENDROJI PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Užsienio kalbos dalyko paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniui ugdytis kompetencijas, reikalingas bendravimui dabarties pasaulyje, mokymuisi, pasirengimui karjerai ir tolesnei asmenybės raidai.

2. Mokiniai ugdomi kalbines komunikacines kompetencijas ir mokosi vartoti užsienio kalbą jų veiklai būdinguose kontekstuose, pasiekti kalbos mokėjimo lygį, leidžiantį siekti asmeninių, mokymosi, visuomeninių ar profesinių tikslų.

3. Kalbų mokėjimas yra būtinas studijoms ir profesinei karjerai – daugumos mokslo ir verslo sričių informacija prieinama tik užsienio kalbomis, darbo rinkoje kalbų mokėjimas dažnai yra privaloma sąlyga – todėl išmokti kalbų ir ugdytis informacinę kultūrą yra svarbu jau mokykloje. Kalbos leidžia bendrauti su kitų tautų, kultūrų atstovais, praplečia pažintines galimybes, padeda įvairiapusiai tobulėti, naudotis kultūros vertybėmis ir šaltiniais, kurie nepasiekiami gimtąja kalba.

4. Užsienio kalbos mokymas(is) padeda ugdyti(s) asmenines savybes, vertybines nuostatas bei socialinę kultūrinę savimonę. Mokiniam sudaromos sąlygos:

4.1. Siekti asmeninio tobulėjimo, atliekant prasmingas veiklas, skiriant dėmesį savitarpio supratimui ir pagalbai. Mokytiis perimti Lietuvos, Europos ir pasaulio istorinę-kultūrinę patirtį, ugdytis partnerišką santykį su kitomis tautomis, atsakomybę už vertybių ir kultūrų puoselėjimą.

4.2. Mokytiis priimti pasaulio pokyčius ir iššūkius, aptarti aktualias visuomeninio gyvenimo problemas, dirbant kartu ir bendraujant korektiškai, ugdytis supratimą ir pagarbą įvairių kultūrinių, socialinių grupių, skirtingo amžiaus, fizinių ar intelektualinių gebėjimų, tautybės, rasės, lyties, lytinės tapatybės, skirtingos mąstysenos ar gyvensenos ir asmenims.

5. Pirmosios užsienio kalbos bendrąją programą sudaro: ugdymo tikslas ir uždaviniai, dalyku ugdomų kompetencijų raiškos aprašas, pasiekimų sričių ir pasiekimų raidos aprašai, dalyko mokymo(si) turinys, pasiekimų vertinimas ir pasiekimų lygių požymių aprašai. Pirmosios užsienio kalbos bendrojoje programoje išskirtos keturios pasiekimų sritys: Supratimas/Recepcija, Raiška/Produkovimas, Sąveika/Interakcija, Tarpininkavimas/Mediacija. Šios pasiekimų sritys yra bendros visoms klasėms nuo antrosios iki ketvirtos gimnazijos, kiekvienam koncentruvi numatyti konkretūs kiekvienos srities pasiekimai, suformuluoti atsižvelgiant į vaiko raidos ypatumus ir įgytą patirtį. Programoje aprašyti mokinių pasiekimai suprantami kaip žinių, supratimo, gebėjimų ir nuostatų visuma. Tikimasi, jog jie bus pasiekti baigiant ugdymo programą. Kiekvienos pasiekimų srities pasiekimų raida atskleidžiama šešiuose ugdymo centruose 2 klasė, 3-4 klasės, 5-6 klasės, 7-8 klasės, 9-10 (I-II gimnazijos) klasės ir III-IV gimnazijos klasės. Pirmosios užsienio kalbos bendrojoje programoje pateikiami skirtingiems mokinių amžiaus tarpsniam numatyti pasiekimai – mokymosi rezultatai. Mokymosi rezultatai aprašomi siejant juos su Bendruosiuose Europos kalbų metmenyse (2020) pateikiamais kalbos mokėjimo lygių aprašais: 2 klasės numatomi mokinių pasiekimai siejami su kalbos mokėjimo lygiu Prieš- A1, 3-4 klasėse su kalbos mokėjimo lygiais A1/A1, 5-6 klasėse su kalbos mokėjimo lygiais A2/A2, 7-8 klasėse su kalbos mokėjimo lygiais B1/B1, 9-10 ir I-II gimnazijos klasėse su kalbos mokėjimo lygiais B1/B1+, III-IV gimnazijos klasėse su kalbos mokėjimo lygiais B2/B2+. Mokymo(si) turinys nusako kontekstus, kuriuose ugdomi mokinių

pasiekimai, mokymo(si) kontekstų pasirinkimo galimybes laipsniškam žinių ir supratimo įgijimui, gebėjimų ir vertybinių nuostatų ugdymui. Pasiekimai aprašomi keturiais pasiekimų lygiais: slenkstinis (I), patenkinamas (II), pagrindinis (III) ir aukštesnysis (IV). Kiekvienas pasiekimo lygio požymis įvardija mokinio rodomus rezultatus. Aprašomos svarbiausios į(si)vertinimui reikšmingos įgytos žinios ir supratimas, išugdyti gebėjimai ir vertybinės nuostatos.

II SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

6. Užsienio kalbos dalyko tikslas - įgalinti mokinius vartoti užsienio kalbą atliekant įvairias jų amžiaus tarpsniui būdingas veiklas realaus gyvenimo situacijose, įvairiuose kontekstuose, tobulinant programoje įvardytas mokinio kompetencijas; ugdyti mokinius kaip socialiai sąmoningus piliečius, gebančius kūrybiškai ir atsakingai veikti priimant iššūkius, suvokiančius pasaulio įvairovę, istorinę ir kultūrinę patirtį, siekiančius pažinimo ir asmeninio tobulėjimo.

7. Pradinio ugdymo uždaviniai. Siekdami užsienio kalbos dalyko tikslo, mokiniai:

7.1. suvokia užsienio kalbą kaip šiuolaikinio gyvenimo dalį, komunikavimo ir pažinimo priemonę;

7.2. klausydami ir skaitydami, supranta jų amžiui tinkamus A1 kalbos mokėjimo lygio tekstus;

7.3. kalbėdami ir rašydami, bendraudami gyvai bei virtualioje erdvėje, reiškia mintis vartodami A1 kalbos mokėjimo lygio leksines-gramatines struktūras;

7.4. atlikdami kalbines veiklas, taiko supratimo, raiškos, interakcijos ir mediacijos strategijas;

7.5. ugdomi gebėjimus ir norą toliau mokytis užsienio kalbų.

8. Pagrindinio ugdymo uždaviniai. Siekdami užsienio kalbos dalyko tikslo, mokiniai:

8.1. suvokia užsienio kalbą kaip sociokultūrinės tikrovės dalį, komunikacijos, mokymosi, pažinimo ir asmeninio tobulėjimo priemonę;

8.2. išplėtoja tarpkultūrinį ir pilietinį sąmoningumą, analizuodami savo ir kitas kalbas, kultūras, visuomenes, globalias idėjas ir problemas;

8.3. ugdomi kalbines komunikacines ir kitas kompetencijas, būtinas sėkmingai komunikuoti skirtinguose asmeninio ir viešojo gyvenimo bei mokymosi kontekstuose ir skirtingais tikslais;

8.4. supranta įvairius B1 kalbos mokėjimo lygio sakinčius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus;

8.5. kuria įvairius B1 kalbos mokėjimo lygio sakinčius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus;

8.6. bendrauja žodžiu ir raštu, gyvai arba virtualioje erdvėje, vartodami B1 kalbos mokėjimo lygio leksines-gramatines struktūras;

8.7. atlikdami kalbines veiklas, taiko supratimo, raiškos, interakcijos ir mediacijos strategijas;

8.8. ugdomi gebėjimus ir norą mokytis kalbų visą gyvenimą.

9. Vidurinio ugdymo uždaviniai. Siekdami užsienio kalbos dalyko tikslo, mokiniai:

9.1. suvokia užsienio kalbą kaip sociokultūrinės tikrovės dalį, komunikacijos, mokymosi, pažinimo ir asmeninio tobulėjimo priemonę;

9.2. išplėtoja tarpkultūrinį ir pilietinį sąmoningumą, analizuodami savo ir kitas kalbas, kultūras, visuomenes, globalias idėjas ir problemas;

9.3. ugdomi kalbines komunikacines ir kitas kompetencijas, būtinas sėkmingai komunikuoti skirtinguose asmeninio, viešojo gyvenimo, akademinės ir iš dalies profesinės veiklos kontekstuose;

9.4. supranta įvairius B2 kalbos mokėjimo lygio sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus;

9.5. kuria įvairius B2 kalbos mokėjimo lygio sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus;

9.6. bendrauja žodžiu ir raštu, gyvai arba virtualioje erdvėje, vartodami B2 kalbos mokėjimo lygio leksines-gramatines struktūras;

9.7. atlikdami kalbines veiklas, taiko supratimo, raiškos, interakcijos ir mediacijos strategijas;

9.8. remiasi kitų dalykų žiniomis, tikslingai naudojasi žodynais, žinynais ir kitomis moderniomis informacijos paieškos priemonėmis, pasirenka tinkamus šaltinius, vertina jų patikimumą;

9.9. išsiugdo gebėjimus ir norą mokytis kalbų studijuodami, profesinėje veikloje ir visą gyvenimą.

III SKYRIUS KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

10. Įgyvendinant Pirmosios užsienio kalbos bendrąją programą ugdomos šios kompetencijos: komunikavimo, pažinimo, skaitmeninė, kūrybiškumo, kultūrinė, pilietiškumo, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos. Jos pateiktos pagal kompetencijos ugdymo intensyvumą Pirmosios užsienio kalbos dalyku.

11. Komunikavimo kompetencija.

11.1. Komunikavimo kompetenciją, pradinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

11.1.1. naudoja mokytojo rekomenduojamas kalbines ir vizualias raiškos priemones;

11.1.2. pasirenka artimoje aplinkoje esančias komunikavimo priemones;

11.1.3. komunikuodami išlaiko dėmesį, išklauso pašnekovą, tinkamai reaguoja;

11.1.4. komunikuodami su vienu pašnekovu ar grupėje, taiko skirtingas strategijas;

11.1.5. atpažįsta asmeninio gyvenimo, mokymo(si) ir viešosios veiklos srityse gaunamus verbalinius ir neverbalinius pranešimus;

11.1.6. atpažįsta pagrindines komunikavimo intencijas.

11.2. Komunikavimo kompetenciją, pagrindinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

11.2.1. kalbėdami ir rašydami pasirenka ir vartoja kalbines ir nekalbines raiškos priemones ir formas;

11.2.2. pritaiko raiškos priemones ir formas įvairioms situacijoms ir adresatams asmeninio gyvenimo, mokymo(si), viešosios veiklos ir iš dalies profesinės veiklos srityse komunikuodami gyvai ir virtualioje erdvėje;

11.2.3. naudoja fizinius ir virtualius komunikavimo kanalus (gyvai realioje erdvėje ir virtualiai skaitmeninėje erdvėje);

11.2.4. komunikuodami žodžiu ir raštu atskleidžia savo asmenybę, suvokdami savo skirtybes;

11.2.5. kalbėdami ir rašydami taiko reikiamas strategijas (planuoja, pasitaiso, patikslina, redaguoja ir pan.);

11.2.6. komunikuodami žodžiu ir raštu atsižvelgia į adresatą, komunikacinę tikslą, situaciją;

11.2.7. taiko skirtingas strategijas komunikuodami žodžiu individualiai (prieš auditoriją), poroje ar grupėje;

11.2.8. klausydami ir skaitydami analizuoja ir vertina įvairias komunikavimo intencijas, supranta asmenines nuostatas išreiškiančius pranešimus, skiria faktus ir nuomone;

11.2.9. klausydami ir skaitydami atpažįsta patyčias, įžeidžiamo turinio, nepakantumą ir smurtą skleidžiančius pranešimus;

11.2.10. kritiškai vertina pranešimus/tekstus.

11.3. Komunikavimo kompetenciją, vidurinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

11.3.1. tikslingai pasirenka ir kūrybiškai naudoja kalbines ir nekalbines raiškos priemones ir formas;

- 11.3.2. lanksčiai pritaiko pranešimą įvairioms komunikavimo situacijoms ir skirtingiems adresatams;
- 11.3.3. tinkamai reiškia nuomonę, įsitraukdami į komunikavimo diskursą asmeninio, viešojo gyvenimo, akademinės ir iš dalies profesinės veiklos kontekstuose;
- 11.3.4. kuria įvairius komunikavimo kanalus ir priemones;
- 11.3.5. tikslingai kuria komunikavimo aplinką; analizuoja įvairialypius pranešimus ir kompleksines komunikavimo intencijas įvairiose gyvenimo srityse;
- 11.3.6. analizuoja, interpretuoja ir kritiškai vertina pranešimo tikslingumą, pagrįstumą, įvairių šaltinių patikimumą.
12. Pažinimo kompetencija.
- 12.1. Pažinimo kompetenciją, pradinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:
- 12.1.1. sieja kalbos garsus su raidėmis;
- 12.1.2. skiria mažąsias ir didžiąsias raides;
- 12.1.3. sparčiai plečia žodyną, žodynas darosi mažiau priklausomas nuo tiesioginės patirties;
- 12.1.4. įvyksta kopijavimo gebėjimų raidos šuolis (kopijuoja pagal pavyzdį);
- 12.1.5. perskaito ir suvokia skaitomus tekstus ir supranta jų teikiamą informaciją, reaguoja į ją;
- 12.1.6. vertina gebėjimą skaityti, rašyti, komunikuoti su žmonėmis, suprasti ir dekoduoti informaciją;
- 12.1.7. ribotą laiką dirba savarankiškai (pradedą, tęsia ir užbaigia konkrečią užduotį);
- 12.1.8. klasifikuoja objektus;
- 12.1.9. tą pačią teksto informaciją išreiškia piešiniais;
- 12.1.10. su pagalba planuoja, stebi ir vertina savo veiklą ir jos rezultatus;
- 12.1.11. bando savarankiškai grupuoti, pertvarkyti informaciją;
- 12.1.12. sutelkia dėmesį vienai veiklai iki valandos, jei ji nėra monotoniška.
- 12.2. Pažinimo kompetenciją, pagrindinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:
- 12.2.1. žino ir taiko užsienio kalbos kalbinius išteklius reikalingus atlikti kalbines veiklas siekiant realizuoti įvairias komunikacines intencijas įvairiuose kalbos vartojimo kontekstuose;
- 12.2.2. vartoja kalbinius išteklius, kurie apima kalbines komunikacines (funkcines, semantines, gramatines, leksines, diskurso, fonologines ir kt.), sociokultūrinės, tarpkultūrinės žinias ir gebėjimus;
- 12.2.3. vartoja abstrakčiąsias ir konkrečiąsias sąvokas, kalbos pažinimo sąvokas ir terminus;
- 12.2.4. atlieka kalbines veiklas, apimančias recepciją/supratimą, produkavimą/raišką, interakciją/sąveiką, mediaciją/tarpininkavimą;
- 12.2.5. komunikacinės intencijos apima mikro-intencijas ir makro-intencijas;
- 12.2.6. kalbos vartojimo kontekstai apima asmeninio gyvenimo, mokymo(si) veiklos, viešosios erdvės bei iš dalies profesinės veiklos sritis, situacijas, temas, potemes;
- 12.2.7. taiko užsienio kalbos dalykui, kalbų mokymuisi būdingas mąstymo formas, pvz., klausydamas ir skaitydamas apdoroja, analizuoja, vertina tekstus turinio ir sandaros požiūriu; kalbėdamas ir rašydamas taiko turimas žinias ir gebėjimus naujuose kontekstuose;
- 12.2.8. atlikdami produkavimo ir interakcijos veiklas, kelia klausimus, identifikuoja problemas, siūlo problemų sprendimo būdus, įgyvendina idėjas;
- 12.2.9. reflektuoja mokymosi procesą, savo mąstymą; savistabą, savianalizę susieja su mokymosi tikslais;
- 12.2.10. naudojami, vertimo programėlėmis ir kitais pagalbos šaltiniais.
- 12.3. Pažinimo kompetenciją, vidurinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:
- 12.3.1. disponuoja kalbiniais ištekliais, reikalingais suvokti ir išreikšti kalbinius niansus, denotacijos reikšmes ir konotacijos prasmes;
- 12.3.2. suvokia humorą, perpranta kalbines priemones, kuriomis reiškiamos emocijos;
- 12.3.3. supranta potekstę;
- 12.3.4. suvokia skaitomo literatūrinio teksto prasmes, meninių kalbos priemonių vartojimo reikšmingumą;

- 12.3.5. kritiškai vertina skaitomą/klausomą informaciją;
- 12.3.6. kitų dalykų žinias taiko per užsienio kalbos pamokas, kad paaiškintų skaitomo/klausomo teksto kontekstą, reikiamą informaciją randa patikimuose informacijos šaltiniuose, ją vertina;
- 12.3.7. atlikdami mediacijos veiklas, dirbdami grupėse atlieka įvairius vaidmenis, vadovauja grupei, padeda kitiems grupės nariams, jei kyla sunkumų;
- 12.3.8. kelia trumpalaikius ir ilgalaikius mokymosi tikslus ir suskaido juos į uždavinius;
- 12.3.9. nusistato tikslų įgyvendinimo terminus, laikosi disciplinos siekdami tikslų;
- 12.3.10. reflektuoja savo mąstymą ir mokymąsi, atlikdami įsivertinimo veiklas, pvz., pildydami Eropos kalbų aplanką (EKA);
- 12.3.11. suvokia kalbų mokymosi naudą akademinėms studijoms, profesinei karjerai, asmeniniam tobulėjimui.
13. Skaitmeninė kompetencija.
- 13.1. Skaitmeninę kompetenciją, pradinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:
- 13.1.1. supranta trumpus paprastus vaizdo įrašus, TV laidas, animacinius filmukus apie pažįstamus dalykus, kai kalbama lėtai ir aiškiai, atpažįsta žinomus žodžius, supranta temą;
- 13.1.2. pasinaudoja skaitmeniniais žodynais, vertimo programomis, kitais supratimo pagalbos įrankiais;
- 13.1.3. sukuria 3–5 skaidrių pateiktis apie savo aplinką su 1–2 sakinių užrašais ekrane;
- 13.1.4. sukuria trumpą filmuką / reportažą / vaizdo ir garso įrašą apie savo aplinką, pažįstamus žmones;
- 13.1.5. dalyvaudami virtualioje komunikacijoje paskelbia sveikinimus, vartodami šablonines frazes;
- 13.1.6. pateikia asmeninę informaciją, kai gali pasirinkti iš sąrašo;
- 13.1.7. užpildo paprastą formą įrašydami asmeninę informaciją;
- 13.1.8. apsieičia informacija apie pomėgius, aplinką, veiklas pasinaudodami vertimo įrankiais;
- 13.1.9. žaisdami pasirenka iš sąrašo pvz., žaidimų lygį, spalvą, formą; išsako nuomonę apie paprastus internetinius įrašus naudodami trumpos standartinės frazės;
- 13.2. Skaitmeninę kompetenciją, pagrindinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:
- 13.2.1. dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu;
- 13.2.2. paskelbia įrašus apie patirtus dalykus;
- 13.2.3. pakomentuoja įrašus, nuorodų turinį, reikšdami nuomonę, jausmus;
- 13.2.4. dirbdami projekto grupėje vykdo tiesmukas instrukcijas, pasitikslinka, atlieka bendras užduotis;
- 13.2.5. apsieičia išplėstine informacija su pašnekovais, kurie vartoja nesudėtingą kalbą, pakartoja, perfrazuoja;
- 13.2.6. bendradarbiaudami grupėje, susidedančioje iš skirtingų asmenų kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio ir pan. atžvilgiu, atlikdami komandinės užduotis, rodo pagarbą, supranta individualius asmenų skirtumus;
- 13.2.7. išklausę kitų nuomonių, išsako savo požiūrį, pripažįsta nuomonių ir nuostatų skirtumus, esant nesutarimams ieško kompromiso, vartoja mandagią kalbą, kuria pozityvią atmosferą;
- 13.2.8. įgarsina tekstą, pateikia užrašus ekrane;
- 13.2.9. sukuria trumpą video filmuką / reportažą apie save, kitus asmenis ir žinomus, patirtus dalykus;
- 13.2.10. supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją;
- 13.2.11. supranta informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų pagrindines mintis ir detales;
- 13.2.12. supranta pagrindines mintis ir detales filmų, kuriuose didžiąją dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmai;
- 13.2.13. parašo TV laidos, tinklalapio recenziją;
- 13.2.14. pateikia vertinimą, komentarą;

13.2.15. analizuodami ir vertindami informaciją, atskiria faktus ir nuomones, atpažįsta melagingas naujienas; paaiškina, kaip atlikti kokį nors veiksmą, pateikia detalias instrukcijas;

13.2.16. tiksliai išdėsto kokio nors klausimo, problemos pagrindinius aspektus;

13.2.17. audiovizualinio kūrinio planavimui, komponavimui, redagavimui pasirenka tinkamas programėles.

13.3. Skaitmeninę kompetenciją, vidurinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

13.3.1. paskelbia ilgesnius įrašus apie savo veiklą, nuomonę, emocijas;

13.3.2. komentuoja kitų asmenų įrašus;

13.3.3. užsisako prekę ar paslaugą internetu;

13.3.4. konstruktyviai sprendžia iškilusius nesusipratimus bendraujant virtualioje erdvėje;

13.3.5. virtualaus projekto veikloje bendradarbiauja siekdamas numatyto rezultato, teikia siūlymus užduoties tikslui pasiekti;

13.3.6. kuria pateiktis įvairiomis temomis, įgarsina tekstą, pateikia užrašus, naudodamas įvairias skaitmenines priemones ir tekstų rengyklės;

13.3.7. sukuria filmuką/reportažą aktualia tema, pristatydami asmeninę ir kitų žmonių patirtį, pateikdami kritinį komentarą;

13.3.8. sukuria tinklalaidę (podcast: audio/videocast), pareikšdamas nuomonę, požiūrį tam tikra aktualia tema arba pasidalindamas svarbia patirtimi arba kurdamas išgalvotą istoriją;

13.3.9. įrašo/parengia interviu (pvz., su mokyklos svečiu ar projekto partneriu); saugiai naudojami skaitmeninėmis technologijomis, remiasi asmens duomenų bei privatumo sauga skaitmeninėje erdvėje, skaitmeninių prietaisų bei informacinių sistemų saugą;

13.3.10. saugiai ir kritiškai vertina skaitmeninio turinio pasirinkimą;

13.3.11. tinkamai pasirenka informacinius, pramoginius, dokumentinius vaizdo įrašus (dokumentinius filmus, TV programas), supranta pagrindines mintis, detales, skiria faktus nuo nuomonės, mato kalbėtojo (-ų) požiūrį (-ius), kai kalbama natūralia, bendrine kalba, natūraliu tempu ir vartojami specifiniai nežinomi terminai (aiškūs iš konteksto);

13.3.12. supranta meninio ar dokumentinio filmo pagrindines mintis ir detales, atskiria kūrinio vizualines ir lingvistines meninės raiškos priemones, suvokia, kaip jos padeda kurti reikšmę;

13.3.13. supranta skirtingų filmo veikėjų kalbėsenos ypatumus (slengo, dialekto, specifinio žodyno vartojimą);

13.3.14. sprendžia problemas pasitelkdamas skaitmenines technologijas;

13.3.15. pateikdami pavyzdžius naudoja įvairias medijas (grafinę, vizualinę, video);

13.3.16. naudojami žodynais, vertėjais, kitais supratimo pagalbos įrankiais, geba reikiamą informaciją (pvz., apie posakio vartojimą) rasti internete;

13.3.17. pasirenka tinkamas programas, naudoja įvairias jų funkcijas, kuria, pertvarko ir kūrybiškai pritaiko įvairias programavimo priemones ir įrankius.

14. Kūrybiškumo kompetencija.

14.1. Kūrybiškumo kompetenciją, pradinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

14.1.1. paskatinti svarsto, ką norėtų sužinoti, tyrinėti, išbandyti;

14.1.2. padedami renka kūrybai reikalingą informaciją iš nurodytų šaltinių ir artimiausios socialinės aplinkos;

14.1.3. paskatinti pasitelkia vaizduotę tam, kad pasiūlytų kūrybinę idėją;

14.1.4. pasitikinčiai kuria tokioje pačioje ar analogiškoje situacijoje;

14.1.5. savarankiškai atlieka nesudėtingas vieno – dviejų pasirinkimų kūrybines užduotis;

14.1.6. susidūręs su sunkumais tęsia pradėtą veiklą, jei gauna pagalbos ir padrąšinimą;

14.1.7. koreguoja darbą, siekia išbaigtumo, nepavykus, bando dar kartą; kūrybos rezultatus pristato pasiūlytu būdu: žodžiu, piešiniu, vaidinimu ir kt.;

14.1.8. kuria vienas ir grupėje, kurdamas su kitais geba būti komandos dalimi.

14.2. Kūrybiškumo kompetenciją, pagrindinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

14.2.1. įžvelgia kūrybines situacijas ir galimybes;

14.2.2. savarankiškai kelia klausimus, problemas ir pateikia sprendimo būdus ir juos pagrindžiančius argumentus;

- 14.2.3. dalinasi savo žiniomis, kūrybinėmis idėjomis, patirtimi su kitais mokiniais;
- 14.2.4. generuoja originalias idėjas ar problemų sprendimus, teikia alternatyvas, argumentuoja;
- 14.2.5. pasirenka optimalius sprendimus, numato būsimus veiksmus idėjoms įgyvendinti;
- 14.2.6. kuria savarankiškai, drąsiai išbando, lanksčiai naudoja įvairias veiklas, priemones;
- 14.2.7. turimas žinias ir gebėjimus perkelia į naują kontekstą;
- 14.2.8. kūrybinei veiklai renkasi asmeniškai ar socialiai prasmingas temas;
- 14.2.9. atsakingai sukuria grupėje, laikosi kūrybinės etikos taisyklių, prisitaiko prie kitų asmenų interesų, prisiima atsakomybę už pasirinktą ar priskirtą vaidmenį;
- 14.2.10. kūrybos rezultatus pristato pasirinktu būdu;
- 14.2.11. apibūdina savo ir kitų sukurtus kūrybinius produktus, vertina juos pagal nurodytus ar pasirinktus kriterijus;
- 14.2.12. argumentuotai paaiškina, kas ir kodėl pavyko ar nepavyko jam pačiam ar jo grupei siekiant kūrybinio tikslo.
- 14.3. Kūrybiškumo kompetenciją, vidurinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:
  - 14.3.1. atlikdami projektinę veiklą apie Lietuvos ir kitų šalių aktualijas, kurdami pristatymus, plakatus, filmukus ir pan., išvelgia problemas ir kūrybines galimybes įvairiuose socialiniuose ir kultūriniuose kontekstuose;
  - 14.3.2. atlikdami komandines užduotis, dalinasi žiniomis, idėjomis ir patirtimi, derindami asmeninius ir aplinkinių žmonių interesus, kritiškai vertindami kūrybos kontekstą ir aplinkybes;
  - 14.3.3. kritiškai vertina alternatyvius sprendimus, atsižvelgdamas į kontekstą ir aplinkybes bei įvertindamas rizikas;
  - 14.3.4. rengdamas pasisakymą, savarankiškai kuria asmeniškai ir socialiai prasmingus darbus, išvelgdamas kūrybines galimybes asmeninės ir visuomeninės veiklos kontekstuose;
  - 14.3.5. tikslingai renkasi ir taiko įvairias kūrybinės veiklos priemones ir būdus;
  - 14.3.6. taiko mediacijos strategijas bendradarbiaujant komandoje.
- 15. Kultūrinė kompetencija.
  - 15.1. Kultūrinę kompetenciją, pradinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:
    - 15.1.1. mokosi atpažinti ir stebėti kultūros kūrinius artimiausioje aplinkoje;
    - 15.1.2. susipažįsta su Lietuvos ir kitų šalių kultūrinėmis tradicijomis, papročiais;
    - 15.1.3. mokytojo padedami mokosi atsakingai naudotis medijomis, t.y. pradeda ugdytis medijų raštingumą;
    - 15.1.4. įvardija, tyrinėja ir lygina kultūrų objektus, reiškinius ir kūrinius.
  - 15.2. Kultūrinę kompetenciją, pagrindinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:
    - 15.2.1. apibūdina Lietuvos kultūros reiškinius, papročius, istoriją, mokslą, menus, literatūrą ir pan.;
    - 15.2.2. apibūdina pasirinktus kultūros, mokslo, visuomenės ir pan. veikėjus, vertina jų veiklą, pasiekimus;
    - 15.2.3. apibūdina pasirinktus kultūros objektus, įvardija norimas aplankyti vietas, pagrindžia savo pasirinkimą;
    - 15.2.4. aptaria kultūrinių renginių reikšmę savo asmeniniame, mokyklos, bendruomenės, šalies, pasaulio gyvenime;
    - 15.2.5. suvokia savo kultūrinius interesus, įgyvendina juos;
    - 15.2.6. rezultatus pristato klasėje, mokykloje;
    - 15.2.7. siūlo kultūrinės raiškos idėjas klasės, mokyklos, bendruomenės projektams, renginiams, juose dalyvauja;
    - 15.2.8. apibūdina pasirinktų Europos ir pasaulio šalių kultūrinės tradicijas, paveldą;
    - 15.2.9. tyrinėja skirtumus; vertina Lietuvos ir pasaulio daugiakalbiškumą ir daugiakultūriškumą;
    - 15.2.10. siekia pažinti ir suprasti kitas kultūras, įvardija ir pagrindžia savo kultūrinio pažinimo interesus ir prioritetus.
  - 15.3. Kultūrinę kompetenciją, vidurinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

15.3.1. lygina ir kritiškai vertina vertybes, idėjas, papročius, komunikacijos formas, kultūrinius pasiekimus Lietuvos, Europos ir pasaulio kultūros kontekstuose;

15.3.2. analizuoja ir lygina tradicinės ir šiuolaikinės Lietuvos kultūros objektus, reiškinius, kūrinius, interpretuoja šalies lokalius, regioninius kultūros reiškinius bei vertina jų svarbą šalies kultūrai;

15.3.3. dalyvauja klasės, mokyklos, bendruomenės kultūrinėje veikloje kaip kūrėjas, atlikėjas, aktyvus stebėtojas, interpretuotojas, kritiškas medijų meno vartotojas;

15.3.4. įvairias veiklas aptaria užsienio kalbos pamokose;

15.3.5. atsakingai vartoja intelektualinius kultūros produktus, pritaiko savo kultūrinės žinias asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime bei užsienio kalbos mokymosi procese;

15.3.6. įvardija ir kritiškai vertina įvairių kultūrinių reiškinių poveikį šalies, Europos ir pasaulio kultūros raidai; siekia bendrauti užsienio kalba ir kurti kartu su kitų kultūrų atstovais.

16. Pilietiškumo kompetencija.

16.1. Pilietiškumo kompetenciją, pradinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

16.1.1. įvardija Lietuvos valstybės simbolius (herbas, vėliava, himnas);

16.1.2. gerbia valstybės simbolius ir švenčia valstybines šventes;

16.1.3. kartu su mokytojais dalyvauja pilietinėse veiklose;

16.1.4. dalyvauja klasės taisyklių kūrime;

16.1.5. mokytojo padedami susipažįsta su darnios ekologinės aplinkos kūrimo principais;

16.1.6. savais žodžiais paaiškina, kodėl reikia saugoti kultūros ir gamtos išteklius.

16.2. Pilietiškumo kompetenciją, pagrindinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

16.2.1. nusako piliečio teises ir pareigas;

16.2.2. analizuoja, kodėl būtina ginti savo teises ir vykdyti pareigas;

16.2.3. paaiškina, kodėl bendruomenėje būtina laikytis taisyklių, įstatymų;

16.2.4. pateikia pilietiško ir nepilietiško, socialiai atsakingo ir neatsakingo elgesio pavyzdžių, analizuoja tokio elgesio pasekmes;

16.2.5. įvardija aplinkoje veikiančias nevyriausybinės organizacijas, apibūdina jų veiklą;

16.2.6. nusako, kaip supranta demokratiją klasėje, mokykloje, šeimoje, bendruomenėje, valstybėje;

16.2.7. rodo pagarbą kitokiai nuomonei, paaiškina savo požiūrį, ieško kompromiso;

16.2.8. įvardija konfliktų sprendimo būdus;

16.2.9. aptaria žmogaus laisvės ginančias akcijas;

16.2.10. jaučia solidarumą su šalia esančiais ir viso pasaulio piliečiais;

16.2.11. suvokia žiniasklaidos vaidmenį demokratijoje, atpažįsta netikras naujienas, aptaria melagingų naujienų žalą;

16.2.12. įvardija Lietuvos ir tarptautines institucijas, ginančias žmogaus teises;

16.2.13. atpažįsta, įvardija, žmogaus teisių pažeidimo atvejus, išsako savo nuomonę apie tai;

16.2.14. pateikia pavyzdžių, kaip galima apginti žmogaus teises; suvokia valstybės institucijų paskirtį;

16.2.15. įvardija pagrindines tarptautines organizacijas, kurių narė yra Lietuvos valstybė;

16.2.16. pateikia Lietuvos ir kitų valstybių bendradarbiavimo pavyzdžių įvairiais klausimais, juos vertina;

16.2.17. suvokia kultūros ir gamtos išteklių svarbą, aptaria žmonių elgesį juos tausojant; pateikia pasaulio gamtinio ir kultūrinio paveldo pavyzdžių;

16.2.18. įvardija, apibūdina Lietuvos materialųjį ir nematerialųjį paveldą.

16.3. Pilietiškumo kompetenciją, vidurinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

16.3.1. identifikuoja demokratiškų ir nedemokratiškų kraštų gyvenimo skirtumus, aptaria demokratijos privalumus ir trūkumus ar pavojus;

16.3.2. nusako valstybėje veikiančių institucijų funkcijas, jų svarbą demokratijai;

16.3.3. lygina Lietuvos ir kitų kraštų demokratiškų judėjimų panašumus ir skirtumus (pvz., Sąjūdis, pilietinių teisių judėjimas JAV, moterų teisių judėjimas JK ir kt.); analizuoja „pilietiškumo“ sąvoką, pilietiško ir nepilietiško elgesio pasekmes;

16.3.4. dalyvauja bendruomenės pilietinėse veiklose, jas aptaria, įvertina; analizuoja bendruomenėje ir visuomenėje priimtinių taisyklių, normų laikymosi svarbą, daugumos ir mažumų teises ir jų apsaugą demokratinėje visuomenėje;

16.3.5. analizuoja socialiai atsakingą ir neatsakingą elgesį, tokio elgesio pasekmes;

16.3.6. dalyvauja savanoriškoje, labdaringoje veikloje, aptaria ir vertina savo vaidmenį;

16.3.7. gerbia kitokią nuomonę, požiūrį, gyvenimo ar veiklos būdą;

16.3.8. aptaria žmogaus teises ir laisves ginančias akcijas;

16.3.9. jaučia solidarumą su šalia esančiais ir viso pasaulio piliečiais;

16.3.10. aptaria būtinybę elgtis atsakingai su Lietuvos ir pasaulio gamtiniu ir kultūriniais paveldais;

16.3.11. įvardija ir apibūdina LDK daugiakalbės ir daugiatautės valstybės svarbą šiandieninėje kultūroje, valstybės okupacijų poveikį ir modernios Lietuvos Respublikos kuriamą pasauliui atvirą kultūrinį palikimą.

17. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija.

17.1. Socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetenciją, pradinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

17.1.1. atpažįsta ir įvardija savo emocijas;

17.1.2. pasako, kas patinka, nepatinka, apibūdina norus pomėgius, ką moka ir ko nemoka;

17.1.3. pasako, ką nori išmokti daryti geriau ir vertina savo tikslo siekimo pažangą;

17.1.4. iš kūno kalbos atpažįsta kitų žmonių emocijas ir moka į jas reaguoti empatiškai;

17.1.5. rodo rūpestingą ir draugišką elgesį klasėje;

17.1.6. dirbant grupėje laikosi sutartų darbo grupėje taisyklių;

17.1.7. atpažįsta ir įvardija pavojingą ir nesaugų elgesį;

17.1.8. dalyvauja kuriant taisykles; vartoja tinkamas sąvokas kūno dalims apibūdinti; sudaro dienotvarkę; rūpinasi savo kūnu ir aplinkos švara; paaiškina, kokie produktai yra palankūs ir nepalankūs sveikatai, laikosi sveikos mitybos taisyklių mokykloje.

17.2. Socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetenciją, pagrindinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdomi, kai:

17.2.1. atpažįsta ir įvardija savo elgesį, vertybes, asmenines savybes;

17.2.2. analizuoja ir vertina įvairias situacijas;

17.2.3. motyvuoja save ir kitus įveikti nepalankias situacijas;

17.2.4. siekia asmeninių ir mokymosi tikslų; išsikelia trumpalaikį tikslą ir sukuria jo pasiekimo planą, analizuoja rezultatą (sėkmes ar nesėkmes);

17.2.5. analizuoja, kaip asmeninės savybės gali daryti įtaką pasirinkimams ir sėkmei;

17.2.6. analizuoja savo ir kitų požiūrių panašumus ir skirtumus; analizuoja, kaip žmogaus elgesys veikia kitus žmones;

17.2.7. supranta, kad vertybinės nuostatos skirtingose kultūrose gali būti skirtingos;

17.2.8. rodo pagarbą įvairių kultūrinių, socialinių grupių, skirtingo amžiaus, fizinių ar intelektualinių gebėjimų, skirtingos tautybės, rasės, mąstysenos ar gyvensenos asmenims;

17.2.9. reaguoja į nepagarbą ar patyčių elgesį ir siekia jį įveikti;

17.2.10. suteikia palaikymą kitiems ir prireikus pats jo paprašo;

17.2.11. vertina savo kaip grupės nario ar lyderio indėlį grupės darbo sėkmei;

17.2.12. supranta asmeninių savybių vaidmenį dirbant komandoje;

17.2.13. geba spręsti tarpasmeninius konfliktus; dėmesingai klausosi ir analizuoja, kaip klausymasis ir kalbėjimas padeda išvengti konfrontacijos;

17.2.14. priima sprendimus atsižvelgdamas į etinius ir visuomeninius veiksnius; analizuoja ir paaiškina mokyklos, bendruomenės, visuomenės taisyklių svarbos priežastis;

17.2.15. vengia ir kitiems padeda vengti neatsakingo elgesio viešojoje (fizinėje ar internetinėje) erdvėje;

17.2.16. prisideda kuriant mokyklos ir bendruomenės gerovę;

17.2.17. kartu su grupe planuoja, įgyvendina vietos bendruomenei skirtus projektus bei įvertina savo dalyvavimą juose;

17.2.18. vertina sveikata; suvokia ir apibūdina atsakomybę ir pasekmes už sveikatai kenkiančius sprendimus ir veiksmus;

17.2.19. rūpinasi sveikata pasitelkus fizinį aktyvumą, analizuoja savo fizinį aktyvumą ir gebėjimų kaitą;

17.2.20. supranta sveikos mitybos svarbą sveikatai; paaiškina, kokie produktai naudingi ar kenksmingi sveikatai.

17.3. Socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetenciją, vidurinio ugdymo pakopoje, mokiniai ugdo, kai:

17.3.1. geba paaiškinti, kaip elgtis, kur ieškoti pagalbos ištikus nesėkmei;

17.3.2. aptaria būdus, kaip galima susidoroti su nesėkmėmis; nusako savo ir kitų (pažįstamų) kultūrų asmenų elgesio modelius, emocijų ir jausmų raiškos būdus, juos vertina kaip kultūrinius skirtumus;

17.3.3. diskutuodamas rodo pagarbą žmonių įvairovei (kultūriniu, socialiniu, amžiaus, fizinių ar intelektinių gebėjimų, tautybės, rasės, lytinės tapatybės, mąstysenos, gyvensenos ir pan. atžvilgiu);

17.3.4. vartoja mandagią kalbą diskusijose apie skirtingus žmones;

17.3.5. supranta vartotinių ir nevartotinių žodžių konotacines reikšmes;

17.3.6. pasirenka tinkamas kalbines priemones nesutarimams spręsti, suvokia, kaip klausymasis ir kalbėjimas padeda išvengti konfrontacijos;

17.3.7. užsienio kalba paaiškina šeimos, mokyklos, bendruomenės, visuomenės taisyklių ir priimtinių normų laikymosi svarbą; aptaria sveiko gyvenimo būdo principus, fizinės ir emocinės sveikatos dermę;

17.3.8. apibūdina atsakomybę ir pasekmes už sveikatai kenkiančius veiksmus;

17.3.9. įvardija žalą sveikatai darančius veiksniai ir būdus kaip juos pašalinti, nuo jų atsiriboti;

17.3.10. analizuoja, kurie produktai daro neigiamą įtaką visos planetos ekosistemai ir skatina klimato kaitą;

17.3.11. aptaria turimas alternatyvas, paaiškina globalius su šia tema susijusius procesus.

IV SKYRIUS PASIEKIMŲ SRITYS IR PASIEKIMAI

18. Mokinių pasiekimai aprašomi pagal kalbinės veiklos pobūdį ir kalbinius procesus, kurie vyksta vartojant kalbą.

19. Supratimas / Receptija (A) vyksta, kai kalbos vartotojas apdoroja ir supranta sakininius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus; apima klausymo, skaitymo ir video peržiūros veiklas. Šios pasiekimų srities pasiekimai:

19.1. Sakinio teksto supratimas (klausymas) (A1); sakininių instrukcijų, nurodymų, skelbimų, pokalbių, diskusijų, pranešimų, pasisakymų, paskaitų, sakinio pasakojimo, sakinio publicistinio / mokslo populiarinio teksto supratimas.

19.2. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2): rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų, korespondencijos supratimas; specifinės informacijos paieška ir atranka; Detalus rašytinių tekstų supratimas; grožinio ir publicistinio teksto supratimas.

19.3. Audiovizualinio teksto supratimas (A3): vaizdo įrašų, televizijos laidų, filmų supratimas.

19.4. Supratimo/receptijos strategijų taikymas (A4): reikšmių spėjimas pagal kontekstą, žodžių darybos principus; teksto dalies turinio nuspėjimas, minties eigos supratimas remiantis teksto siejimo priemonėmis ir teksto visuma; teksto tipo atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą; teksto supratimo pagalbos priemonių naudojimas.

20. Raiška / Produkavimas (B) vyksta, kai kalbos vartotojas sukuria sakinį, rašytinį, audiovizualinį tekstą, reiškia mintis žodžiu ir raštu; apima kalbėjimo, rašymo ir audiovizualinio teksto kūrimo veiklas. Šios pasiekimų srities pasiekimai:

20.1. Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas) (B1): žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas; pasakojimas, siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas; faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas; nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu.

20.2. Rašytinio teksto produkavimas (rašymas) (B2): žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas; pasakojimas, įvykio apibūdinimas; faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas; nuomonės, vertinimo, pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu.

20.3. Audiovizualinio teksto kūrimas (B3): įgarsintų pateikčių kūrimas; filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas.

20.4. Raiškos / Produkavimo strategijų taikymas (B4): sakytinio teksto planavimas, atlikimo klaidų kompensavimas; rašytinio teksto planavimas, komponavimas, redagavimas; audiovizualinio kūrinio planavimas, komponavimas, redagavimas.

21. Sąveika / Interakcija (C) vyksta, kai kalbos vartotojai komunikuoja žodžiu ar raštu, realiai ar virtualiai;

21.1. Sakytinė sąveika (C1): socialinio pokalbio palaikymas, dalyvavimas neformalioje diskusijoje, apsikeitimas mandagumo frazėmis, informacija, nuomonėmis; tikslinis dalyvavimas pokalbyje/diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas); prekių ir paslaugų įsigijimas; dalyvavimas (pusiau) oficialiame pokalbyje (konsultacija, interviu).

21.2. Rašytinė sąveika (C2): asmeninis ir oficialus/ dalykinis susirašinėjimas; transakcinis rašymas: faktinės informacijos suteikimas raštu (forma/anketa).

21.3. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje (C3): dalyvavimas socialiniame pokalbyje, neformalioje diskusijoje virtualioje erdvėje; apsikeitimas replikomis realiu laiku, asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas; komentarų rašymas; tikslinė sąveika transakcinėje ir projektinėje veikloje; apsikeitimas informacija, patikslinimas.

21.4. Sąveikos strategijų taikymas (C4): pokalbio ar diskusijos iniciavimas, palaikymas, apibendrinimas, užbaigimas; kalbėtojo vaidmens perėmimas; pasitikslinimas, prašymas paaiškinti, perfrazuoti; naudojimas pagalbos ištekliais.

22. Tarpininkavimas / Mediacija (D) vyksta, kai kalbos vartotojas perteikia įvairių tekstų, pasisakymų turinį kitiems asmenims, padėdamas jiems suprasti kitų mintis; apima įvairias klausymo, skaitymo, kalbėjimo, rašymo ir sąveikos veiklų kombinacijas viena arba dviem kalbomis, bendradarbiaujant su kitais asmenimis dirbant grupėje ar vadovaujant grupės darbui. Šios pasiekimų srities pasiekimai:

22.1. Teksto (sakytinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija (D1): specifinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu; diagramų duomenų ir kt. vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu; pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas; teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu.

22.2. Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2): bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje, kuriant idėjas ir bendrą supratimą; vadovavimas grupės darbui.

22.3. Tarpininkavimo/Mediacijos strategijų taikymas (D3): teksto supaprastinimas žodžiu ir raštu.

23. Mokinių pasiekimų raidai parodyti pateikiamas pagrindinis pasiekimų lygis. Mokinių pasiekimų raida lentelėje aprašoma pagal pasiekimų sritis kas dvejus metus. Lentelėje raide (A, B, C, D) žymima pasiekimų sritis, raide ir skaičiumi (pavyzdžiui, A1, A2, ...) žymimas tos pasiekimų srities pasiekimas.

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Pasiekimų sritis: Supratimas / Receptija (A)						
Sakytinio teksto supratimas (klausymas) (A1.)	Supranta mokytojo instrukcijas; mokytojo ir bendraamžių klausimus, atsakymus; paprastus sakinius apie pažįstamus dalykus; atpažįsta žinomus žodžius, frazes, temą ir esmę trumpų pasakojimų pažįstamomis temomis; kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama. (A1.3.)	Supranta trumpas paprastas instrukcijas; klausimus, atsakymus, komentarus; paprastus trumpus tekstus, žinomomis temomis; temą ir kai kurias detales trumpų pasakojimų apie pažįstamą aplinką ir nuspėjamas situacijas; kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama. (A1.3.)	Supranta paprastas instrukcijas, nurodymus, viešuosius skelbimus; trumpų paprastų pokalbių, diskusijų pažįstamomis temomis temą, dalyvių požiūrį; trumpų gerai struktūruotų, vaizdine medžiaga paremtų pasisakymų, pranešimų pažįstama tema pagrindines mintis; konkrečią informaciją nuspėjamosiose situacijose; vaizdine medžiaga paremtus pasakojimus; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis. (A1.3.)	Supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas; viešuosius skelbimus; pokalbių ir diskusijų pažįstamomis temomis pagrindines mintis ir kai kurias detales; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga pagrindinės minties eigą; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis. (A1.3.)	Supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas; viešuosius skelbimus; pokalbius ir diskusijas pažįstamomis temomis; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų, paskaitų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga pagrindines mintis ir detales; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis ir detales. (A1.3.)	Supranta instrukcijas, nurodymus, skelbimus; detalias nuorodas; pokalbius, diskusijas; pranešimus, pasisakymus, paskaitas asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo kontekste; supranta klausomo / audio literatūrinio teksto siužetą, detales, meninės raiškos priemones; suvokia publicistinio, mokslo populiarinio teksto pagrindines mintis ir kai kurias detales. (A1.3.)
Sakytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. (A1.1.)	Supranta mokytojo teikiamas instrukcijas, nurodymus įprastai veiklai atlikti (pvz., prašom sėstis, sustokime ratu, pažaiskime) kai kalbama lėtai, aiškiai, pakartojama, pasitelkiami paveikslėliai ar gestai. (A1.1.3.)	Supranta trumpas, paprastas instrukcijas, nurodymus įprastai veiklai atlikti, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Supranta paprastas nuorodas skelbimuose (pvz., skaičius, laiką traukinių stotyje), kai kalbama lėtai ir aiškiai. (A1.1.3.)	Supranta paprastas instrukcijas, nurodymus, kai kalbama lėtai ir aiškiai pažįstamose situacijose (pvz., sportuojant, stovyklaujant). Supranta nurodymus dėl laiko, datų, skaičių, kaip nueiti iš vienos vietos į kitą ir pan. Supranta viešuosius skelbimus dėl saugumo, elgesio taisyklių ir pan. (A1.1.3.)	Supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją, pvz., kaip naudotis koku nors prietaisu. Supranta detalias nuorodas pažįstamoje aplinkoje. Supranta skelbimus viešose vietose (pvz., oro uoste, autobuse, koncerte), kai kalbama aiškiai, o foninis triukšmas minimalus. (A1.1.3.)	Supranta instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją, pvz., kaip naudotis koku nors prietaisu. Supranta detalias nuorodas. Supranta skelbimus viešose vietose (pvz., oro uoste, autobuse, koncerte), kai kalbama aiškiai, o foninis triukšmas minimalus. (A1.1.3.)	Supranta instrukcijas, nurodymus, techninę informaciją, detalias nuorodas asmeninio, viešojo, akademinio ir profesinės veiklos bendravimo kontekste. Geba suprasti autentiškus rašytinius / natūraliu tempu sakomus žodinius skelbimus (pranešimus) viešose vietose esant foniniam triukšmui. (A1.1.3.)
Pokalbio, diskusijos supratimas. (A1.2.)	Supranta paprastus mokytojo ir bendraamžių klausimus, atsakymus apie pažįstamus dalykus (pvz., pomėgius), kai kalbama	Supranta paprastus klausimus, atsakymus, komentarus apie pažįstamus dalykus (pvz., mokyklą,	Supranta trumpus paprastus pokalbius, kai kalbama lėtai, aiškiai. Supranta diskusijos apie pažįstamus dalykus temą,	Supranta pokalbių ir diskusijų pažįstamomis temomis pagrindines mintis ir kai kurias detales, kai kalbama normine kalba ir aiškiai.	Detaliai supranta pokalbius ir diskusijas pažįstamomis temomis, kai kalbama normine kalba ir aiškiai.	Supranta klausomo natūralaus tempo pokalbio esmę, geba skirti detales, faktus ir nuomones įvairiomis asmeninio, visuomeninio

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
	lėtai, naudojama vizualizacija ar gestai. (A1.2.3.)	pomėgius), kai kalbama lėtai, aiškiai. (A1.2.3.)	dalyvių požiūrį (pvz., pritaria, nepritaria), kai kalbama lėtai, aiškiai. (A1.2.3.)	(A1.2.3.)	(A1.2.3.)	gyvenimo ir akademinės bei profesinės veiklos temomis kai kalbama aiškiai, natūraliu tempu, vartojama norminė leksika ir šnekamosios kalbos leksika su dažnai pasitaikančiais frazeologizmais, fraziniais veiksmažodžiais ir posakiais. (A1.2.3.)
Pranešimo, pasisakymo, paskaitos supratimas. (A1.3.)	Supranta paprastus trumpus sakinius apie pažįstamus dalykus (pvz., šeimą, mokyklą, pomėgius), kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama ar gestikuliuojama. (A1.3.3.)	Supranta labai paprastus trumpus tekstus žinomomis temomis nuspėjamosiose situacijose (pvz., šeima, mokykla, pomėgiai), kai kalbama labai lėtai ir aiškiai, darant ilgąs pauzes. (A1.3.3.)	Supranta trumpo gerai struktūruoto pranešimo, pasisakymo pažįstama tema pagrindines mintis, kai kalbama lėtai, aiškiai, paprasta kalba, pakartojama, remiamasi pavyzdžiais ir vaizdine medžiaga (pvz., plakatu, skaidrėmis). Supranta konkrečią informaciją nuspėjamosiose situacijose (pvz., ekskursijoje, muziejuje). (A1.3.3.)	Supranta trumpą pranešimą, pasisakymą pažįstama tema, kuris paremtas vaizdine medžiaga ir paaiškinimais, pateikiamas tiesmuka kalba ir yra gerai struktūruotas. Supranta pagrindines minties eigą, kai kalbama gana lėtai, aiškiai, normine kalba. (A1.3.3.)	Supranta pranešimą, pasisakymą, paskaitą pažįstama tema, kai kalbama tiesmuka kalba ir laikomasi aiškios struktūros. Supranta pagrindines mintis ir detales, kai aiškiai kalbama normine kalba. (A1.3.3.)	Supranta pranešimą, pasisakymą, paskaitą (ar jos ištrauką), audio knygą (ar jos ištrauką) įvairiomis asmeninio, visuomeninio gyvenimo ir akademinės bei profesinės veiklos temomis, kai kalbama bendrine kalba, natūraliu tempu su šnekamosios kalbos elementais / intarpais. Supranta kalbinius niuansus (žodžių žaismą, dviprasmybes, metaforas ir kt). Supranta sakomo pranešimo pagrindinę mintį, detales, skiria faktą nuo nuomonės, iliustruojančius pavyzdžius nuo argumento. Supranta pranešime, kalboje, paskaitoje vartojamas retorines strategijas. (A1.3.3.)
Sakytinio pasakojimo supratimas. (A1.4.)	Atpažįsta žinomus žodžius, frazes, supranta temą ir esmę trumpų pasakojimų, kai kalbama lėtai, aiškiai ir pateikiama vaizdinė parama ar gestikuliuojama. (A1.4.3.)	Supranta trumpus pasakojimus apie pažįstamą aplinką ir nuspėjamas situacijas. Atpažįsta žodžius, frazes, temą supranta kai kurias detales, kai kalbama lėtai, aiškiai ir pateikiama vaizdinė parama ar gestikuliuojama. (A1.4.3.)	Supranta trumpus vaizdine medžiaga paremtus pasakojimus. Supranta adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis. (A1.4.3.)	Supranta adaptuotų grožinių garsinių knygų siužetą ir pagrindines mintis. Supranta adaptuotų pažintinių garsinių knygų pagrindines mintis. (A1.4.3.)	Supranta adaptuotų grožinių garsinių knygų siužetą, pagrindines mintis ir detales. Supranta pažintinių garsinių knygų pagrindines mintis ir detales. (A1.4.3.)	Supranta klausomo literatūrinio teksto (audio knygos) (prozos, dramos ar poezijos) (originalo / adaptuoto kūrinio) siužetą, pagrindinę mintį, pagrindines vartojamas meninės raiškos priemones. Geba suvokti ir įvardinti potekstę, galimas interpretavimo variacijas. Įvardija rašytojo pasirinktą

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
						priemonių poveikį skaitytojui ir teksto prasmei. Supranta konotacijos esmę. (A1.4.3.)
Sakytinio publicistinio / mokslo populiarinio teksto supratimas (A1.5.)	-	-	-	-	-	Suvokia klausomo publicistinio (straipsnio, aprašymo, blogo, apžvalgos, recenzijos, kalbos, esė ir kt.) pagrindines mintis ir kai kurias detales, adresatą, tikslą, auditoriją, kalbinius niuansus, skirtumus tarp fakto, pavyzdžio, argumento ir nuomonės. (A1.5.3.)
Rašytinio teksto supratimas. (A2.)	Supranta paprastas rašytines instrukcijas; labai paprastus viešuosius iliustruotus užrašus; labai trumpus asmeninius laiškelius; randa specifinę informaciją vadovėlyje.(A2.3.)	Supranta paprastas rašytines instrukcijas; viešuosius iliustruotus užrašus, skelbimus, nuorodas nuspėjamose situacijose; paprastus atvirukus, laiškelius; randa specifinę informaciją trumpuose paprastuose iliustruotuose tekstuose; detalai supranta trumpus tekstus apie pažįstamus dalykus; supranta esmę iliustruotų grožinių ir pažintinių pasakojimų.(A2.3.)	Supranta iliustruotas instrukcijas, taisykles, viešuosius užrašus nuspėjamose situacijose; trumpus paprastus asmeninius laiškelius; randa specifinę informaciją faktiniuose tekstuose; detalai supranta nesudėtingus informuojamuosius tekstus su iliustracijomis; supranta trumpus pasakojimus; nuspėjamo turinio trumpus adaptuotus straipsnius; trumpų adaptuotų grožinių knygų siužetą.(A2.3.)	Supranta trumpas instrukcijas; viešuosius užrašus, skelbimus; asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; randa tikslinės temos tekstus ir specifinę informaciją juose; detalai supranta informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus; supranta nesudėtingus publicistinius tekstus; adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis; tiesmuka kalba parašytą poeziją. (A2.3.)	Supranta ilgesnes detales instrukcijas; viešuosius užrašus, skelbimus; asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; nesudėtingus dalykinius laiškus; randa tikslinės temos ilgesnius tekstus ir specifinę informaciją juose; detalai supranta informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus, samprotaujamųjų tekstų minties eigą ir išvadas; supranta publicistinių tekstų, adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis ir detales; tiesmuka kalba parašytą poeziją.(A2.3.)	Supranta detales rašytines instrukcijas, skelbimus; korespondenciją asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo temomis; randa specifinę informaciją tekstuose, skiria faktą ir nuomonę; detalai supranta aprašomuosius, pasakojamuosius, aiškinamuosius ir argumentuojamuosius tekstus; suvokia grožinio ir publicistinio teksto pagrindines mintis, detales, meninės raiškos priemones, denotacines ir konotacines reikšmes.(A2.3.)
Rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. (A2.1.)	Supranta labai paprastas rašytines instrukcijas (pvz., vadovėlyje). Supranta labai paprastus viešuosius užrašus (pvz.,	Supranta paprastas instrukcijas, viešuosius užrašus, skelbimus, nuorodas pažįstamose ar nuspėjamose	Supranta instrukcijas, taisykles (pvz., saugos, maudymosi) nuspėjamose situacijose, pateiktas paprasta kalba ir su	Supranta trumpas instrukcijas dėl daiktų naudojimo, veiksmų atlikimo, saugos ir pan. Supranta viešuosius užrašus, skelbimus.(A2.1.3.)	Supranta ilgesnes detales instrukcijas dėl daiktų naudojimo, veiksmų atlikimo, saugos ir pan.	Supranta detales instrukcijas kaip naudoti objektus, įrankius, atlikti veiksmus ir pan. Supranta tekstinius skelbimus, nurodymus, įžvelgia

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
	„Nešiukslinti“), kai pateikiamos iliustracijos. (A2.1.3.)	situacijose (pvz., stovyklos taisyklės).(A2.1.3.)	iliustracijomis, parašytas trumpomis frazėmis. Supranta viešuosius užrašus, skelbimus su iliustracijomis.(A2.1.3.)		Supranta viešuosius užrašus, skelbimus. (A2.1.3.)	skelbimuose naudojamas strategijas. (A2.1.3.)
Korespondencijos supratimas. (A2.2.)	Supranta labai trumpą ir paprastą sveikinimo atviruką, kvietimo laišką, žinutę (datą, vietą, laiką). (A2.2.3.)	Supranta sveikinimo atviruką, kvietimo laišką, žinutę (datą, vietą, laiką).(A2.2.3.)	Supranta trumpus, paprastus asmeninius laiškelius apie pažįstamus dalykus (pvz., draugus, pomėgius, veiklą). (A2.2.3.)	Supranta asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama tiesmuka informacija, apibūdinami įvykiai, veikla, patirtis, reiškiamos emocijos ir pan.(A2.2.3.)	Supranta asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama tiesmuka informacija, apibūdinami įvykiai, veikla, patirtis, reiškiamos emocijos ir pan. Supranta paprastus dalykinius laiškus, kuriuose informuojama apie renginius, stovyklas, konkursus ir pan.(A2.2.3.)	Supranta asmenines žinutes, el. laiškus, kuriuose pateikiama įvairi asmeninio, viešojo gyvenimo bei akademinės ir profesinės veiklos informacija, aprašymai, detalios apibūdinami įvykiai, veikla, patirtis, reiškiamos emocijos, išpūdžiai, išsakomos nuomonės, tekstuose skirtingais būdais reiškiamas autoriaus požiūris kalbinėmis priemonėmis. (A2.2.3.)
Specifinės informacijos paieška ir atranka. (A2.3.)	Randa specifinę informaciją mokymosi tikslais (pvz., vadovėlio skyriaus tema, pavadinimas, puslapis). (A2.3.3.)	Randa specifinę informaciją (pvz., laikas, vieta, kaina) trumpuose paprastuose iliustruotose tekstuose, pvz., renginių tvarkaraštyje, meniu. (A2.3.3.)	Randa specifinę informaciją faktiniuose tekstuose (pvz., tvarkaraštis, meniu, receptas), jei jie parašyti paprasta kalba.(A2.3.3.)	Nustato, ar straipsnis, pranešimas atitinka reikiamą temą. Randa specifinę informaciją įvairiuose tekstuose (pvz., brošiūrose, enciklopedijose).(A2.3.3.)	Nustato, ar straipsnis, pranešimas atitinka reikiamą temą. Randa specifinę informaciją keliuose ilgesniuose tekstuose. (A2.3.3.)	Randa specifinę informaciją tekste ar keliuose tekstuose. Tekste geba skirti faktinę informaciją nuo nuomonės, detalės, iliustracijos ar pavyzdžio. Suvokia priemones, kuriomis tekste reiškiamas specifinis tikslas. (A2.3.3.)
Detalus rašytinių tekstų supratimas. (A2.4.)	–	Detaliai supranta sakinius, trumpus tekstus apie pažįstamus dalykus, asmeninius pomėgius (pvz., sportas, muzika), parašytus paprasta kalba ir iliustruotus. (A2.4.3.)	Detaliai supranta nesudėtingus informuojamuosius tekstus apie žmones, vietas, kasdienį gyvenimą ir kultūrą, parašytus paprasta kalba. Supranta tekstą iliustruotose brošiūrose, žemėlapiuose, tinklapiuose ir pan.(A2.4.3.)	Detaliai supranta tiesmukus tekstus, straipsnius žinomomis temomis, kuriuose pateikiami faktai. Supranta informacinius, aiškinamuosius, aprašomuosius tekstus (pvz., muziejuje, tinklapyje). (A2.4.3.)	Detaliai supranta tiesmukus tekstus, straipsnius kuriuose pateikiami faktai ir autoriaus požiūris. Supranta informacinius, aiškinamuosius tekstus su aprašymo ir samprotavimo elementais. (A2.4.3)	Detaliai supranta aprašomuosius, pasakojamuosius, aiškinamuosius, argumentuojamuosius, informuojamuosius tekstus, įvairiomis asmeninio, viešojo gyvenimo, akademinės ir profesinės veiklos temomis, kuriuose pateikiami faktai, detalės, pavyzdžiai ir autoriaus požiūris. (A2.4.3.)

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Grožinio ir publicistinio teksto supratimas. (A2.5.)	–	Supranta esmę paprastų trumpų, iliustruotų grožinių ir pažintinių pasakojimų. (A2.5.3.)	Supranta trumpą pasakojimą, žmogaus gyvenimo aprašymą. Supranta esmę trumpo adaptuoto straipsnio apie įvykį, kurio pobūdis yra nuspėjamas. Supranta trumpų adaptuotų grožinių knygų siužetą. (A2.5.3.)	Supranta nesudėtinga kalba parašytą vietų, įvykių, emocijų aprašymą (pvz., kelionės dienoraštį, renginio komentarą). Supranta paprastų istorijų, komiksų siužetą. Supranta tiesmuka, paprasta kalba parašytą poeziją. Supranta adaptuotų grožinių knygų siužetą, pagrindines mintis ir kai kurias detales. (A2.5.3.)	Supranta publicistinių straipsnių pažįstamomis temomis (pvz., kelionės, įdomūs žmonės) pagrindines mintis ir detales. Supranta samprotaujamųjų tekstų minties eigą ir išvadas. Supranta kultūros, istorijos ir mokslo populiarinimo tematikos straipsnių pagrindines mintis ir detales. Supranta tiesmuka, paprasta kalba parašytą poeziją. Supranta adaptuotų grožinių knygų siužetą, pagrindines mintis ir detales. (A2.5.3.)	Suvokia instrukcijos, aiškinimo, straipsnio, aprašymo, apžvalgos, recenzijos, kalbos, esė ir kt. pagrindines mintis, detales, konvencijas, suvokia skirtumus tarp fakto ir nuomonės, teksto tikslą, adresatą, kalbinius niuansus. Suvokia skaitomo literatūrinio teksto (prozos, dramos ar poezijos) (originalaus teksto arba pritaikytos / adaptuotos straipsnių pagrindines mintis ir detales. Supranta tiesmuka, paprasta kalba parašytą poeziją. Supranta adaptuotų grožinių knygų siužetą, pagrindines mintis ir detales. (A2.5.3.)
Audiovizualinio teksto supratimas. (A3.)	Supranta trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, atpažįsta žinomus žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai. (A3.3.)	Supranta trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, esminę informaciją, atpažįsta žinomus žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai. (A3.3.)	Supranta vaizdo įrašų, TV laidų apie pažįstamus, nuspėjamus dalykus esminę informaciją, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama tiesmuka kalba. (A3.3.)	Supranta pagrindines mintis informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama tiesmuka kalba. (A3.3.)	Supranta pagrindines mintis ir detales informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir normaliu tempu; supranta pagrindines mintis ir detales meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas. (A3.3.)	Supranta autentiškų informacinių, pramoginių, dokumentinių vaizdo įrašų pagrindines mintis ir detales; kai kalbama bendrine kalba ir / arba dialektu; kai gali būti vartojami specifiniai terminai, suprantami iš konteksto; supranta meninio ar dokumentinio filmo pagrindines mintis ir detales, veikėjų kalbėsenos ypatumus (slengą, dialektą ir pan). (A3.3.)
Vaizdo įrašų supratimas. (A3.1.)	Supranta trumpus paprastus vaizdo įrašus apie pažįstamus dalykus, kai kalbama lėtai ir aiškiai.	Supranta trumpus vaizdo įrašus apie pažįstamus dalykus, kai kalbama lėtai ir aiškiai.	Supranta vaizdo įrašų esminę informaciją apie pažįstamus ar nuspėjamus dalykus, kai kalbama	Supranta įvairių informacinių, dokumentinių, edukacinių vaizdo įrašų pagrindines mintis. (A3.1.3.)	Supranta įvairių informacinių, dokumentinių, edukacinių vaizdo įrašų pagrindines mintis ir detales. (A3.1.3.)	Supranta informacinių, pramoginių, dokumentinių vaizdo įrašų (dokumentinių filmų, TV programų) pagrindines mintis, detales,

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
	Supranta temą, atpažįsta žinomus žodžius.(A3.1.3.)	Supranta temą, atpažįsta žinomus žodžius.(A3.1.3.)	normine kalba ir aiškiai.(A3.1.3.)			skiria faktus nuo nuomonės, mato kalbėtojo (-ų) požiūrį (-ius), kai kalbama natūralia, bendrine kalba, natūraliu tempu ir vartojami specifiniai nežinomi terminai (aiškūs iš konteksto). (A3.1.3.)
Televizijos laidų supratimas. (A3.2.)	Supranta temą, atpažįsta žinomus žodžius trumpose paprastose TV laidose (pvz., reklamose).(A3.2.3.)	Supranta temą, esminę informaciją, atpažįsta žinomus žodžius paprastose TV laidose (pvz., reklamose).(A3.2.3.)	Supranta TV laidų esminę informaciją, pažįstamus ar nuspėjamus dalykus (pvz., reklama, orai, sportas), kai kalbama aiškiai ir gana lėtai. (A3.2.3.)	Supranta pagrindines mintis daugumos TV laidų (pvz., naujienų, reportažų, interviu, pokalbių šou) pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir lėtesniu nei įprasta tempu. (A3.2.3.)	Supranta pagrindines mintis ir detales daugumos TV laidų (pvz., naujienų, reportažų, interviu, pokalbių šou) pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir normaliu tempu. (A3.2.3.)	Supranta TV laidų (pvz., naujienų, reportažų, interviu, pokalbių šou, realybės šou) asmeninio, viešojo gyvenimo bei akademinės / profesinės veiklos temomis, kai kalbama tiek bendrine, tiek dialektu, natūraliu ar greitu tempu ir gali būti vartojami specifiniai nežinomi terminai, suprantami iš konteksto.(A3.2.3.)
Filmų supratimas. (A3.3.)	Supranta trumpus animacinius filmus apie pažįstamus dalykus, kai kalbama lėtai ir aiškiai. (A3.3.3.)	Supranta animacinius filmus apie pažįstamus dalykus, kai kalbama lėtai ir aiškiai. (A3.3.3.)	Supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose didžiąją dalį siužeto sudaro vaizdai, veiksmas ir vartojama tiesmuka kalba.(A3.3.3.)	Supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose didžiąją dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas.(A3.3.3.)	Supranta pagrindines mintis ir detales meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose didžiąją dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas.(A3.3.3.)	Supranta meninio ar dokumentinio filmo pagrindines mintis ir detales, atskiria kūrinio vizualines ir lingvistines meninės raiškos priemones, suvokia, kaip jos padeda kurti reikšmę. Supranta skirtingų filmo veikėjų kalbėsenos ypatumus (dialekto, specifinio žodyno vartojimą). (A3.3.3.)
Supratimo/Recepcijos strategijų taikymas (A4)						
Recepcijos / Supratimo strategijų taikymas. (A4.)	Nuspėja žodžio reikšmę, kito sakinio turinį remdamiesi vaizdine medžiaga; supranta minties eigą remdamiesi teksto siejimo priemonėmis; skiria teksto tipą pagal grafinį vaizdą. (A4.3.)	Nuspėja žodžio reikšmę, kito sakinio turinį remdamiesi kontekstu, vaizdine medžiaga; nuspėja tarptautinių ar panašių su gimtąja kalba žodžių reikšmę; supranta minties eigą remdamiesi teksto siejimo priemonėmis; skiria	Nuspėja žodžio, frazės reikšmę, kitos teksto dalies turinį remdamiesi kontekstu, vaizdine medžiaga, teksto visuma; nuspėja tarptautinių ar panašių su gimtąja kalba žodžių reikšmę; supranta minties eigą ir veiksmų seką	Nuspėja žodžio, frazės reikšmę, kitos teksto dalies turinį remdamiesi kontekstu, teksto visuma, žodžių darybos principais; nuspėja tarptautinių ar panašių su gimtąja kalba žodžių reikšmę; supranta minties eigą, autoriaus argumentavimą remdamiesi	Nuspėja žodžio, frazės reikšmę, kitos teksto dalies turinį remdamiesi kontekstu, teksto visuma, žodžių darybos principais; nuspėja tarptautinių ar panašių su gimtąja ar kita užsienio kalba žodžių reikšmę; supranta minties	Klausydami ar skaitydami nuspėja žodžio, frazės, posakio reikšmę iš konteksto arba pagal giminingus gimosios ar kitų žinomų kalbų žodžius; nuspėja kitos teksto dalies turinį remdamiesi kontekstu; supranta autoriaus argumentavimą, įvairias

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
		teksto tipą pagal grafinį vaizdą; pasinaudoja pagalbos įrankiais. (A4.3.)	remdamiesi teksto siejimo priemonėmis; skiria teksto tipą pagal grafinį vaizdą; pasinaudoja pagalbos įrankiais. (A4.3.)	teksto siejimo priemonėmis; skiria teksto tipą pagal grafinį vaizdą; pasinaudoja pagalbos įrankiais. (A4.3.)	eigą, autoriaus argumentavimą remdamiesi teksto siejimo priemonėmis; skiria teksto tipą pagal grafinį vaizdą, pasinaudoja pagalbos įrankiais. (A4.3.)	logines sekas pagal taikomas siejimo ir komponavimo priemones; nuspėja teksto tipą pagal grafinį vaizdą, antraštę, iliustracijas; naudojami įvairiais pagalbos įrankiais. (A4.3.)
Reikšmių spėjimas pagal kontekstą, žodžių darybos principus. (A4.1.)	Nuspėja žodžio reikšmę remdamiesi ir vaizdine medžiaga. (A4.1.3.)	Nuspėja žodžio reikšmę remdamiesi kontekstu ir vaizdine medžiaga. Nuspėja tarptautinių žodžių ar žodžių panašių su gimtąja kalba reikšmę. (A4.1.3.)	Nuspėja žodžių, frazių reikšmę remdamiesi kontekste esančių žinomų žodžių reikšme. Nuspėja tarptautinių žodžių ar žodžių panašių su gimtąja kalba reikšmę. (A4.1.3.)	Nuspėja žodžio, frazės reikšmę iš konteksto arba pagal žodžių darybos principus. Nuspėja tarptautinių žodžių ar žodžių panašių su gimtąja kalba reikšmę. (A4.1.3.)	Nuspėja žodžio, frazės reikšmę iš konteksto arba pagal žodžių darybos principus. Nuspėja tarptautinių žodžių ar žodžių panašių su gimtosios ar užsienio kalbų žodžių reikšmes. (A4.1.3.)	Klausydami ir/ar skaitydami nuspėja nežinomo žodžio, frazės, posakio reikšmę iš konteksto arba pagal žodžių darybos principus, giminingus arba kitų (gimtosios ar užsienio) kalbų žodžius. (A4.1.3.)
Kitos teksto dalies turinio nuspėjimas, minties eigos supratimas remiantis teksto siejimo priemonėmis ir teksto visuma. (A4.2.)	Klausydami supranta pagrindinės minties eigą, remdamiesi teksto siejimo priemonėmis. (A4.2.3.)	Klausydami ir skaitydami nuspėja kitos teksto dalies turinį remdamiesi vaizdine medžiaga. Supranta pagrindinės minties eigą, remdamiesi teksto siejimo priemonėmis. (A4.2.3.)	Klausydami ir skaitydami nuspėja kitos teksto dalies turinį remdamiesi teksto visuma. Supranta pagrindinę mintį, veiksmų seką, remdamiesi teksto siejimo priemonėmis. (A4.2.3.)	Klausydami ir skaitydami nuspėja kitos teksto dalies turinį remdamiesi teksto visuma. Supranta autoriaus argumentavimą, minties eigą remdamiesi teksto siejimo priemonėmis. (A4.2.3.)	Klausydami ir skaitydami nuspėja kitos teksto dalies turinį, veiksmų seką remdamiesi teksto visuma. Supranta autoriaus argumentavimą, minties eigą, pavyzdžių (ilustracijų, lentelių, grafikų, paveikslėlių, nuotraukų) panaudojimo principus remdamiesi teksto siejimo ir komponavimo priemonėmis. (A4.2.3.)	Klausydami ir skaitydami nuspėja kitos teksto dalies turinį, veiksmų seką, detales, remdamiesi kontekstu. Supranta autoriaus argumentavimą, minties eigą, logines sekas, pavyzdžių (ilustracijų, lentelių, grafikų, paveikslėlių, nuotraukų) panaudojimo principus remdamiesi teksto siejimo ir komponavimo bei kitomis autoriaus pasirinktomis priemonėmis. (A4.2.3.)
Teksto tipo atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą. (A4.3.)	Skiria teksto tipą (pvz., atviruką, laišką, žinutę, pasakojimą) pagal antraštę ir grafinį vaizdą. (A4.3.3.)	Skiria teksto tipą (pvz., atviruką, laišką, žinutę, pasakojimą) pagal antraštę ir grafinį vaizdą. (A4.3.3.)	Nuspėja teksto tipą ir temą pagal antraštę, grafinį vaizdą, pateikiamas iliustracijas, nuotraukas ir kt. (A4.3.3.)	Nuspėja teksto tipą ir turinį pagal antraštę, grafinį vaizdą, pateikiamas iliustracijas, nuotraukas ir kt. (A4.3.3.)	Nuspėja teksto tipą ir turinį pagal antraštę, paantraštes, grafinį vaizdą, pateikiamas iliustracijas, grafikus, nuotraukas ir kt. (A4.3.3.)	Nuspėja teksto tipą ir turinį pagal antraštę, paantraštes, grafinį vaizdą, įvairių vaizdinę medžiagą. (A4.3.3.)
Teksto supratimo pagalbos priemonių naudojimas.	–	Pasinaudoja dvikalbiais žodynais, vertimo	Pasinaudoja dvikalbiais žodynais, vertimo	Pasinaudoja vienakalbiais žodynais, vertimo	Pasinaudoja sinonimų, kolokacijų žodynais,	Naudojami įvairių tipų žodynais, vertėjais, tekstynais,

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
(A4.4.)		programėlėmis, kitais supratimo pagalbos įrankiais. (A4.4.3.)	programėlėmis, kitais supratimo pagalbos įrankiais. (A4.4.3.)	programėlėmis, kitais supratimo pagalbos įrankiais. (A4.4.3.)	tekstynais ir kitais supratimo pagalbos įrankiais. (A4.4.3.)	kitais supratimo pagalbos įrankiais, geba reikiamą informaciją (pvz., apie posakio vartojimą) rasti internete. (A4.4.3.)
Pasiekimų sritis: Raiška / Produkovimas (B)						
Sakytinio teksto produkavimas. (B1.)	Žodžiu apibūdina save, pomėgius, kai gali pasiruošti iš anksto; išreiškia emocijas pasitelkdami kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją ir vertinimą pagal pavyzdį. (B1.3.)	Žodžiu apibūdina save, savo aplinką, daiktus, papasakoja apie savo veiklą, kai gali pasiruošti iš anksto; išreiškia emocijas frazėmis, trumpais sakiniais, pasitelkdami kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją ir vertinimą pagal pavyzdį. (B1.3.)	Žodžiu apibūdina save, kitus žmones, aplinką, daiktus veiklą; papasakoja apie patirtus įvykius, nurodo veiksmų seką; pateikia nurodymus, faktinę informaciją; reiškia nuomonę, vertinimą. (B1.3.)	Žodžiu apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; atpasakoja filmo, knygos siužetą, komentuoja; pateikia renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą. (B1.3.)	Žodžius apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; nusako siekius, planus; atpasakoja filmo, knygos siužetą, komentuoja; pateikia matyto renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, detaliai išdėsto, paaiškina klausimo, problemos aspektus, nurodo problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą. (B1.3.)	Detaliai žodžiu apibūdina platų spektrą dalykų; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas bei netikėtus įvykius; išdėsto savo veiklos eigą, pakomentuoja jos etapus ir rezultatus; pateikia faktinę informaciją, paaiškindamas sudėtingesnes procedūras; pateikia iš anksto paruoštą pranešimą aktualia tema; išreiškia nuomonę, spontaniškai išplėtoja mintis, detaliai paaiškina įvairius problemos aspektus ir pateikia argumentus. (B1.3.)
Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas žodžiu. (B1.1.)	Apibūdina save pasakydami vardą, amžių, šeimos sudėtį, pomėgius ir pan. paprastais žodžiais, frazėmis, trumpais nesusietais sakiniais, kai gali pasiruošti iš anksto. (B1.1.3.)	Apibūdina save, gyvenamą vietą, turimus daiktus, pomėgius, veiklos aspektus paprastomis frazėmis, trumpais nesusietais sakiniais, kai gali pasiruošti iš anksto. (B1.1.3.)	Apibūdina save, kitus žmones, gyvenamąją ir mokymosi aplinką, turimus ir pažįstamus daiktus, kasdienę veiklą, mokymąsi, pomėgius, patirtus įvykius ir pan. Kalbėdami vartoja frazes, trumpus sakinius. (B1.1.3.)	Tiesmukai apibūdina įvairius žmones, asmenines, mokymosi ir viešosios aplinkos reiškinius, dalykus. Nusako pomėgius, apibūdina patirtas veiklas, jausmus ir emocijas, nuosekliai dėstydami savo mintis. (B1.1.3.)	Detaliai apibūdina įvairius žmones, asmenines, mokymosi ir viešosios aplinkos reiškinius, dalykus. Nusako pomėgius, apibūdina patirtas veiklas, jausmus ir emocijas, nuosekliai dėstydami savo mintis. (B1.1.3.)	Detaliai apibūdina platų spektrą dalykų, susijusių su asmenine ir kitų žmonių patirtimi ir mokymosi bei visuomeninio gyvenimo veiklomis, pabrėždami tai, kas svarbu, pateikdami reikšmingas detales. (B1.1.3.)

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Pasakojimas, siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas žodžiu. (B1.2.)	–	Papasakoja trumpais sakiniiais apie savo veiklą, kai gali pasiruošti iš anksto. Vartoja išmokus paprastus žodžius, frazes.(B1.2.3.)	Papasakoja apie patirtus įvykius, išdėsto svarbiausių veiksmų seką. Apibūdina įpročius, kasdienę, ankstesnę veiklą, asmeninę patirtį. Išdėsto artimiausius planus. Papasakoja istorijos, nutikimo eigą išvardydami pagrindinius punktus. Nusako svajones, siekius, tikslus.(B1.2.3.)	Papasakoja apie patirtus įvykius, išdėstydami veiksmų seką. Atpasakoja knygos ar filmo siužetą, pateikia įspūdžius, komentarą. Išdėsto netikėtai patirtų įvykių eigą (pvz., avarijos). Papasakoja istoriją (tikrą ar įsivaizduojamą). Pateikia matyto renginio eigą, vertinimą. Nusako svajones, siekius, tikslus, planus.(B1.2.3.)	Papasakoja apie įvykius, išdėstydami veiksmų seką, pateikia kai kurias detales. Atpasakoja knygos ar filmo siužetą, pateikia įspūdžius, komentarą. Išdėsto netikėtai patirtų įvykių eigą (pvz. avarijos). Papasakoja istoriją (tikrą ar įsivaizduojamą). Pateikia matyto renginio eigą, vertinimą. Nusako svajones, siekius, tikslus, planus, paaiškina, kodėl jie svarbūs.(B1.2.3.)	Papasakoja apie savo ir kitų žmonių patirtį, svarbiausias mintis išplėsdami ir paremdami tinkamomis detalėmis ir pavyzdžiais, apibūdindami jausmus ir reakcijas. Nupasakoja netikėto įvykio detales. Išdėsto savo veiklos (pvz., projektinės, akademinės, laisvalaikio) eigą, išryškindami svarbias detales. (B1.2.3.)
Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas žodžiu. (B1.3.)	Pateikia asmeninę faktinę informaciją, įvardija pvz., klasę, mokyklą, miestą, šalį, kai pasinaudoja pavyzdžiu. (B1.3.3.)	Įvardija aplinkos daiktus, nurodo formą, spalvą ir pan. Vartoja frazes, sakinius, kai pasinaudodami pavyzdžiu gali pasiruošti iš anksto. (B1.3.3.)	Pateikia tiesmuką faktinę informaciją apie pasirinktą šalį, miestą, žymų žmogų ir pan. Pateikia paprastus nurodymus, pvz., kaip patekti iš vienos vietos į kitą, kaip atlikti paprastą veiksmą, vartoja nurodomąsias frazes, jungia pasakymus („pirma“, „tada“, „po to“).(B1.3.3.)	Pateikia tiesmuką faktinę informaciją žinoma tema, pvz., paaiškina klausimo, problemos pobūdį, pateikia nurodymus dėl problemos sprendimo. (B1.3.3.)	Pateikia detalią faktinę informaciją, paaiškina, kaip atlikti kokį nors veiksmą, pateikia detalias instrukcijas. Gana tiksliai išdėsto kokio nors klausimo, problemos pagrindinius aspektus, nurodo sprendimo būdus.(B1.3.3.)	Detaliai paaiškina, ką ir kodėl reikėtų atlikti. Paaiškina sudėtingesnes procedūras (pvz., dokumentų pildymas, informacijos paieška nepažįstamame tinklapyje). Pateikia iš anksto paruoštą pranešimą aktualia tema, paaiškindami problemos įvairius aspektus. Pateikia savo veiklos (pvz., akademinės, laisvalaikio ar projektinės) etapus bei rezultatus.(B1.3.3.)
Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu. (B1.4.)	Naudodamiesi pavyzdžiu, pasako kas patinka, nepatinka, gerai, blogai, galima, negalima. Išreiškia emocijas paprastais žodžiais, frazėmis, pasitelkdami kūno kalbą.(B1.4.3.)	Pasako keliais žodžiais kas patinka, nepatinka, galima, negalima, draudžiama ir paaiškina kodėl. Įvertina savo gebėjimus ir pasiekimus (pvz., ką moka, kas sekasi), kai pateikiamas pavyzdys. Nusako savo emocijas paprastais žodžiais, frazėmis,	Pasako kas patinka ar nepatinka, paaiškina kodėl, palygina kelis dalykus, nusako prioritetus. Nuomonę, vertinimą, emocijas reiškia paprastais žodžiais.(B1.4.3.)	Trumpai išsako nuomonę pažįstamomis temomis, reiškia emocijas. Vertina įvykius, aplinkos reiškinius, kitų asmenų veiksmus, pagrindžia savo vertinimą.(B1.4.3.)	Išsako nuomonę pažįstamomis temomis, reiškia emocijas. Vertina aplinkos reiškinius, kitų asmenų veiksmus, pagrindžia savo vertinimą. Reiškia požiūrį, nuomonę aktualia tema, ją pagrindžia pateikdami	Išreiškia nuomonę, svarbiausias mintis išplėsdami ir paremdami tinkamais pavyzdžiais, pateikdami argumentus, logiškai juos susieja, paaiškina požiūrį, pateikdami pranašumus ir trūkumus.

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
		pasitelkdami kūno kalbą.(B1.4.3.)			paprastų argumentų.(B1.4.3.)	Logiškai argumentuoja, mintis išplėtoja spontaniškai, nuosekliai ir aiškiai.(B1.4.3.)
Rašytinio teksto produkavimas.(B2.)	Pagal pavyzdį užrašo (kopijuoja) asmeninę faktinę informaciją, nurodo veiklas, pomėgius. (B2.3.)	Pagal pavyzdį apibūdina save, kitus žmones, gyvenamąją aplinką; sukuria labai trumpus paprastus pasakojimus pažįstamomis temomis; pateikia faktinę informaciją nurodant mokymą, miestą, šalį; įvardija veiklas, pomėgius, mėgstamą maistą.(B2.3.)	Apibūdina asmenis, aplinką, daiktus; veiklas, pomėgius; papasakoja apie patirtis; sukuria trumpus žmonių gyvenimo aprašymus; pateikia faktinę informaciją ir nuomonę, vertinimą apie aplinkos reiškinius, patirtus dalykus. (B2.3.)	Apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos, siužetą; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą, nurodo problemos sprendimo būdą; išsako nuomonę, vertinimą aktualiais klausimais. (B2.3.)	Detaliai apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos, siužetą; parašo TV laidos, tinklalapio recenziją; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą, pasiūlo problemos sprendimo būdą; išsako nuomonę, vertinimą aktualiais klausimais. (B2.3.)	Detaliai raštu apibūdina platų spektrą dalykų, aprašo įvairius įvykius; papasakoja istoriją, parengia informacinį pranešimą; gyvenimo aprašymą (CV); parašo filmo, knygos, TV laidos, tinklalapio, tinklaraščio recenziją/ atsiliepimą; parašo argumentuojamojo ir aiškinamojo tipo esė, tinkamai pasirinkdami teksto išdėstymo principą (retorinį modelį); parašo pranešimą/ straipsnį aktualia tema. (B2.3.)
Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas raštu. (B2.1.)	Apibūdina save, užrašo savo vardą, adresą, tautybę, kai pateikiamas pavyzdys.(B2.1.3.)	Trumpais sakiniais paprasta kalba apibūdina save, kitus žmones (pvz., šeimos narius, draugus); savo kambarį, daiktus (pvz., spalvą, dydį); parašo ką mėgsta veikti, valgyti.(B2.1.3.)	Apibūdina save, kitus asmenis, gyvenamąją ir mokymosi aplinką, kasdienę veiklą (mokymosi, laisvalaikio), pomėgius. Vartoja paprastus sakinius, jungiamuosius žodžius. (B2.1.3.)	Tiesmukai ir detaliai apibūdina įvairius pažįstamus, patirtus ar įsivaizduojamus dalykus (žmones, daiktus, vietas, veiklas, įvykius, pomėgius ir pan.)(B2.1.3.)	Detaliai apibūdina įvairius pažįstamus, patirtus ar įsivaizduojamus dalykus (žmones, daiktus, vietas, veiklas, įvykius, pomėgius ir pan.). (B2.1.3.)	Detaliai apibūdina platų spektrą dalykų, išreiškdami savo jausmus, pabrėždami įvykių ir asmeninės patirties svarbą bei pakomentuodami kitų žmonių mintis ir požiūrius. (B2.1.3.)
Pasakojimas, įvykio apibūdinimas raštu. (B2.2.)	Įrašo trūkstamą informaciją į trumpus sakinius, sekdami instrukcijas. (B2.2.3.)	Sukuria nesudėtingus labai trypus pasakojimus pažįstamomis temomis, jungdami sakinius paprastais jungtukais (ir, bet, po to).(B2.2.3.)	Trumpai papasakoja apie patirtus įvykius, veiklas, pvz., per atostogas. Kuriam trumpas (realių ar įsivaizduojamų) žmonių biografijas. Rašo dienoraštį, apimantį veiklas, žmones, vietas. Nusako svajones, siekius, tikslus.(B2.2.3.)	Papasakoja, teikia trumpą ataskaitą apie patirtus įvykius, išdėstydami veiksmų seką. Trumpai atpasakoja knygos ar filmo siužetą, pateikia komentarą. Papasakoja istoriją, apibūdina tikrus ar įsivaizduojamus įvykius. Pateikia matyto renginio eigą, vertinimą.	Papasakoja, teikia ataskaitą apie patirtus įvykius, išdėstydami veiksmų seką, pateikia kai kurias detales. Atpasakoja knygos ar filmo siužetą, pateikia komentarą. Papasakoja istoriją, apibūdina tikrus ar įsivaizduojamus įvykius.	Detaliai aprašo įvairius įvykius, susijusius su asmens ir kitų žmonių interesų sritimi, išdėstydami veiksmų seką. Papasakoja istoriją, apibūdina tikrus ar įsivaizduojamus įvykius, laikydamiesi žanro ypatumų. Nusako svajones, siekius, tikslus, pabrėžiant jų svarbą (pvz., motyvaciniam laiške).

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
				Nusako svajones, siekius, tikslus, planus. (B2.2.3.)	Pateikia matyto renginio eigą, vertinimą. Nusako svajones, siekius, tikslus, planus, paaiškina, kodėl jie svarbūs. (B2.2.3.)	(B2.2.3.)
Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas raštu. (B2.3.)	Pateikia asmeninę faktinę informaciją pagal pavyzdį, pvz., nurodo klasę, mokyklą, miestą, šalį, kur gyvena. (B2.3.3.)	Pateikia faktinę informaciją pagal pavyzdį, pvz., nurodo klasę, mokyklą, miestą, šalį, kur gyvena, kokius daiktus, gyvūnus turi. (B2.3.3.)	Parengia trumpą informacinį pranešimą, lankstinuką, plakatą, skelbimą apie pažįstamus dalykus, naudodami iliustracijas. (B2.3.3.)	Parengia trumpą informacinį pranešimą, ataskaitą, plakatą apie pažįstamus dalykus, naudodami iliustracijas. Pateikia faktinę informaciją, įvardija problemą, paaiškina jos pobūdį, nurodo sprendimo būdus. (B2.3.3.)	Parengia informacinį pranešimą, plakatą žinoma tema, ataskaitą/raportą apie įvykį, renginį, pateikdami faktinę informaciją ir komentarą. Parašo rašinį apie pažįstamą dalyką, klausimą, problemą, paaiškina jos pobūdį, nurodo sprendimo būdus. B2.3.3.	Parengia informacinį pranešimą apie įvykį, renginį, projektą, pateikdami faktinę informaciją, svarbias detales ir kritinį komentarą. Parengia gyvenimo aprašymą (CV). (B2.3.3.)
Nuomonės, vertinimo, pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu. (B2.4.)	Pagal pavyzdį parašo, kas patinka ar nepatinka. (B2.4.3.)	Parašo, ką mėgsta ar nemėgsta (valgyti, veikti ir pan.). (B2.4.3.)	Raštu pateikia įspūdžius, nuomonę, vertinimą apie įvairius patirtus dalykus (maistą, įvykius, keliones ir pan.), vartoja paprastus išsireiškimus. (B2.4.3.)	Raštu trumpai (pvz., socialinėse medijose) išsako nuomonę pažįstamomis temomis, vertina įvykius, reiškinius, kitų asmenų veiksmus, pagrindžia savo vertinimą. (B2.4.3.)	Parašo filmo, knygos, TV laidos, tinklalapio, tinklaraščio recenziją, vertinimą, komentarą. Parašo trumpą esė, tinklaraščio įrašą pažįstama tema, išsako nuomonę; vertina įvykius, reiškinius, kitų asmenų veiksmus, pagrindžia savo vertinimą. (B2.4.3.)	Parašo filmo, knygos, TV laidos, tinklalapio ar pan. recenziją, vertinimą, komentarą. Parašo argumentuojamojo ar aiškinamojo tipo esė tinkamai pasirinkdami teksto išdėstymo principą (pvz., lyginimas, priežastis-pasekmė, pranašumai-trūkumai, problema-sprendimas, klasifikacija ir pan.) Parašo pranešimą/straipsnį/referatą aktualia tema, pasiremdami tinkamai atrinktais šaltiniais ir pateikdami kritinį vertinimą. (B2.4.3.)
Audiovizualinio teksto kūrimas. (B3.)	–	Sukuria nedidelės apimties pateiktis su trumpais užrašais, sukuria labai	Sukuria pateiktis su užrašais ir tinkamais paveiksliais; sukuria	Sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsina tekstą; sukuria filmukus,	Sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsina tekstą;	Sukuria pateiktis ir įgarsina tekstą įvairiomis temomis, naudodami įvairias

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
		trumpus vaizdo ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones.(B3.3.)	trumpus vaizdo ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones, dalykus.(B3.3.)	reportažus apie asmenybes, svarbius įvykius. (B3.3.)	sukuria filmuką, reportažą, interviu apie asmenybes, aplinkos reiškinius, svarbius įvykius, įvairias patirtis.(B3.3.)	skaitmenines priemones ir tekstų rengykles; sukuria filmuką, reportažą ar tinklalaidę aktualia tema, pristatydami asmeninę ir kitų žmonių patirtį, pateikdami kritinį komentarą. (B3.3.)
Įgarsintų pateikčių kūrimas. (B3.1.)	–	Sukuria 3 – 5 skaidrių pateiktis apie savo aplinką su 1 – 2 sakinių užrašais ekrane. (B3.1.3.)	Sukuria 8 – 12 skaidrių pateiktis apie savo aplinką ir pan. su užrašais ekrane, įterpia tinkamus paveikslukus, nuotraukas. (B3.1.3.)	Sukuria pateiktis apie įairius dalykus su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsina tekstą. (B3.1.3.)	Sukuria pateiktis įvairiomis temomis su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsina tekstą, įterpia vaizdo įrašą. (B3.1.3.)	Sukuria pateiktis įvairiomis temomis, įgarsina tekstą, naudojami įvairias skaitmenines priemones ir tekstų rengykles. (B3.1.3.)
Filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas. (B3.2.)	–	Sukuria labai trumpą vaizdo ir garso įrašą apie savo aplinką, pažįstamus žmones. (B3.2.3.)	Sukuria trumpą vaizdo ir garso įrašą apie savo aplinką, pažįstamus žmones, dalykus.(B3.2.3.)	Sukuria trumpą filmuką, reportažą, apie pažįstamus ar žinomus asmenis, patirtus dalykus (pvz., draugą, asmenį, kuriuo žavisi, savo mokyklą, miestą, keliones).(B3.2.3.)	Sukuria trumpą filmuką, reportažą, interviu apie pažįstamus ar žinomus asmenis, patirtus dalykus, svarbius įvykius (pvz., žymius žmones, viešuosius renginius, lankytinas vietas ir pan.).(B3.2.3.)	Sukuria filmuką, reportažą aktualia tema, pristatydami asmeninę ir kitų žmonių patirtį, pateikdami kritinį komentarą. Sukuria tinklalaidę (podcast: audio/ videocast), pareikšdami nuomonę, požiūrį tam tikra aktualia tema arba pasidalindami svarbia patirtimi arba kurdami išgalvotą istoriją. Įrašo/parengia interviu (pvz., su mokyklos svečiu ar projekto partneriu).(B3.2.3.)
B4. Raiškos / Produkovimo strategijų taikymas						
Produkovimo / Raiškos strategijų taikymas. (B4.)	–	Kalbėdami pasitelkia gestus; rašydami pasinaudoja pavyzdžiu, kopijuoja; kurdami skaidres, vaizdo įrašus pasinaudoja mokytojo pasiūlytomis programomis. (B4.3.)	Kalbėdami pasinaudoja frazėmis iš pavyzdžių; rašydami planuoja, rengia juodrašį, pasinaudoja žodynais; kurdami skaidres, vaizdo įrašus pasinaudoja mokytojo pasiūlytomis programomis. (B4.3.)	Planuoja pasisakymą, remiasi žodynais, kalbėdami perfrazuoja, pateikia sinonimų; rašydami planuoja, pasinaudoja teksto žanro modeliu, žodynais; pasirenka gerai žinomas programas skaidrėms ir vaizdo įrašams kurti. (B4.3.)	Planuoja pasisakymą, remiasi žodynais, kalbėdami perfrazuoja, pateikia sinonimų, patitikslinka kreipdamiesi į klausytoją; rašydami planuoja, pasinaudoja teksto žanro modeliu, žodynais; pasirenka	Tikslingai planuoja, kuria ir koreguoja sakinį ar rašytinį tekstą; naudojami žodynais, žinytais, kompiuteriniais tinklais; priderina įvairių formų ir stilių elementus; pasirenka tinkamas programas, programavimo priemones ir įrankius

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
					įvairias programas skaidrėms ir vaizdo įrašams kurti. (B4.3.)	audiovizualinio teksto kūrimui. (B4.3.)
Sakytinio teksto planavimas, atlikimo klaidų kompensavimas. (B4.1)	–	Gali pasinaudoti gestais kartu vartodami paprastus žodžius, frazes, trumpus sakinius. (B4.1.3.)	Planuodami pasisakymą apgalvoja galimą pašnekovo reakciją, pasirenka tinkamas frazes iš pavyzdžių. Pasirengia juodraščių, repetuoja. Kalbėdami naudoja gestus. (B4.1.3.)	Planuodami pasisakymą remiasi turimais kalbiniais ištekliais ir žodynais. Jei kalbėdami neprisimena tikslaus žodžio, perteikia jo reikšmę kitais būdais – apibūdina daiktą/reiškinį, perfrazuoja, pateikia sinonimų. (B4.1.3.)	Planuodami pasisakymą vartoja naujai išmoktus žodžius, frazes, remiasi žodynais. Jei kalbėdami neprisimena tikslaus žodžio, pavartoja paprastesnį žodį arba gimtosios kalbos žodžio ‘užsienietišką’ variantą ir paprašo/paragina klausytoją patikslinti. (B4.1.3.)	Tikslingai planuoja, kuria ir koreguoja sakytinį tekstą, naudodamiesi žodynais, vartosenos žinynais, kompiuteriniais tinklais, pritaikydami kalbos stilių adresatui. (B4.1.3.)
Rašytinio teksto planavimas, komponavimas, redagavimas. (B4.2.)	–	Kopijuoja, pasinaudoja pavyzdžiais. (B4.2.3.)	Sąmoningai apgalvoja ir atsirenka ką aprašyti, pasirengia juodraštinį variantą. Pasinaudoja žodynais ir žinynais. (B4.2.3.)	Planuoja rašytinį tekstą pagal turimą to paties žanro pavyzdį, modelį. Pasinaudoja žodynais ir vartosenos žinynais. (B4.2.3.)	Planuoja rašytinį tekstą remdamiesi žanro reikalavimais, atsižvelgdami į kalbos stilių, registrą ir teksto struktūrą. Pasinaudoja žodynais ir vartosenos žinynais. (B4.2.3.)	Planuoja ir koreguoja teksto kūrimo procesą ir produktą (tekstą). Pasirenka tinkamas kalbos priemones komunikaciniam tikslui pasiekti, derindami įvairių formų ir stilių elementus pagal žanro reikalavimus. Naudojasi kolokacijų žodynais, vartosenos žinynais ir tekstynais. (B4.2.3.)
Audiovizualinio kūrinio planavimas, komponavimas, redagavimas. (B4.3.)	–	Pasinaudoja mokytojo pasiūlytomis programomis, aplikacijomis. (B4.3.3.)	Pasinaudoja mokytojo pasiūlytomis programomis, aplikacijomis. (B4.3.3.)	Pasirenka tinkamas programas, aplikacijas. (B4.3.3.)	Pasirenka tinkamas programas, aplikacijas. (B4.3.3.)	Pasirenka tinkamas programas, naudoja įvairias jų funkcijas, kuria, pertvarko ir kūrybiškai pritaiko įvairias programavimo priemones ir įrankius. (B4.3.3.)
Pasiekimų sritis: Sąveika / Interakcija (C)						
Sakytinė interakcija. (C1.)	Atsako į pasisveikinimus, klausimus apie save; paklausia paprastų klausimų; supranta nurodymus, reaguoja	Pradedą ir pabaigia pokalbį paprastais išsireiškimais; dalyvauja nesudėtinguose pokalbiuose apie pažįstamą aplinką; apsiikeičia	Palaiko trumpus pokalbius, vartoja mandagumo frazes; supranta diskusijos temą, kai kalbama lėtai ir aiškiai, apsiikeičia nuomonėmis;	Dalyvauja trumpuose pokalbiuose pažįstamomis temomis; reiškia nuomonę, paklausia kitų nuomonės, reaguoja, pasako ar pritaria;	Dalyvauja pokalbiuose įvairiomis temomis, spontaniškai prisijungia; reiškia nuomonę, paklausia kitų nuomonės,	Dalyvauja pokalbiuose su nepažįstamais pašnekovais; komentuoja kitų asmenų požiūrį; palaiko mandagų santykį, laikosi socialinio

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
	gestais; paprašo kokio nors daikto, prekės. (C1.3.)	informacija apie pomėgius; supranta nurodymus, instrukcijas; užduoda ir atsako į paprastus klausimus; paprašo kokio nors daikto, prekės. (C1.3.)	susitaria dėl bendros veiklos, aptaria veiklos eigą; teikia ir reaguoja į siūlymus; bendrauja įprastose viešojo gyvenimo situacijose, gauna informaciją apie prekes, paslaugas; duoda arba ima interviu žinomomis temomis. (C1.3.)	seka diskusijų žinomomis konkrečiomis temomis eigą; bendradarbiaudamas grupėje siekiant komandinio tikslo išsako nuomonę, ragina kitus pasisakyti, aptaria klausimo aspektus, problemas sprendimo būdus; susikalba viešojo gyvenimo situacijose; oficialiame pokalbyje dalijasi informacija, patirtimi. (C1.3.)	reaguoja; seka diskusijų žinomomis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis eigą; bendradarbiaudamas grupėje siekiant komandinio tikslo išsako nuomonę, ragina kitus pasisakyti, aptaria klausimo aspektus, problemas sprendimo būdus; susikalba viešojo gyvenimo situacijose; oficialiame pokalbyje dalijasi informacija, patirtimi, komentuoja. (C1.3.)	pokalbio konvencijų; seka diskusiją, pateikia savo nuomonę ir argumentus, reaguoja į kitų asmenų argumentus, emocijas; tikslinėje diskusijoje siekiant bendro rezultato aptaria reiškinį priežastis-pasekmes, problemas-sprendimus, argumentus už ir prieš; susikalba sprendžiant prekių ir paslaugų įsigijimo klausimus; indamas interviu spontaniškai išplėtoja klausimus ir reaguoja į atsakymus; duodamas interviu reiškia nuomonę ir emocijas. (C1.3.)
Socialinio pokalbio palaikymas, dalyvavimas neformalioje diskusijoje, apsikaitimas mandagumo frazėmis, informacija, nuomonėmis. (C1.1.)	Supranta ir vartoja paprastus išsireiškimus (pvz., taip, ne, atsiprašau, prašau, ačiū). Atpažįsta pasisveikinimus ir į juos atsako. Atsako į klausimus apie save, savo aplinką, naudodami trumpus išsireiškimus, pasitelkdami gestus. Paklausia paprastų klausimų. (C1.1.3.)	Dalyvauja nesudėtinguose pokalbiuose apie pažįstamą aplinką, žinoma tematika. Pradedama ir baigiamas pokalbį naudodami paprastus išsireiškimus. Pasiteirauja, kaip sekasi ir reaguoja į atsakymą. Apsikeičia informacija apie pomėgius (pvz., sportas, maistas) vartodami dažnas išmoktas frazes, kai pokalbis vyksta lėtai ir artikuliuojama aiškiai. (C1.1.3.)	Palaiko trumpus pokalbius, vartoja paprastas bendravimo, mandagumo frazes. Užduoda klausimus ir supranta atsakymus, susijusius su daugeliu įprastų dalykų. Išreiškia ir atsako į kvietimą, pasiūlymą, atsiprašymą; paprašo paslaugos, pasisiūlo padėti ir pan. Supranta diskusijos temą, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Apsikeičia nuomonėmis, palygina dalykus, pasako ar sutinka su kitų nuomone. Teikia pasiūlymus ir atsako į kitų asmenų siūlymus. (C1.1.3.)	Parašo oficialų laišką, pvz., atsakydami į skelbimą, teiraudamiesi detalios informacijos. Parašo oficialų laišką, pateikdami prašymą, nusiskundimą ir pan. (C2.2.3.) Užrašo (telefonu ar gyvai gaunamą bei turimą) informaciją, aktualią asmeniniame gyvenime ar mokymosi veikloje. Užrašo informaciją, kurioje pateikiamos užklauskos ar paaiškinama problema. Pildo anketas. Rašo gyvenimo aprašymą (CV, Europass). (C2.3.3.)	Pradedama, palaiko ir pabaigia pokalbį klausdamas (nepažįstamų) pašnekovų apie patirtus dalykus, įvykius, reikšdamas nuomonę, emocijas apie žinomus dalykus. Palaiko ilgesnį pokalbį dominančia tema, jei pašnekovas kalba suprantamai. Laikosi socialinio pokalbio konvencijų. Supranta kas kalbama bendro pobūdžio konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, jei pašnekovai aiškiai artikuliuoja. Reiškia mintis abstrakčiomis temomis (pvz., kultūra).	Dalyvauja pokalbyje su nepažįstamu pašnekovu bendro pobūdžio temomis, sutikdamas ar nesutikdamas su jo nuomone, jei reikia, komentuoja kitų asmenų požiūrį aptariamam klausimui. Palaiko mandagų santykį su pašnekovu, laikosi socialinio pokalbio konvencijų. Supranta ir seka diskusiją asmenų, kurių kalbos mokėjimo lygis aukštesnis. Tiksliai išreiškia nuomonę, įtikinamai pateikdamas argumentus. Aktyviai dalyvauja diskusijoje, reagodamas į kitų argumentus, emocijas. (C1.1.3.)

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
					Paaishkina, kaip supranta klausimą, komentuoja kitų požiūrį. (C1.1.3.)	
Tikslinis dalyvavimas pokalbyje/diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas). (C1.2.)	Supranta klausimus ir nurodymus, reaguoja parodydamas pritarimą, naudodamasis gestais. Jei nesupranta, parodo, kad nesupranta ar paklausia. (C1.2.3.)	Supranta klausimus ir nurodymus, seka instrukcijas, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Apsikeičia informacija apie žmones, laiką, vietą, skaičius ir kt. Gali užduoti ir atsakyti į paprastus klausimus. (C1.2.3.)	Susitaria dėl bendros veiklos. Aptaria bendros veiklos eigą, reaguoja į siūlymus, klausia ir teikia nurodymus. Parodo, jei nesupranta, paklausia, išsiaiškina, gauna reikiamą informaciją ir aptaria su kitais, ką toliau daryti.(C1.2.3.)	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus individualiai; pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje, pakomentuoja kitų asmenų įrašus reikšdami nuomonę ir emocijas; laikosi saugos ir etikos normų.(C3.3.)	Supranta, kas sakoma, kartais patikslina, jei diskutuoja vyksta greitai ar trunka ilgai. Paaishkina savo požiūrį į problemą, trumpai pakomentuoja kitų požiūrius. Pateikia alternatyvas klausimų, problemų sprendimams, aptaria, ką daryti, ką pasirinkti ir kodėl.(C1.2.3.)	Supranta detalią informaciją tiksliniame pokalbyje/diskusijoje siekiant bendro rezultato. Įvardija klausimą, paaishkina situaciją, aptaria reiškinių priežastis ir pasekmes, problemas ir sprendimus, sprendimų alternatyvas, pasveria argumentus už ir prieš. Paklausia kitų nuomones. (C1.2.3.)
Prekių ir paslaugų įsigijimas. (C1.3.)	Paprašo kokio nors daikto, maisto ar gėrimo, į pagalbą pasitelkdamas gestus. (C1.3.3.)	Paprašo paduoti, paskolinti daiktus, priemones. Paprašo maisto ar gėrimo naudodami paprastus išsireikškimus. Supranta ir įvardija skaičius, kiekį, kainą. (C1.3.3.)	Vartoja paprastas šablonines frazes pažįstamose viešojo gyvenimo situacijose (pvz., stotyje, parduotuvėje, turizmo centre, kavinėje). Gauna informaciją apie reikalingus daiktus, prekes ir paslaugas (pvz., dviračių nuoma, viešasis transportas). Teikia ir gauna informaciją apie kiekius, skaičius, kainas ir kt. (C1.3.3.)	Paprašo paaishkinti apie skirtingas prekes, paslaugas ir pan. Susikalba nesudėtingose viešojo gyvenimo situacijose, įsigyjant prekes ar paslaugas, pvz., parduotuvėje, kavinėje, stotyje ir pan.(C1.3.3.)	Palygina skirtingas prekes, paslaugas ir pan. Susikalba viešojo gyvenimo situacijose, įsigyjant prekes ar paslaugas, pvz., parduotuvėje, kavinėje, stotyje ir pan. (C1.3.3.)	Susikalba sprendžiant sudėtingesnes su paslaugomis susijusias problemas, pvz., autoįvykis, būstui padarytą žalą. Įtikinamai argumentuoja. (C1.3.3.)
Dalyvavimas (pusiau) oficialiame pokalbyje (konsultacija, interviu). (C1.4.)	–	Dalyvauja interviu užduodami ar atsakydami į labai tiesmukus klausimus apie asmeninę informaciją. Nusako sveikatos problemą ir atsako į paprastus klausimus (pvz., Ar skauda?)	Atsako į paprastus interviu klausimus arba užduoda klausimus, kai kalbama žinomomis temomis, kai gali pasitikslinti, paprašyti paaishkinti ar pasiteltkia	Oficialiame pokalbyje gauna ir suteikia tiesmuką faktinę informaciją. Supranta detalius nurodymus. Teiraujasi smulkesnės informacijos.	Duodamas interviu, dalijasi faktine informacija, turima patirtimi. Išsako nuomonę apie patirtus (skaitytus,	Imdamas interviu naudojami iš anksto parengtais klausimais, eigoje gali spontaniškai išplėtoti klausimus, atliepdamas į pašnekovo atsakymus.

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
		pasiremdami gestais.(C1.4.3.)	pagalbą norėdamas išsireikšti. Gydytojo konsultacijos metu apibūdina savo negalavimus paprasta kalba ar naudodamas gestus. (C1.4.3.)	Teikia informaciją žinomomis temomis, dalijasi patirtimi. (C1.4.3.)	girdėtus, matytus) dalykus, komentuoja. Nusako simptomus gydytojo konsultacijoje. Imdamas interviu naudojami iš anksto parengtu klausimynu, gali patikslinti, jei pašnekovas kalba greitai ar ilgai. (C1.4.3.)	Duodamas interviu, dalijasi informacija, patirtimi, žiniomis, nuomone, emocijomis. Nusako simptomus gydytojo konsultacijoje. (C1.4.3.)
Rašytinė interakcija. (C2.)	Apsikeičia informacija rašteliais, žinutėmis; užpildo paprastą formą įrašydami asmeninę informaciją. (C2.3.)	Apsikeičia informacija žinutėmis, laiškeliiais, atvirukais, rašydami trumpais sakiniiais; užpildo formą įrašydami faktinę informaciją, asmeninius duomenis. (C2.3.)	Apsikeičia informacija laiškais pateikdami asmeninę informaciją; raštu išreiškia padėką, atsiprašymą, siunčia sveikinimą ir pan.; susirašinėja dėl bendros veiklos; užrašo faktinę informaciją; užpildo formas, anketas. (C2.3.)	Asmeniniame susirašinėjime perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiame susirašinėjime teiraujasi informacijos, pateikia informaciją, aiškina, argumentuoja; transkcinėse situacijose pateikia aktualią informaciją; užpildo anketas. (C2.3.)	Asmeniniame susirašinėjime perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiame susirašinėjime teiraujasi informacijos, pateikia informaciją, aiškina, argumentuoja; transkcinėse situacijose pateikia aktualią informaciją, užklausas, paaiškina problemas; užpildo anketas, parašo CV. (C2.3.)	Asmeniniame susirašinėjime perteikia detalius patirties aprašymus, nuomonę ir jausmus; rašo konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, laikosi asmeninės korespondencijos konvencijų; oficialiame susirašinėjime laikosi registro ir dalykinės korespondencijos konvencijų; transkcinėse situacijose tiksliai raštu perteikia informaciją; (C2.3.)
Asmeninis susirašinėjimas. (C2.1.)	Apsikeičia informacija trumpais rašteliais, žinutėmis, parašydami asmeninę informaciją, naudodamiesi pagalba. (C2.1.3.)	Apsikeičia informacija žinutėmis, trumpais laiškeliiais, atvirukais, naudodamiesi žodynu. Laiškelyje teiraujasi ir perduoda informaciją, parašo trumpų sakinių seką apie save ir savo pomėgius. (C2.1.3.)	Apsikeičia informacija elektroniniu laišku, užduoda ir atsako į klausimus, pateikia asmeninę informaciją. Rašo labai paprastus asmeninius laiškus, išreiškiančius padėką, atsiprašymą ir pan. Rašo trumpus pranešimus (pvz., siunčia ar atsako į kvietimą, susitaria susitikti). Parašo trumpą sveikinimo atviruko tekstą.	Parašo asmeninį laišką, perteikdami naujienas, informaciją, reikšdami mintis konkrečiomis temomis. Parašo asmeninį laišką apie patirtus dalykus, išreiškdami savo nuomonę ir emocijas. (C2.1.3.)	Parašo asmeninį laišką, perteikdami naujienas, informaciją, reikšdami mintis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis. Parašo asmeninį laišką apie patirtus dalykus, išreiškdami savo nuomonę, vertinimą, emocijas. (C2.1.3.)	Parašo asmeninius laiškus, kuriuose perteikia naujienas, detalius patirties aprašymus, reiškia mintis, nuomonę ir emocijas konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis; aptaria asmens, su kuriuo susirašinėja, naujienas, požiūrį, emocijas; užduoda klausimus abiem asmenims aktualiomis temomis; laikosi asmeninės korespondencijos konvencijų. (C2.1.3.)

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
			(C2.1.3.)			
Oficialus / Dalykinis susirašinėjimas. (C2.2.)	–	–	–	Parašo (pusiau) oficialų laišką, teiraudamiesi ar pateikdami informaciją. Parašo prašymą, motyvacinį laišką, pateikdami keletą argumentų, paaiškindami. (C2.2.3.)	C2.2.3. Parašo oficialų laišką, pvz., atsakydami į skelbimą, teiraudamiesi detalios informacijos. Parašo oficialų laišką, pateikdami prašymą, nusiskundimą ir pan. (C2.2.3.)	Parašo oficialius / dalykinius pasiteiravimo, prašymo, nusiskundimo, motyvacinį laiškus; laikosi registro ir oficialios / dalykinės korespondencijos konvencijų (C2.2.3.)
Transakcinis rašymas: faktinės informacijos suteikimas raštu (forma/anketa). (C2.3.)	Užpildo paprastą formą/anketą įrašydami asmeninę informaciją pvz., vardą, šalį, tautybę. (C2.3.3.)	Užpildo formas įrašydami skaičius, datas, savo vardą, tautybę, šalį, amžių ir pan. Įrašo datą, vardą, tautybę, šalį amžių ir pan. į formą. (C2.3.3.)	Užrašo nesudėtingą faktinę informaciją, jei gali paprašyti pakartoti ar perfrazuoti. Pateikia asmeninę ir kitą informaciją nesudėtingoje formoje, anketoje. (C2.3.3.)	Užrašo (telefonu ar gyvai gaunamą) informaciją, kai diktuojama aiškiai ir suprantamai. Rašo raštelius perteikdamas aktualią informaciją draugams, mokytojams, aptarnaujančiam personalui ir pan. Pildo anketas. (C2.3.3.)	Užrašo (telefonu ar gyvai gaunamą bei turimą) informaciją, aktualią asmeniniame gyvenime ar mokymosi veikloje. Užrašo informaciją, kurioje pateikiamos užklausa ar paaiškinama problema. Pildo anketas. Rašo gyvenimo aprašymą (CV, Europass). (C2.3.3.)	Užrašo telefonu ar gyvai gaunamą ar turimą informaciją, aktualią asmeninio gyvenimo, akademiniam, profesiniame kontekste (pvz., mokytojui, vadovui). (C2.3.3.)
Sakytinė ir rašytinė interakcija virtualioje erdvėje. (C3)	Paskelbia asmeninę informaciją pasirinkdami iš sąrašo; žaisdami renkasi žaidimo lygį, apsikeičia informacija su kitais žaidimo dalyviais; laikosi saugos ir etikos normų. (C3.3.)	Paskelbia trumpus įrašus apie save; parašo komentarus; vartodami šabloniškas frazes; apsikeičia informacija apie pomėgius, veiklą; užpildo paprastą formą pateikdami asmeninę faktinę informaciją; laikosi saugos ir etikos normų. (C3.3.)	Apsikeičia informacija, idėjomis kasdienėmis temomis, kai bendraujama su vienu pašnekovu; paskelbia trumpus įrašus, pakomentuoja kitų asmenų įrašus; seka instrukcijas, atlieka paprastas užduotis tardamiesi su partneriu; laikosi saugos ir etikos normų. (C3.3.)	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu pašnekovu; paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus, pakomentuoja kitų asmenų įrašus; pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje pažįstama tema, jei gali pasiręsti iš anksto ir naudotis pagalba; laikosi saugos ir etikos normų. (C3.3.)	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus individualiai; pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje, pakomentuoja kitų asmenų įrašus reikšdami nuomonę ir emocijas; laikosi saugos ir etikos normų. (C3.3.)	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; paskelbia ilgesnius įrašus bei reaguoja į kitų asmenų pasisakymus, įrašus; projektinėje veikloje bendradarbiauja siekiant numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai sprendžia iškilusias problemas; užsisako prekę ar paslaugą internetu. (C3.3.)
Dalyvavimas socialiniame pokalbyje, neformalioje diskusijoje virtualioje erdvėje.	Paskelbia sveikinimus, vartodami šablonines frazes.	Paskelbia trumpus įrašus apie save ir savo pomėgius. Rašo trumpus komentarus, reaguoja į paprastus įrašus	Apsikeičia paprasta informacija, užduoda ir atsako į klausimus, apsikeičia idėjomis	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu pašnekovu.	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu.	Dalyvaudamas virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu, kalba sklandžiai, tinkamai

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
<p>Apsikeitimas replikomis realiu laiku. Asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas. Komentarų rašymas. (C3.1.)</p>	<p>Pateikia asmeninę informaciją, kai gali pasirinkti iš sąrašo. Pildo formą įrašydami asmeninę informaciją, pvz., vardą, šalį. Žaisdami pasirenka iš sąrašo pvz., žaidimų lygį, spalvą, formą. Laikosi saugos reikalavimų ir etikos normų. (C3.1.3.)</p>	<p>vartodami šabloniškas frazes ir naudodamiesi vertimo įrankiais. Laikosi saugos reikalavimų ir etikos normų. (C3.1.3.)</p>	<p>kasdienėmis temomis, jei atsakymams turi pakankamai laiko ir jei vienu metu bendraujama su vienu pašnekovu. Rašo trumpus įrašus apie kasdienę veiklą, pateikdami esmines detales. Pakomentuoja kitų asmenų įrašus, išreiškdami požiūrį, nuomonę. Laikosi saugos reikalavimų ir etikos normų. (C3.1.3.)</p>	<p>Paskelbia asmeninius įrašus apie patirtus dalykus ir atsako į komentarus. Pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje pažįstama tema, jei gali pasirengti iš anksto ir naudotis pagalbos įrankiais. Laikosi saugos reikalavimų ir etikos normų. (C3.1.3.)</p>	<p>Pakartoja, perfrazuoja, patitiksline, jei kyla neaiškumų. Paskelbia įrašus apie patirtus dalykus, atsako į komentarus individualiai. Dalyvauja grupės diskusijoje, pakomentuoja kitų asmenų įrašus, reikšdami nuomonę ir emocijas. Naudoja simbolių emocijoms reikšti. Laikosi saugos reikalavimų ir etikos normų. (C3.1.3.)</p>	<p>reaguoja į pasisakymus ir replikas. Konstruktyviai sprendžia iškilusius nesusipratimus. Paskelbia ilgesnius įrašus apie savo veiklą, nuomonę, emocijas. Komentuoja kitų asmenų įrašus. (C3.1.3.)</p>
<p>Tikslinė sąveika transakcinėje ir projekcinėje veikloje. Apsikeitimas informacija, patikslinimas. (C3.2.)</p>	<p>Žaisdami apsieičia informacija su kitais žaidimo dalyviais, kai pateikiama vaizdinė pagalba ar pavyzdžiai. (C3.2.3.)</p>	<p>Apsieičia informacija apie pomėgius, veiklą pasinaudodami vertimo įrankiais. Išsako nuomonę apie paprastus internetinius įrašus vartodami trumpas standartines frazes. Užpildo labai paprastą formą pateikdami faktinę asmeninę informaciją. (C3.2.3.)</p>	<p>Bendrauja su partneriu atlikdamas paprastą užduotį, sekdamas instrukcijas, naudodamas vaizdines priemones savo mintims paaiškinti. Užpildo formą, pateikia asmeninę informaciją. Atsako į paprastas instrukcijas ir užduoda klausimus, kad atliktų bendrą užduotį. (C3.2.3.)</p>	<p>Atlikdami bendrą užduotį, vykdo instrukcijas, užduoda klausimus, patitiksline. Apsieičia informacija su projekto partneriu ar maža grupe, kai pateikiamos vaizdinės priemonės (pvz., grafikai). Atlieka nesudėtingas transakcijas (pvz., užsiregistruoja į renginį). (C3.2.3.)</p>	<p>Užsisako prekę ar paslaugą internetu. Dirbdamas projekto grupėje virtualiai vykdo tiesmukas instrukcijas, patitiksline, atlieka bendras užduotis. Apsieičia išplėstine informacija su pašnekovais, kurie vartoja nesudėtingą kalbą, pakartoja, perfrazuoja. Naudojasi vizualine parama. (C3.2.3.)</p>	<p>Užsisako prekę ar paslaugą internetu. Virtualaus projekto veikloje bendradarbiauja siekdamas numatyto rezultato, teikia siūlymus užduoties tikslui pasiekti. Pateikdamas pavyzdžius naudoja įvairias medijas (grafinę, vizualinę, video) iškilus nesusipratimams, aiškina, argumentuoja, mandagiai sprendžia nesusipratimą. (C3.2.3.)</p>
C4. Sąveikos strategijų taikymas						
<p>Interakcijos / Sąveikos strategijų taikymas. (C4.)</p>	<p>–</p>	<p>Vartoja išmoktas frazes, šabloninius išsireiškimus pokalbiui pradėti, pabaigti; žodžiais, gestais parodo, kad nesupranta; pasinaudoja</p>	<p>Vartoja paprastas frazes pokalbiui palaikyti; parodo, kad seka pokalbį, nori pasisakyti; jei nesupranta, paprašo pakartoti, paaiškinti; pasinaudoja mokytojo</p>	<p>Vartoja standartinius išsireiškimus pokalbiui inicijuoti, palaikyti, pabaigti; įtraukti kitus asmenis į diskusiją; paprašo leisti pasisakyti, paaiškinti,</p>	<p>Vartoja standartinius išsireiškimus pokalbiui inicijuoti, palaikyti, pabaigti; įtraukti kitus asmenis į diskusiją; paprašo leisti pasisakyti,</p>	<p>Vartoja tinkamą kalbą pradėti, palaikyti, pabaigti pokalbį, perimti kalbėtojo vaidmenį; patitiksline ar teisingai suprato, paprašo daugiau informacijos, detalių;</p>

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
		mokytojo rekomenduojamais pagalbos įrankiais. (C4.3.)	rekomenduojamomis pagalbos priemonėmis. (C4.3.)	patikslinti; savarankiškai pasinaudoja pagalbos įrankiais. (C4.3.)	paaiškinti, patikslinti, gauti daugiau informacijos; savarankiškai pasinaudoja pagalbos įrankiais. (C4.3.)	naudojasi įvairiais pagalbos įrankiais. (C4.3.)
Pokalbio ar diskusijos iniciavimas, palaikymas, apibendrinimas, užbaigimas. Kalbėtojo vaidmens perėmimas. (C4.1.)	–	Vartoja išmokus išsireiškimus pokalbiui pradėti ir pabaigti. (C4.1.3.)	Vartoja paprastas frazes trumpam pokalbiui pradėti, palaikyti ar baigti. Atkreipia dėmesį, kai nori pasisakyti. Parodo, kad seka pokalbį. (C4.1.3.)	Inicijuoja, palaiko ir pabaigia gyvai vykstantį pokalbį, vartodami standartinius išsireiškimus. Pakartoja, kas buvo pasakyta, užtikrindamas bendrą supratimą, kad galėtų tęsti pokalbį, diskusiją. Paprašo leisti pasisakyti, paragina kitus prisijungti prie diskusijos. (C4.1.3.)	Diskutuodamas žinoma tema, tinkamai pradeda, palaiko ir pabaigia gyvai vykstantį pokalbį, įsiterpia, perima kalbėtojo vaidmenį. Pakartoja, kas buvo pasakyta, užtikrindamas bendrą supratimą, kad galėtų tęsti pokalbį, diskusiją. Bendraudamas gyvai ar virtualiai, paprašo leisti pasisakyti, paragina kitus prisijungti prie diskusijos. (C4.1.3.)	Diskutuodamas įvairiomis temomis, tinkamai pradeda, palaiko ir pabaigia pokalbį, įsiterpia, perima kalbėtojo vaidmenį. Trumpai reziumuoja aptartus dalykus, kad galėtų tikslingai tęsti pokalbį, diskusiją. (C4.1.3.)
Pasitikslinimas, prašymas paaiškinti, perfrazuoti. (C4.2.)	–	Žodžių, frazių, gestų pagalba geba parodyti, kad nesupranta. Pasako paprastais žodžiais, ko nesupranta. (C4.2.3.)	Paprašo pakartoti, paaiškinti, kai nesupranta. Parodo, kad neseka pokalbio. Paprašo ištarti žodį paraidžiui. (C4.2.3.)	Paprašo paaiškinti ar patikslinti, kas buvo pasakyta. (C4.2.3.)	Paprašo pateikti daugiau informacijos. Pasitikslina, ar teisingai suprato. (C4.2.3.)	Paprašo pateikti daugiau informacijos, detalių. Pasitikslina, ar teisingai suprato. (C4.2.3.)
Naudojimas pagalbos ištekliais. (C4.3.)	–	Pasinaudoja mokytojo rekomenduojamais žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan. (C4.3.3.)	Pasinaudoja mokytojo rekomenduojamais žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan. (C4.3.3.)	Pasinaudoja įvairiais žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan. (C4.3.3.)	Naudojasi įvairiais žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan. (C4.3.3.)	Naudojasi įvairiais žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan. (C4.3.3.)
Pasiekimų sritis: Tarpininkavimas/Mediacija (D)						
Teksto mediacija. (D1)	–	Pasako ar užrašo esminę aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose; žodžiu apibūdina paveikslėlį;	Pasako ar užrašo aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose; žodžiu apibūdina diagramą,	Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis;	Žodžiu ar raštu perteikia konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis; paaiškina	Žodžiu ar raštu perteikia sakytinę ar rašytinę informaciją socialinėmis, akademinėmis ir/ar profesinėmis temomis;

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
		atpažįsta ir nukopijuoja raktinius žodžius iš labai paprastų trumpų tekstų. (D1.3.)	paveikslėlių; užsirašo iliustruotų pristatymų pagrindinę informaciją; žodžiu išvardija pagrindinius punktus, užrašo raktinius žodžius, frazes, pagrindines mintis, klausydami, skaitydami paprastus trumpus informacinius tekstus. (D1.3.)	paaiškina diagramų, apibūdina nuotraukų faktinę informaciją; klausydami pranešimo, užsirašo esminius punktus; pateikia santrauką žodžiu ar raštu informacinio ar publicistinio teksto pažįstama tema, pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo, jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų. (D1.3.)	diagramų, apibūdina nuotraukų faktinę informaciją; klausydami pranešimo, paskaitos, užsirašo esminius punktus; pateikia detalią santrauką žodžiu ar raštu informacinio ar publicistinio teksto pažįstama tema, pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo. (D1.3.)	detaliai apibūdina ir komentuoja vaizdinės medžiagos informaciją; detaliai ir tiksliai užsirašo informaciją/konspektuoja pranešimus; pateikia sakinio, rašytinio, audiovizualinio teksto santrauką; apibendrina faktus ir autorių požiūrius. Palygina, susistemina raštu informaciją ar / ir požiūrius. (D1.3.)
Specifinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. (D1.1.)	–	Pasako-esminę informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose skelbimuose, nurodymuose, instrukcijose (pvz., stovykloje, traukinių stotyje). (D1.1.3.)	Perteikia žodžiu ar užrašo esminę informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose skelbimuose, nurodymuose, instrukcijose (pvz., stovykloje, traukinių stotyje). (D1.1.3.)	Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakinę (pvz., skelbimų, nurodymų), audiovizualinę (pvz., TV naujienų, orų prognozės), rašytinę (pvz., instrukcijų, etikečių, reklamų, brošiūrų, laiškų) informaciją pažįstamomis temomis, kai informacijos šaltinio kalba nesudėtinga. (D1.1.3.)	Žodžiu ar raštu perteikia konkrečią sakinę (pvz., skelbimų, nurodymų), audiovizualinę (pvz., TV naujienų, orų prognozės), rašytinę (pvz., instrukcijų, etikečių, reklamų, brošiūrų, laiškų) informaciją pažįstamomis temomis, kai informacijos šaltinio kalba nesudėtinga. (D1.1.3.)	Žodžiu ar raštu perteikia sakinę (pvz., pristatymų, interviu), audiovizualinę (pvz., dokumentinių, meninių filmų), rašytinę (pvz., struktūrizuotų tekstų, akademinio ar profesinio žanrų straipsnių) informaciją socialinėmis, akademinėmis ir/ar profesinėmis temomis. (D1.1.3.)
Diagramų duomenų ir kt. vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. (D1.2.)	–	Žodžiu apibūdina labai paprastą paveikslėlį, nuotrauką (pvz., asmenis, daiktus, vietas, veiksmus). (D1.2.3.)	Žodžiu paaiškina paprastų diagramų (pvz., orų žemėlapių) informaciją. Žodžiu apibūdina paprastą paveikslėlį, nuotrauką (pvz., asmenis, daiktus, vietas, veiksmus). (D1.2.3.)	Žodžiu bendrais bruožais apibūdina paprastų diagramų informaciją, nusako bendrą tendenciją. Žodžiu ar raštu apibūdina paveikslėlių, nuotraukų faktinę informaciją (pvz., asmenis, daiktus, vietas, veiklą, gamtos reiškinius). (D1.2.3.)	Žodžiu ar raštu apibūdina paprastų diagramų informaciją, nusako bendrą tendenciją ir pakomentuoja detales. Žodžiu ar raštu apibūdina paveikslėlių, nuotraukų faktinę informaciją (pvz., asmenis, daiktus, vietas, veiklą, gamtos reiškinius). (D1.2.3.)	Žodžiu ar raštu detaliai apibūdina diagramų, vaizdinės medžiagos informaciją, nusako bendrą tendenciją ir komentuoja detales. (D1.2.3.)
Pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas. (D1.3.)	–	–	Užsirašo esminę informaciją iliustruotų pristatymų (pvz., kitų	Užsirašo esminius punktus paprasto tiesmuko pranešimo,	Tiksliai ir detaliai užsirašo informaciją gerai struktūruotą ir aiškiai	Tiksliai ir detaliai užsirašo informaciją gerai struktūruotą ir aiškiai skaitomų pranešimų ar

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
			mokinių) pažįstamomis temomis. (D1.3.3.)	paskaitos pažįstama tema, kai artikuliuojama aiškiai. Užsirašo trumpo pasisakymo (pvz., instrukcijų, nurodymų) esminius punktus. (D1.3.3.)	skaitomų pranešimų ar paskaitų pažįstamomis temomis. (D1.3.3.)	paskaitų akademinėmis ir / ar profesinėmis temomis. (D1.3.3.)
Teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu. (D1.4.)	–	Atpažįsta ir nukopijuoja raktinius žodžius ir frazes iš labai trumpų paprastų tiesmuka kalba parašytų tekstų. (D1.4.3.)	Žodžiu išvardija pagrindinius punktus paprastų TV ar radijo laidų, aiškiai struktūruotų ir iliustruotų rašytinių informacinių tekstų pažįstamomis temomis. Atpažįsta ir užrašo raktinius žodžius ir frazes. Raštu išvardija esminius punktus, klausydami, žiūrėdami ar skaitydami labai trumpus paprastus informacinius tekstus pažįstamomis temomis. (D1.4.3.)	Pateikia žodžiu ar raštu santrauką aiškiai, gerai struktūruoto rašytinio publicistinio ar tiesmuko informacinio teksto pažįstama tema. Pateikia žodžiu ar raštu santrauką pokalbio, interviu aktualia tema, jei kalbama aiškiai. Pateikia žodžiu ar raštu santrauką garso ar audiovizualinio įrašo, TV laidos pažįstama tema, jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų. (D1.4.3.)	Pateikia žodžiu ar raštu detalią santrauką aiškiai, gerai struktūruoto rašytinio publicistinio ar tiesmuko informacinio teksto pažįstama tema. Pateikia žodžiu ar raštu santrauką pokalbio, interviu aktualia tema, jei kalbama aiškiai. Pateikia žodžiu ar raštu santrauką garso ar audiovizualinio įrašo, TV laidos pažįstama tema, jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų. (D1.4.3.)	Pateikia santrauką žodžiu ir raštu aiškiai, gerai struktūruoto publicistinio informacinio teksto pažįstamomis akademinėmis ir / ar profesinėmis temomis. Palygina, susistemina raštu informaciją ar / ir požiūrius pažįstama tema. (D1.4.3.)
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija. (D2.)	–	Bendradarbiauja grupėje atliekant komandines užduotis; mokytojo padedamas vadovauja grupės darbui, apibendrina rezultatus. (D2.3.)	Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje atliekant komandines užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės; esant nesutarimams, ieško kompromiso, vartoja mandagią kalbą; mokytojo padedamas vadovauja grupės darbui, apibendrina rezultatus. (D2.3.)	Bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atliekant komandines užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; esant nesutarimams, ieško kompromiso, vartoja mandagią kalbą, kuria pozityvią atmosferą; mokytojo padedamas vadovauja grupės darbui, pateikia instrukcijas, skatina visų dalyvavimą, apibendrina rezultatus, pateikia trumpą ataskaitą žodžiu. (D2.3.)	Bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atliekant komandines užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; esant nesutarimams, ieško kompromiso, vartoja mandagią kalbą, kuria pozityvią atmosferą; vadovauja grupės darbui, pateikia instrukcijas, skatina visų dalyvavimą, apibendrina išsakytą informaciją, skatina aptarti	Bendradarbiauja ir skatina kitus; aptaria įvairius argumentus; išsako naujas mintis; prisideda prie bendro sprendimo priėmimo; daugiakultūrijoje grupėje rodo empatiją, supratimą kitokios kultūros atžvilgiu; skatina tarpkultūrinį dialogą, priimdami skirtingas vertybes, požiūrius; esant nesutarimams siekia konsensuso. Vadovauja grupės darbui, moderuoja diskusiją, apibendrindami išsakytą informaciją skatina aptarti argumentus. (D2.3.)

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
					argumentus. Prisideda prie bendro sprendimo priėmimo išsakydami naujas ar plėtodami kitų išsakytas idėjas. (D2.3.)	
Bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje kuriant idėjas ir bendrą supratimą. (D.2.1.)	–	Bendradarbiauja grupėje atliekant komandines užduotis. (D2.1.3.)	Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, susidedančioje iš skirtingų asmenų etninės kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio, amžiaus ir pan. atžvilgiu, atlikdami paprastas komandines užduotis (pvz., stovykloje, projekto metu). Rodo pagarbą, išklauso kitų nuomonių, išsako savo požiūrį. Esant nesutarimams ieško kompromiso, vartoja mandagią kalbą. (D2.1.3.)	Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, susidedančioje iš skirtingų asmenų etninės kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio, amžiaus ir pan. atžvilgiu, atlikdami komandines užduotis ir kurdami naujas idėjas (pvz., stovykloje, projekto metu). Rodo pagarbą, supranta individualius asmenų skirtumus. Išklauso kitų nuomonių, išsako savo požiūrį, pripažįsta nuostatų ir jausmų skirtumus. Esant nesutarimams ieško kompromiso, vartoja mandagią kalbą, kuria pozityvią atmosferą. (D2.1.3.)	Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, susidedančioje iš skirtingų asmenų etninės kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio, amžiaus ir pan. atžvilgiu, atlikdami komandines užduotis ir kurdami naujas idėjas (pvz., stovykloje, projekto metu), skatina grupės narius bendradarbiauti, pagrįsti savo nuomonę, dalyvauja diskusijoje. Rodo pagarbą, supranta individualius asmenų skirtumus. Išklauso kitų nuomonių, išsako savo požiūrį, pripažįsta nuostatų ir jausmų skirtumus. Esant nesutarimams ieško kompromiso, vartoja mandagią kalbą, kuria pozityvią atmosferą. Prisideda prie bendro sprendimo priėmimo išsakydami naujas ar plėtodami kitų išsakytas idėjas. (D2.1.3.)	Palengvina bendravimą daugiakultūroje aplinkoje pradėdami pokalbį, parodydami susidomėjimą ir empatiją. Parodo, jog supranta skirtingas pasaulėžiūras ir jausmus situacijose, kuriose bendrauja kelių kultūrų atstovai. Pristato kitų kultūrų atstovus ir aptaria kultūrų skirtumus. Keisdami informacija apie vertybes ir požiūrius į kalbą ir kultūrą skatina tarpkultūrinį bendradarbiavimą. (D2.1.3.)

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Vadovavimas grupės darbui. (D2.2.)	–	Mokytojo padedami vadovauja nedidelei (3–4) mokinių grupei atliekant nesudėtingą komandinę užduotį, koordinuoja ir apibendrina grupės darbą. (D2.2.3.)	Mokytojo padedami vadovauja nedidelei (3–4) mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, koordinuoja ir apibendrina grupės darbą. (D2.2.3.)	Mokytojo padedamas vadovauja nedidelei (3–4) mokinių grupei atliekant komandinę užduotį. Pateikia trumpas aiškias instrukcijas, koordinuoja ir apibendrina grupės darbą. Diskusijos metu leidžia kiekvienam asmeniui pasisakyti, skatina visus reikšti nuomonę, jei reikia, užduoda klausimų, paprašo paaiškinti, pagrįsti nuomonę. Apibendrina grupės diskusiją pateikdamas trumpą ataskaitą žodžiu. (D2.2.3.)	Vadovauja mokinių grupės darbui, skatina grupės narius išsakyti ir pagrįsti savo nuomonę, moderuoja diskusiją, užduoda klausimus, išskiria svarbius aspektus, pagrindines problemas, kurias būtina išspręsti sudėtingose situacijose. Apibendrina išsakytą informaciją skatina aptarti argumentus. Prideda prie bendro sprendimo priėmimo išsakydami naujas ar plėtodami kitų išsakytas idėjas. (D2.2.3.)	Vadovauja grupės darbui, skatina grupės narius bendradarbiauti, pagrįsti savo nuomonę, moderuoja diskusiją, užduoda klausimus, išskiria svarbius aspektus, pagrindines problemas, kurias būtina išspręsti sudėtingose situacijose. Apibendrinami išsakytą informaciją skatina aptarti argumentus. Kviečia nesutariančias puses paaiškinti savo požiūrius ir trumpai apie tai reflektuoja, kai kalbama jiems pažįstamomis temomis. Prašo paaiškinti ir / ar patvirtinti norėdami parodyti, kad supranta nesutarimų esmę. Siekia konsensuso. Prideda prie bendro sprendimo priėmimo išsakydami naujas ar plėtodami kitų išsakytas idėjas. (D2.2.3.)
D3. Tarpininkavimo / Mediacijos strategijų taikymas						
Mediacijos / Tarpininkavimo strategijų taikymas. (D3.)	–	–	Perteikdami aktualią informaciją žodžiu pasitelkia gestus. (D3.3.)	Perteikdami teksto turinį žodžiu ar raštu, vartoja paprastesnę nei originalo kalbą; akcentuoja esmę, atsisako detalių, gali pateikti tik punktų seką; klausydami ar skaitydami pasižymi tik svarbiausius dalykus. (D3.3.)	Perteikdami teksto turinį žodžiu ar raštu, vartoja paprastesnę nei originalo kalbą; priderina tikslinės auditorijos interesams ir poreikiams; naudodami pavyzdžius; akcentuoja esmę, atsisako detalių, gali pateikti tik punktų seką; klausydami ar skaitydami pasižymi tik svarbiausius dalykus. (D3.3.)	Perteikdami sudėtingą teksto turinį žodžiu ar raštu, jį pritaiko tikslinei auditorijai; pagal poreikį paaiškina, pakartoja; vartoja paprastesnę nei originalo kalbą. Pasitelkia pavyzdžių iš patirties, skaido informaciją dalimis ir naudojasi neverbalinėmis priemonėmis paaiškinti naujas sąvokas, pateikti instrukcijas. (D3.3.)

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 / I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Teksto supaprastinimas žodžiu. (D3.1.)	–	–	Perteikdami aktualią informaciją žodžiu gali pasitelkti gestus. (D3.1.3.)	Perteikdami teksto turinį žodžiu, vartoja paprastesnę nei originalo/ šaltinio kalbą. Aiškindami naujas sąvokas, pasitelkia pavyzdžių iš patirties. Aiškindami veiksmus, pateikdami instrukcijas, pasinaudoja ir neverbalinėmis priemonėmis. Pakartoja esmines mintis kitais žodžiais keletą kartų. (D3.1.3.)	Perteikdami teksto turinį žodžiu, jį priderina tikslinės auditorijos interesams ir poreikiams naudodami pavyzdžius, pagrįsdami faktus aiškinimais, pakartodami ar panaudodami iliustracijas. Perteikdami tekstą atsisako nereikalingos, besikartojančios informacijos, kad perduodama žinutė būtų aiški klausytojams ar skaitytojams. (D3.1.3.)	Perteikdami technines temas žodžiu vartoja kalbą suprantamą pašnekovui. Sudėtingą teksto turinį perteikia vartodami paprastesnę nei originalo/ šaltinio kalbą. Pasitelkia pavyzdžių iš patirties, skaido informaciją dalimis ir naudojasi neverbalinėmis priemonėmis paaiškinti naujas sąvokas, pateikti instrukcijas. (D3.1.3.)
Teksto supaprastinimas raštu. (D3.2.)	–	–	–	Perteikdami teksto turinį raštu, vartoja paprastesnę nei originalo/šaltinio kalbą. Klausydami užsirašo / Skaitydami tekste pasižymi tik svarbiausius dalykus. Rašydami akcentuoja esmę, atsisako detalių. Teksto turinį gali pateikti ne kaip rišlų tekstą, o kaip punktų seką. (D3.2.3.)	Perteikdami teksto turinį raštu, jį priderina tikslinės auditorijos interesams ir poreikiams naudodami pavyzdžius, pagrįsdami faktus aiškinimais, pakartodami ar panaudodami iliustracijas. Perteikdami tekstą atsisako nereikalingos, besikartojančios informacijos, kad perduodama žinutė būtų aiški klausytojams ar skaitytojams. (D3.2.3.)	Perteikdami technines temas raštu vartoja kalbą suprantamą pašnekovui. Sudėtingą teksto turinį perteikia vartodami paprastesnę nei originalo/ šaltinio kalbą. Pasitelkia pavyzdžių iš patirties, skaido informaciją dalimis ir naudojasi neverbalinėmis priemonėmis paaiškinti naujas sąvokas, pateikti instrukcijas. (D3.2.3.)

V. SKYRIUS MOKYMO(SI) TURINYS

24. Mokymo(si) turinys. 2 klasė:

24.1. Kalbos vartojimo kontekstai. Kalbos vartojimo sritys, temos, potemės:

24.1.1. Mokiniai vartoja kalbą asmeninio gyvenimo ir mokymosi kontekstuose.

24.1.2. Tema: Apie save: išvaizda, pomėgiai, asmens savybių ugdymasis. Potemės: Vardas, pavardė, amžius. Kai kurie fiziniai požymiai.

24.1.3. Tema: Tarpasmeniniai santykiai su draugais, šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Demokratija, žmogaus teisės, lygios galimybės. Potemės: Šeimos nariai, draugai.

24.1.4. Tema: Kasdienė veikla: mokymasis, popamokinė veikla, namų ruoša, pramogos. Potemės: Mokykla, klasė, mokymosi veiklos. Žaidimai, pomėgiai.

24.1.5. Tema: Sveika gyvensena: mityba, sportas, mokymosi ir poilsio balansas. Potemės: Maisto produktai, gėrimai. Kūno dalys. Mankšta, judėjimas. Poilsis.

24.1.6. Tema: Profesijos, darbai, karjeros galimybės. Potemės: Šeimos narių profesijos, darbai. Svajonių darbas.

24.1.7. Tema: Veiklos viešojoje erdvėje: kelionės, transportas, paslaugos, pirkiniai, asmeniniai finansai. Potemės: Gyvenamoji vieta. Susisiekimo priemonės ir saugumo taisyklės. Parduotuvės, prekės.

24.1.8. Tema: Komunikacija realioje ir skaitmeninėje erdvėje. Medijos ir informacinės technologijos. Pažangios technologijos ir inovacijos. Potemės: Pagrindinės mandagumo taisyklės. Kasdienėje veikloje naudojami įrenginiai.

24.1.9. Tema: Gyvenamoji aplinka. Gamta, ekologija. Potemės: Kambarys, asmeniniai daiktai. Kiemas. Metų laikai, orai. Gyvūnai, augalai. Atliekų rūšiavimas.

24.1.10. Tema: Kultūrinis gyvenimas, renginiai. Kultūrų įvairovė Lietuvoje ir kitose šalyse. Potemės: Šeimos šventės. Tautybės, šalys, asmenų kilmė.

24.1.11. Tema: Lietuvos ir pasaulio kalbos, daugiakalbystė. Potemės: Kalbų pažinimas: gimtoji kalba, valstybinė kalba, pirmoji užsienio kalba.

24.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai:

24.2.1. Atpažįsta kultūrinius skirtumus paprastose komunikacinėse situacijose.

24.2.2. Tinkamai vartoja paprastas kitų kalbų/kultūrų bendravimo taisykles (pvz., pasisveikina, atsisveikina, padėkoja, atsiprašo).

24.2.3. Suvokia kai kuriuos kitų šalių kultūrinio gyvenimo bruožus (pvz., tradicijas, papročius, šventes), juos lygina su savo gyvenamosios ir / ar gimtosios šalies kultūrinio gyvenimo elementais.

24.2.4. Atpažįsta tarptautinius, gimtajai ir / ar valstybinei kalbai giminigus žodžius.

24.3. Kalbinė komunikacinė kompetencija:

24.3.1. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 2 klasės koncentre jų kalbos mokymuisi ir kalbos vartojimui.

24.4. Vartojamo žodyno apimtis:

24.4.1. Mokiniai vartoja dažnus kasdienes žodžius, reikalingus pasiekti komunikacinio tikslo ribotame kiekyje situacijų programoje įvardytomis temomis.

24.4.2. Žino pagrindinę žodžio reikšmę.

24.4.3. Aktyvus žodynas apima asmeninio gyvenimo kalbos vartojimo sritį.

24. 5. Tarimas ir intonavimas:

24.5.1. Mokiniai susipažįsta su užsienio kalbos garsų ir grafinio raidžių žymėjimo atitikmenimis.

- 24.5.2. Žino užsienio kalbos abėcėlę.
- 24.5.3. Tinkamai artikuliuoja žinomus žodžius.
- 24.5.4. Geba skaityti fonetinę transkripciją.
- 24.5.5. Suvokia, ką reiškia pagrindiniai skyrybos ženklai ir kaip jie atspindi intonaciją.
- 24.6. Gramatinė medžiaga:
- 24.6.1. Mokomasi vartoti kai kurias paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti konkrečiose situacijose.
- 24.6.1.1. Adjectives. Common (a beautiful day). Demonstrative (this house, that city).
- 24.6.1.2. Adverbs. Adverbs of frequency (always, sometimes, never).
- 24.6.1.3. Articles. Definite, indefinite, zero. Determiners. Basic (a lot of). Discourse markers: connectors (and, but).
- 24.6.1.4. Nouns. Countable and uncountable nouns used with how much/many, there is/there are.
- 24.6.1.5. Prepositions and prepositional phrases. Common prepositions (at, to, from). Prepositions of place (on/, on the roof, in the forest). Prepositions of time (in/on/at, to, in May, on Tuesday, at 6 p.m.).
- 24.6.1.6. Possessives. Possessive adjectives / pronouns (my, your). Possessive 's (student's).
- 24.6.1.7. Pronouns. Personal (I, they). Possessive (my, your). Demonstrative (this, that).
- 24.6.1.8. Verbs. To be, have got (including questions and negatives). Imperatives (Sit down, please. Don't talk!). General and special questions (is, do, what, why, when, how much).
- 24.6.1.9. Verb+ing, like / hate / love (I hate being late.).
- 24.6.1.10. Present tense. Present Simple. Present Continuous.
- 24.6.1.11. Future tense. Be going to, I'd like.
- 24.6.1.12. Modals. Can/can't (ability: I can play the piano.).
- 24.7. Rašyba ir skyryba:
- 24.7.1. Mokiniai taisyklingai rašo žinomus aktyvaus vartojimo žodžius ir frazes.
- 24.7.2. Vartoja spausdintinę ir rašytinę formą, didžiąsias ir mažąsias raides.
- 24.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai:
- 24.8.1. Supranta terminus, vartojamus mokytojo(s) ar mokomojoje medžiagoje.
- 24.8.2. Supranta ir vartoja raidžių pavadinimus, kalbinių veiklų pavadinimus (klausymas, kalbėjimas etc.).
- 24.9. Abstrakčiosios sąvokos:
- 24.9.1. Mokiniai suvokia abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių, pasakymų, reikšmę. Reiškia sąvokas, mintis žodžiais, frazėmis, sakiniais.
- 24.9.1.1. Egzistencija: Buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas.
- 24.9.1.2. Erdvė: Buvimo vieta. Išsidėstymas.
- 24.9.1.3. Judėjimas: Būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.
- 24.9.1.4. Matmenys, parametrai: Dydis. Forma. Ilgis, plotis. Svoris.
- 24.9.1.5. Laikas: Konkretus/apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Pradžia. Pabaiga.
- 24.9.1.6. Kiekybė: Skaičius. Kiekis.
- 24.9.1.7. Fizinis požymis: Matomumas / vaizdas. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Pilnumas, tuštumas.
- 24.9.1.8. Vertinamasis požymis: Kaina. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.
- 24.9.1.9. Ryšiai ir santykiai: Veiksmo / įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Priklausomybė / nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša / alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Tikslas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.
- 24.10. Diskursas:

24.10.1. Mokiniai suvokia sakinio struktūrą. Atpažįsta diskurso žymiklius (jungtukus) ir suvokia, kaip sakiniai jungiami į tekstą. Suvokia laiško teksto organizavimą (pasisveikinimas, dėstymas, atsisveikinimas).

24.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai:

24.11.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: nurodymas įprastai veiklai atlikti, klausimas, trumpas komentaras, skanduotė, dainelė.

24.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: iliustruotas viešas užrašas, plakatas, trumpas iliustruotas tekstas, žinutė, trumpas el. asmeninis laiškas.

24.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: trumpas informacinis vaizdo ir garso įrašas, animacinis filmukas.

24.11.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: prisistatymas, trumpas pasisakymas (pvz., kaip jaučiasi, kokia nuotaika ir pan.).

24.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: pagal pavyzdį užrašoma kopijuojama asmeninė faktinė informacija (pvz., vardas, amžius, miestas, kuriame gyvena, ir pan.), trumpas ir paprastas sveikinimas, kvietimo laiškėlis, žinutė (data, vieta, laikas).

24.11.6. Produkuojami audiovizualiniai trumpi vaizdo ir garso įrašai.

24.11.7. Sakytinė sąveika: trumpi pokalbiai (atsakant į pasveikinimą, į klausimus apie save, užduodant paprastą klausimą).

24.11.8. Rašytinė sąveika: atvirukas, žinutė, trumpas el. laiškas (pagal pavyzdį), paprasta forma / anketa.

24.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: žaidimo lygio pasirinkimas, sveikinimo paskelbimas vartojant šablonines frazes, formos pildymas, įrašant asmeninę informaciją, soc. tinklų, tinklaraščių trumpas komentaras.

24.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio/ įvesties tekstai: paveikslėlis, nuotrauka, iliustruotas tekstas, plakatas, skelbimas, anketa, tvarkaraštis.

24.12. Komunikacinės intencijos:

24.12.1. Mokiniai klausydami ir skaitydami supranta, kalbėdami ir rašydami tinkamai reiškia komunikacines intencijas aktualiose situacijose pagal programos temas.

24.12.2. Bendravimo konvencijos: Prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti / Atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti / Reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti / Reaguoti į padėką. Atsiprašyti / Priimti atsiprašymą. Pasveikinti / Atsakyti į pasveikinimą.

24.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: Įvardyti, konstatuoti, pranešti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą.

24.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: Pritarti, nepritarti / Paklausti ar pritaria. Reikšti / Paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Reikšti / Paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti / Paklausti apie patikimą, nepatikimą.

24.12.5. Emocijų raiška: Reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

24.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: Pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti / Atsisakyti siūlymo, kvietimo ką nors atlikti. Paraginti, nurodyti / Reaguoti į raginimą, nurodymą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti / Atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Paprašyti kokio nors daikto.

24.12.7. Pokalbio strategijos: Pradėti pokalbį. Leisti kalbėti kitam. Užbaigti pokalbį.

24.12.8. Kompensacinės strategijos: Parodyti, kad nesupranta.

24.13. Registras ir mandagumo normos:

24.13.1. Supranta mandagius pasakymus.

24.13.2. Vartoja mandagumo frazes kalbėdami su bendraamžiais ir vyresniais asmenimis.

24.13.3. Vartoja neutralų registrą kalbėdami.

25. Mokymo(si) turinys. 3–4 klasės:

25.1. Kalbos vartojimo kontekstai. Kalbos vartojimo sritys, temos, potemės:

25.1.1. Mokiniai vartoja kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi ir viešojo gyvenimo kontekstuose.

25.1.2. Tema: Apie save. Potemės: Išvaizda, apranga, pomėgiai, asmeninių savybių ugdymasis.

25.1.3. Tema: Tarpasmeniniai santykiai su draugais, šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Demokratija, žmogaus teisės, lygios galimybės. Potemės: Šeima, giminės, draugai, bendravimas.

25.1.4. Tema: Kasdienė veikla: mokymasis, popamokinė veikla, namų ruoša, pramogos. Potemės: Mokykla, mokomieji dalykai, pamokų tvarkaraštis. Popamokinė veikla, pomėgiai. Dienotvarkė. Judrieji, stalo, kompiuteriniai žaidimai, protų kovos.

25.1.5. Tema: Sveika gyvensena: mityba, sportas, mokymosi ir poilsio balansas. Potemės: Maitinimasis, maisto produktai, gėrimai. Sveikas ir nesveikas maistas. Mankšta, judėjimas, sportas. Sveikatos sutrikimai. Poilsis, miegas.

25.1.6. Tema: Profesijos, darbai, karjeros galimybės. Potemės: Profesijos, darbai, vietas kur atliekami įvairūs darbai, pagrindinė darbuotojo veikla. Svajonių darbas.

25.1.7. Tema: Veiklos viešojoje erdvėje: kelionės, transportas, paslaugos, pirkiniai, asmeniniai finansai. Potemės: Gyvenamoji vieta. Vietos, pastatai mieste. Transportas, kelias į mokyklą ir namo. Saugaus eismo taisyklės. Kelionės, atostogos. Parduotuvės, pirkiniai, kainos ir pan.

25.1.8. Tema: Komunikacija realioje ir skaitmeninėje erdvėje. Medijos ir informacinės technologijos. Pažangios technologijos ir inovacijos. Potemės: Pagrindinės mandagumo taisyklės. Susirašinėjimo draugai, ryšiai su bendraamžiais kitose šalyse. Internetas, socialiniai tinklai, atsakingas ir etiškas elgesys virtualioje erdvėje.

25.1.9. Tema: Gyvenamoji aplinka. Gamta, ekologija. Potemės: Namų aplinka. Gyvenamoji vieta, kambariai, daiktai, jų išsidėstymas. Kiemas, gatvė. Mokyklos aplinka. Gamta, metų laikai, orai. Gyvūnai, augalai. Atliekų rūšiavimas.

25.1.10. Tema: Kultūrinis gyvenimas, renginiai. Kultūrų įvairovė Lietuvoje ir kitose šalyse. Potemės: Šeimos šventės, valstybinės šventės. Kinas, koncertai ir kiti kultūriniai renginiai. Lietuvos šventės ir tradicijos. Užsienio šalių šventės ir tradicijos. Europos ir pasaulio šalys, miestai, sostinės.

25.1.11. Tema: Lietuvos ir pasaulio kalbos, daugiakalbystė. Potemės: Kalbų pažinimas: gimtoji kalba, valstybinė kalba, pirmoji užsienio kalba.

25.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai:

25.2.1. Atpažįsta kultūrinius skirtumus paprastose komunikacinėse situacijose.

25.2.2. Tinkamai vartoja paprastas kitų kalbų/kultūrų bendravimo taisykles (pvz., pasisveikina, atsisveikina, padėkoja, atsiprašo).

25.2.3. Suvokia kai kuriuos kitų šalių kultūrinio gyvenimo bruožus (pvz., tradicijas, papročius, šventes), juos lygina su savo gyvenamosios ir / ar gimtosios šalies kultūrinio gyvenimo elementais.

25.2.4. Atpažįsta tarptautinius, gimtajai ir / ar valstybinei kalbai giminingus žodžius.

25.3. Kalbinė komunikacinė kompetencija:

25.3.1. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 3 - 4 klasių koncentre jų kalbos mokymuisi ir kalbos vartojimui.

25.4. Vartojamo žodyno apimtis:

25.4.1. Mokiniai vartoja dažnus kasdienes žodžius, reikalingus pasiekti komunikacinio tikslo ribotame kiekyje situacijų programoje įvardytomis temomis.

25.4.2. Žino pagrindinę žodžio reikšmę.

25.4.3. Aktyvus žodynas apima asmeninio gyvenimo kalbos vartojimo sritį.

25.5. Tarimas ir intonavimas.

25.5.1. Mokiniai atpažįsta užsienio kalbos garsų ir jų grafinio žymėjimo atitikmenis.

25.5.2. Žino užsienio kalbos abėcėlę.

25.5.3. Tinkamai artikuliuoja žinomus žodžius.

25.5.4. Geba skaityti fonetinę transkripciją. Suvokia, ką reiškia pagrindiniai skyrybos ženklai ir kaip jie atspindi intonaciją.

25.6. Gramatinė medžiaga:

25.6.1. Mokiniai atpažįsta, žino ir vartoja kai kurias paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti paprastose žinomose situacijose.

25.6.1.1. Adjectives. Common (*a nice picture*). Comparative, superlative degrees (*tall – taller – tallest, good – better – best*).

25.6.1.2. Adverbs. Adverbs of frequency (*always, sometimes, never*).

25.6.1.3. Articles. Definite, indefinite, zero. Determiners. Basic (*a lot of*). Discourse markers: connectors (*and, but, because*).

25.6.1.4. Nouns. Countable and uncountable nouns used with *how much/many, there is/there are*.

25.6.1.5. Prepositions and prepositional phrases. Common prepositions (*at, to, from*). Prepositions of place (*on/, on the roof, in the forest*). Prepositions of time (*in/on/at, to, in May, on Tuesday, at 6 p.m.*).

25.6.1.6. Possessives. Possessive adjectives / pronouns (*my, your*). Possessive 's (*student's*).

25.6.1.7. Numbers. Cardinal numbers 21–1000. Ordinal numbers 1st–30th.

25.6.1.8. Pronouns. Personal (*I, they*). Possessive (*my, your*). Demonstrative (*this, that*).

25.6.1.9. Verbs. *To be, have got* (including questions and negatives). Imperatives (*Sit down, please. Don't talk!*). General and special questions (*is, do, what, why, when, how much*).

25.6.1.10. *Verb+ing, like / hate / love (I hate being late.)*.

25.6.1.11. Present tense. Present Simple. Present Continuous.

25.6.1.12. Future tense: *Be going to, I'd like*.

25.6.1.13. Questions. General, special questions (*is, do, what, why, when, how much*).

25.6.1.14. Modals. *Can/can't* (ability: *I can play the piano.*). *Can/could* (suggestion: *Can I help?*)

25. 7. Rašyba ir skyryba:

25.7.1. Mokiniai taisyklingai rašo žinomus aktyvaus vartojimo žodžius ir frazes.

25.7.2. Vartoja spausdintinę ir rašytinę formą, didžiąsias ir mažąsias raides.

25.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai.

25.8.1. Supranta terminus, vartojamus mokytojo(s) ar mokomojoje medžiagoje.

25.8.2. Supranta ir vartoja raidžių pavadinimus, kalbinių veiklų pavadinimus (klausymas, kalbėjimas etc.).

25.9. Abstrakčiosios sąvokos:

25.9.1. Mokiniai suvokia abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių, pasakymų, reikšmę. Reiškia sąvokas, mintis žodžiais, frazėmis, sakiniais.

25.9.1.1. Egzistencija: Buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

25.9.1.2. Erdvė: Buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

25.9.1.3. Judėjimas: Būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

25.9.1.4. Matmenys, parametrai: Dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Temperatūra.

25.9.1.5. Laikas: Konkretus / apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Vėlavimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

25.9.1.6. Kiekybės: Skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

25.9.1.7. Fizinis požymis: Sausumas, drėgmė. Matomumas / vaizdas. Girdimumas / garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra / tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

25.9.1.8. Vertinamasis požymis: Vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Sunkumas, lengvumas.

25.9.1.9. Ryšiai ir santykiai: Veiksmo / įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Priklausomybė / nuosavybė. Sujungimas. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis, motyvas. Tikslas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

25.10. Diskursas:

25.10.1. Mokiniai suvokia sakinio struktūrą.

25.10.2. Atpažįsta diskurso žymiklius (jungtukus) ir suvokia, kaip sakiniai jungiami į tekstą. Supranta tekstų sandaros principus.

25.10.3. Suvokia laiško teksto organizavimą (pasisveikinimas, dėstymas, atsisveikinimas).

25.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai:

25.11.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: nurodymas įprastai veiklai atlikti, komentaras, trumpas skelbimas, trumpas pokalbis, trumpas apibūdinimas ar pasakojimas (pvz., daina, pasaka ir kt.)

25.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: trumpas tekstas apie pažįstamus dealykus, asmeninius pomėgius (pvz., sportas, muzika), instrukcija, paprastas viešas iliustruotas užrašas, vadovėlio užduoties instrukcija, trumpas asmeninis laiškėlis, trumpas iliustruotas grožinis ir pažintinis pasakojimas, eilėraštis.

25.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: trumpas informacinis, pažintinis, mokomasis vaizdo ir garso įrašas, animacinis filmukas, TV laida vaikams.

25.11.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: prisistatymas, trumpas pasisakymas (pvz. kas (ne)patinka, ką mėgsta daryti ir pan.), trumpas apibūdinimas (pvz., šeimos narių, gyvenamosios vietos ir pan.).

25.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: pagal pavyzdį užrašoma asmeninė faktinė informacija, anketoje (asmeninės informacijos), trumpi sakinukai, plakatas.

25.11.6. Produkuojami audiovizualiniai trumpi vaizdo ir garso įrašai.

25.11.7. Sakytinė sąveika: trumpas pokalbis.

25.11.8. Rašytinė sąveika: žinutė, raštelis, paprasta forma.

25.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: žaidimo lygio pasirinkimas, sveikinimo paskelbimas vartojant šablonines frazes, formos pildymas, įrašant asmeninę informaciją. trumpas pokalbis.

25.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio/ įvesties tekstai: paveikslėlis, nuotrauka, iliustruotas tekstas, plakatas, skelbimas, anketa, tvarkaraštis.

25.12. Komunikacinės intencijos:

25.12.1. Mokiniai klausydami ir skaitydami supranta, kalbėdami ir rašydami tinkamai reiškia komunikacines intencijas aktualiose situacijose pagal programos temas.

25.12.2. Bendravimo konvencijos: Prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti / Atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti / Reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti / Reaguoti į padėką. Atsiprašyti / Priimti atsiprašymą. Pasveikinti / Atsakyti į pasveikinimą. Pagirti / Atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą

25.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: Įvardyti, konstatuoti, pranešti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą.

25.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: Reikšti / Paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti / Paklausti ar pritaria. Reikšti / Paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Reikšti / Paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti / Paklausti apie patikimą, nepatikimą.

25.12.5. Emocijų raiška: Reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

25.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: Pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti / Atsisakyti siūlymo, kvietimo ką nors atlikti. Paraginti, nurodyti / Reaguoti į raginimą, nurodymą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti / Atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Paprašyti kokio nors daikto.

25.12.7. Pokalbio strategijos: Pradėti pokalbį. Leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

25.12.8. Kompensacinės strategijos: Parodyti, kad nesupranta.

25.13. Registras ir mandagumo normos:

25.13.1. Supranta mandagius pasakymus.

25.13.2. Vartoja mandagumo frazes kalbėdami su bendraamžiais ir vyresniais asmenimis.

25.13.3. Vartoja neutralų registrą kalbėdami.

26. Mokymo(si) turinys. 5–6 klasės.

26.1. Kalbos vartojimo kontekstai. Kalbos vartojimo sritys, temos, potėmės:

26.1.1. Mokiniai vartoja kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi ir viešojo gyvenimo kontekstuose.

26.1.2. Tema: Apie save: išvaizda, pomėgiai, asmens savybių ugdymasis. Potėmės: Išvaizda, apranga, pomėgiai, mėgstami ir nemėgstami dalykai, charakteris. Asmens savybių ugdymasis.

26.1.3. Tema: Tarpasmeniniai santykiai su draugais, šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Demokratija, žmogaus teisės, lygios galimybės. Potėmės: Šeima, giminės, draugai, bendruomenės nariai, santykiai su bendraamžiais ir suaugusiais asmenimis, bendra veikla ir pan. Vaikų teisės ir pareigos.

26.1.4. Tema: Kasdienė veikla: mokymasis, popamokinė veikla, namų ruoša, pramogos. Potėmės: Mokyklos pakopos, mokytojai dalykai. Popamokinė veikla, savanorystė. Užsienio kalbų mokymasis. Dienotvarkė, namų ruoša. Žaidimai, protų kovos, pramogos ir pan.

26.1.5. Tema: Sveika gyvensena: mityba, sportas, mokymosi ir poilsio balansas. Potėmės: Maisto produktų grupės. Maisto gaminimas, receptai. Sveika gyvensena, asmens ir aplinkos higiena. Mankšta, judėjimas, sportas. Sporto apranga ir priemonės. Tipiški negalavimai, simptomai. Vizitas pas gydytoją. Poilsis, miegas.

26.1.6. Tema: Profesijos, darbai, karjeros galimybės. Potėmės: Profesijos, darbai, vietos kur atliekami įvairūs darbai, darbuotojų savybės. Profesijos, kurios žavi.

26.1.7. Tema: Veiklos viešojoje erdvėje: kelionės, transportas, paslaugos, pirkiniai, asmeniniai finansai. Potėmės: Kelionės, turizmas, transporto priemonės. Atostogų tipai. Vietovės mieste ir kaime, atstumas, kelias, judėjimas. Parduotuvės, prekės, paslaugos, kainos ir pan.

26.1.8. Tema: Komunikacija realioje ir skaitmeninėje erdvėje. Medijos ir informacinės technologijos. Pažangios technologijos ir inovacijos. Potėmės: Socialinės konvencijos, kūno kalba, emocijų raiška. Bendravimas su bendraamžiais, bendradarbiavimas su mokyklų partnerių bendruomenėmis, projektinė veikla ir pan. Medijos ir informacinės technologijos, atsakingas ir etiškas elgesys virtualioje erdvėje. Pažangios technologijos ir inovacijos pramonėje, paslaugų sferoje, buityje ir pan.

26.1.9. Tema: Gyvenamoji aplinka. Gamta, ekologija. Potėmės: Namų aplinka, namas, butas. Gimtasis miestas, kaimas. Gamtinė aplinka. Flora, fauna, klimatas, orai. Lietuvos geografija. Skirtingi žemynai ir jų gamta. Atsakingas vartojimas. Atliekų rūšiavimas.

26.1.10. Tema: Kultūrinis gyvenimas, reiškiniai, tradicijos. Kultūrų įvairovė Lietuvoje ir kitose šalyse. Potėmės: Kinas, teatras, muziejai, koncertai, valstybinės ir kalendorinės šventės ir pan. Gimtojo miesto, regiono, Lietuvos kultūrinio gyvenimo reiškiniai, kultūrai svarbios asmenybės, kultūros paveldas, lankytinos vietos ir pan. Besimokomų kalbų šalių šventės ir tradicijos. Europos ir pasaulio šalys, miestai, sostinės, lankytinos vietos, kultūros paveldas ir pan.

26.1.11. Tema: Lietuvos ir pasaulio kalbos, daugiakalbystė. Potėmės: Kalbų pažinimas: gimtoji kalba, valstybinė kalba, besimokomos pirmoji ir antroji užsienio kalbos. Lietuvos kaimyninių šalių kalbos. Lietuvos etninių grupių kalbos. Daugiakalbystė Lietuvoje.

26.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai:

26.2.1. Atpažįsta sociokultūrinius skirtumus paprastose komunikacinėse situacijose.

26.2.2. Tinkamai vartoja paprastas kitų kalbų/kultūrų bendravimo taisykles (pvz., pasisveikina, atsisveikina, padėkoja, atsiprašo).

26.2.3. Suvokia kai kuriuos kitų šalių kultūrinio gyvenimo bruožus (pvz., tradicijas, papročius, šventes), juos lygina su savo gyvenamosios ir / ar gimtosios šalies kultūrinio gyvenimo elementais. Atpažįsta Lietuvos daugiakultūriškumo ir daugiakalbiškumo elementus.

26.2.4. Pastebi gimtosios ir/ar valstybinės, besimokomos pirmosios ir antrosios užsienio kalbos giminingus žodžius, frazes, juos vartoja.

26.3. Kalbinė komunikacinė kompetencija:

26.3.1. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 5-6 klasių koncentre jų kalbos mokymuisi ir kalbos vartojimui.

26.4. Vartojamo žodyno apimtis:

26.4.1. Mokiniai vartoja žodyną, reikalingą atlikti kalbos veiksmus programoje įvardytuose kontekstuose pagal temas, potemes, situacijas.

26.4.2. Žino keletą žinomų žodžių reikšmių.

26.4.3. Žino kai kuriuos frazeologizmus ir perkeltine reikšme vartojamus posakius.

26.4.4. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi ir viešojo gyvenimo kalbos vartojimo sritis.

26.5. Tarimas ir intonavimas:

26.5.1. Mokiniai tinkamai artikuliuoja ir intonuoja produkuodami monologinį ar dialoginį tekstą ar skaitydami balsu (iš anksto pasirengus).

26.5.2. Geba skaityti fonetinę transkripciją.

26.5.3. Suvokia, ką reiškia pagrindiniai skyrybos ženklai ir kaip jie atspindi intonaciją.

26.6. Gramatinė medžiaga:

26.6.1. Mokiniai atpažįsta, žino ir vartoja kai kurias paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti paprastose žinomose situacijose.

26.6.1.1. Adjectives. Adjectives ending in *-ed* and *-ing* (*excited, boring*), comparative use of *than* (*more interesting than, older than*), superlative use of the definite article (*the fastest, the most interesting*).

26.6.1.2. Adverbs. Adverbs of frequency (*usually, ever, often, hardly ever*). Adverbs of place, manner and time (*everywhere, quickly, tomorrow*). Adverbial phrases of time, place, and frequency and their positions in the sentence.

26.6.1.3. Articles. With countable and uncountable nouns.

26.6.1.4. Conditionals. Zero and first conditional.

26.6.1.5. Determiners. Wide range (*all, none, not (any), enough, (a) few*).

26.6.1.6. Discourse markers. Linkers expressing sequence (*first, then, after that, later, finally*).

26.6.1.7. Modals. Ability: *can/could*. Possibility: *may / might*. Use of *possibly, probably, perhaps*. Obligation, necessity: *must / mustn't, have to, should*.

26.6.1.8. Nouns. Countable and uncountable nouns (with *much* and *many*).

26.6.1.9. Numbers. Cardinal numbers 1001+. Ordinal numbers 31st+. Fractions: $\frac{1}{2}$, 0.5 (*a/one half*), $\frac{1}{3}$ (*a/one third*), $\frac{1}{4}$, 0.25 (*a quarter*).

26.6.1.10. Passive. Past simple passive (*This house was built...*).

26.6.1.11. Prepositions and prepositional phrases. Prepositions of time, place, movement (*on / at / in / during*). Phrasal prepositions (*in the middle of, in front of, as long as, as far as*).

26.6.1.12. Possessives. Use of 's and s' (*student's, students'*)

26.6.1.13. Pronouns. Possessive (*our, ours*).

26.6.1.14. Questions. General, special questions (*is, do, what, why, when, where, how much*).

26.6.1.15. Verbs. Phrasal verbs (*get up, put on, take off*).

- 26.6.1.16. Verb+ing. Gerund (*Dancing is my hobby.*)
- 26.6.1.17. Verb+to+infinitive. (invitation: *Would you like to go to the concert?*). To + infinitive (purpose: *I went there to visit my friends.*)
- 26.6.1.18. Present tense. Present Simple. Present Continuous. Present Perfect.
- 26.6.1.19. Past tense. Past Simple. Past Continuous. *Used to.*
- 26.6.1.20. Future tense. *Be going to.* Present continuous for future (arrangements). Future simple (*will*).
- 26.6.1.21. Word building. Most common suffixes and prefixes forming nouns, adjectives, adverbs.
- 26.7. Rašyba ir skyryba:
- 26.7.1. Mokiniai kurdami rašytinį tekstą taiko žinomas rašybos taisykles, susijusias su žodžių formų daryba.
- 26.7.2. Taiko pagrindines skyrybos taisykles.
- 26.7.3. Pasinaudoja kalbos žinynais.
- 26.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai:
- 26.8.1. Supranta pagrindinių kalbos dalių pavadinimus (daiktavardis, veiksmažodis, artikelis, jungtukas etc.), kai kurių kalbinių formų pavadinimus (esamasis laikas, aukštesnysis laipsnis etc.), kai kurių sakinio dalių pavadinimus (veiksny, klausiamasis žodelis etc.).
- 26.9. Abstrakčiosios sąvokos:
- 26.9.1. Mokiniai suvokia abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių, pasakymų, reikšmę. Reiškia sąvokas, mintis, kurdami pasakymus, trumpus tekstus. Suvokia ir vartoja sinonimus, antonimus, paprastas kolokacijas.
- 26.9.1.1. Egzistencija: Buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.
- 26.9.1.2. Erdvė: Buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.
- 26.9.1.3. Judėjimas: Būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.
- 26.9.1.4. Matmenys, parametrai: Dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.
- 26.9.1.5. Laikas: Konkretus/apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.
- 26.9.1.6. Kiekybė: Skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.
- 26.9.1.7. Fizinis požymis: Sausumas, drėgmė. Matomumas / vaizdas. Girdimumas / garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra / tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.
- 26.9.1.8. Vertinamasis požymis: Vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtimumas / tinkamumas, nepriimtimumas / netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.
- 26.9.1.9. Ryšiai ir santykiai: Veiksmo / įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kauzatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė atitikimas). Priklausomybė / nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša / alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė / poveikis. Priežastis / motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.
- 26.10. Diskursas:
- 26.10.1. Mokiniai suvokia sakinio struktūrą.
- 26.10.2. Atpažįsta diskurso žymiklius (jungtukus) ir suvokia, kaip sakiniai jungiami į tekstą. Supranta tekstų sandaros principus.
- 26.10.3. Suvokia laiško teksto organizavimą (pasisveikinimas, dėstymas, atsisveikinimas) ir rašinio ar trumpo straipsnio sandarą (įžanga, dėstymas, pastraipa, pabaiga).

26.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai:

26.11.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: nurodymas, skelbimas, orų prognozė, informacinis pranešimas, trumpas pokalbis (telefonu), trumpas interviu, trumpas adaptuotas grožinis/pažintinis audio tekstas.

26.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: nuoroda, skelbimas, plakatas, instrukcija, tvarkaraštis, meniu, atvirukas, žinutė, el. asmeninis laiškas, iliustruotas pasakojimas, eilėraštis, trumpas adaptuotas grožinis tekstas, trumpas adaptuotas informacinis straipsnis.

26.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: trumpas informacinis, pažintinis, mokomasis vaizdo ir garso įrašas, TV orų prognozė, reklama, sporto naujienos, animacinis filmukas, TV laida vaikams.

26.11.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: apibūdinimas (pagal programoje numatytas temas), pasakojimas (pagal programoje numatytas temas), nurodymas (pvz., kaip iš vienos vietos patekti į kitą ir pan.), vertinimas (pvz., ką moka, kas sekasi ir pan.), trumpas pranešimas (su pateiktimis ir be jų).

26.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: plakatas, skelbimas, lankstinukas, pastraipa (asmeninės informacijos pateikimas, kito asmens, aplinkos apibūdinimas).

26.9.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: pateiktys su užrašais, vaizdo ir garso įrašai.

26.11.6. Sakytinė sąveika: trumpas pokalbis, nesudėtinga diskusija.

26.11.7. Rašytinė sąveika: atvirukas, žinutė, trumpas el. asmeninis laiškas (padėka, atsiprašymas, kvietimas ir pan.), forma / anketa.

26.11.8. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: trumpas pokalbis, trumpi įrašai socialiniuose tinkluose, tinklaraščių komentarai (realiu laiku).

26.11.9. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio/ įvesties tekstai: paveikslėlis, nuotrauka, iliustruotas tekstas, plakatas, skelbimas, anketa, tvarkaraštis.

26.11.10. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: trumpas pasisakymas (pvz., perduodant informaciją iš kitos kalbos iliustruoto šaltinio teksto ir pan.), trumpa santrauka.

26.12. Komunikacinės intencijos:

26.12.1. Mokiniai klausydami ir skaitydami supranta, kalbėdami ir rašydami tinkamai reiškia komunikacines intencijas aktualiose situacijose pagal programos temas.

26.12.1.1. Bendravimo konvencijos: Pristatyti, susipažinti. Pasisveikinti / Atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti / Reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti / Reaguoti į padėką. Atsiprašyti / Priimti atsiprašymą. Pasveikinti / Atsakyti į pasveikinimą. Pagirti / Atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą.

26.12.1.2. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: Įvardyti, konstatuoti, pranešti. Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą.

26.12.1.3. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: Reikšti / Paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti / Paklausti ar pritaria. Reikšti / Paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo / Duoti leidimą / Reikšti draudimą. Reikšti / Paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti / Paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti / Paklausti apie patikimą, nepatikimą.

26.12.1.4. Emocijų raiška: Reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailėstavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

26.12.1.5. Raginimas, įkalbinėjimas: Pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti / Atsisakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti / Reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti / Reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti / Atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Paprašyti kokio nors daikto.

26.12.1.6. Pokalbio strategijos: Pradėti pokalbį / Pateikti temą. Pateikti nuomonę / Paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį / Leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

26.12.1.7. Kompensacinės strategijos: Parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti ar suprato.

26.12.1.8. Makro intencijos: Informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

26.13. Registras ir mandagumo normos:

26.13.1. Mokiniai supranta mandagius pasakymus.

26.13.2. Vartoja mandagumo frazes kalbėdami su bendraamžiais ir vyresniais asmenimis ar rašydami jiems žinutes, laiškus. Registras.

26.13.3. Vartoja neutralų registrą kalbėdami ir rašydami.

27. Mokymo(si) turinys. 7–8 klasės.

27.1. Kalbos vartojimo kontekstai. Kalbos vartojimo sritys, temos, potėmės:

27.1.1. Mokiniai vartoja kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesiniame kontekste.

27.1.2. Tema: Apie save: išvaizda, pomėgiai, asmens savybių ugdymasis. Potėmės: Išvaizda, apranga, būdo savybės, mėgstami ir nemėgstami dalykai, veikla ir pan. Asmens savybių ugdymasis.

27.1.3. Tema: Tarpasmeniniai santykiai su draugais, šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Demokratija, žmogaus teisės, lygios galimybės. Potėmės: Bendravimas, santykiai su bendraamžiais, tėvais, mokytojais, kaimynais ir pan. Pagarba, sutarimas, bendra veikla, pagalba kitiems, savanorystė ir pan. Demokratija šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Vaikų teisės ir pareigos.

27.1.4. Tema: Kasdienė veikla: mokymasis, popamokinė veikla, namų ruoša, pramogos. Potėmės: Mokyklos gyvenimas, mokomieji dalykai. Popamokinė veikla, savanorystė. Užsienio kalbų mokymasis. Dienotvarkė, namų ruoša. Žaidimai, protų kovos, pramogos ir pan.

27.1.5. Tema: Sveika gyvensena: mityba, sportas, mokymosi ir poilsio balansas. Potėmės: Sveika mityba. Maisto gaminimas. Sveika gyvensena, asmens ir aplinkos higiena. Mankšta, judėjimas, sportas. Sporto šakos ir priemonės. Žalingų įpročių prevencija. Tipiški negalavimai, simptomai, patarimai, kaip išvengti negalavimų. Streso įveika. Poilsis, miegas ir pan.

27.1.6. Tema: Profesijos, darbai, karjeros galimybės. Potėmės: Profesijos, darbai. Savanorystė. Įvairių darbuotojų funkcijos, būtini gebėjimai. Asmenybės – įvairių profesijų atstovai.

27.1.7. Tema: Veiklos viešojoje erdvėje: kelionės, transportas, paslaugos, pirkiniai, asmeniniai finansai. Potėmės: Kelionės, turizmas, susisiekimasis, nakvynė, maitinimasis ir pan. Prekių ir paslaugų įsigijimas. Asmeninių finansų tvarkymas.

27.1.8. Tema: Komunikacija realioje ir skaitmeninėje erdvėje. Medijos ir informacinės technologijos. Pažangios technologijos ir inovacijos. Potėmės: Socialinės konvencijos, kūno kalba, emocijų raiška ir pan. Bendravimas su bendraamžiais, bendradarbiavimas su mokyklų partnerių bendruomenėmis, projektinė veikla, tarptautiniai mainai ir pan. Medijos ir informacinės technologijos, atsakingas ir etiškas elgesys virtualioje erdvėje. Išmaniųjų įrenginių naudojimas mokantis užsienio kalbų. Mokslo pasiekimai, pažangios technologijos ir inovacijos pramonėje, paslaugų srityje, buityje ir pan.

27.1.9. Tema: Gyvenamoji aplinka. Gamta, ekologija. Potėmės: Biologinės įvairovės išsaugojimas, klimato kaita. Aplinkosauga, ekologinės problemos ir jų sprendimo būdai. Atsakingas vartojimas, atliekų rūšiavimas, išteklių tausojimas.

27.1.10. Tema: Kultūrinis gyvenimas, renginiai, tradicijos. Kultūrų įvairovė Lietuvoje ir kitose šalyse. Potėmės: Menai (muzika, dailė, teatras, kinas, dizainas ir pan.). Grožinė literatūra, mėgstami lietuvių ir kitų tautų autoriai. Žymiausi Lietuvos kultūros atstovai, asmenybės. Lietuvos valstybinės ir kalendorinės šventės, tradiciniai renginiai, festivaliai ir pan. Gimtojo miesto, regiono, Lietuvos kultūros ir istorijos paveldas, lankytinos vietos ir pan. Įvairių pasaulio šalių šventės ir tradicijos, kultūros paveldas, lankytinos vietos ir pan.

27.1.11. Tema: Lietuvos ir pasaulio kalbos, daugiakalbystė. Potėmės: Įvairių artimoje aplinkoje esančių ir mokamų kalbų ypatumai – panašumai ir skirtumai. Lietuvos, Europos ir pasaulio daugiakalbiškumas.

27.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai:

27.2.1. Mokiniai suvokia skirtingų kultūrų socialinių konvencijų ypatumus.

27.2.2. Laikosi sociokultūrinio bendravimo taisyklių paprastose komunikacinėse situacijose.

27.2.3. Pažįsta ir suvokia įvairių šalių kultūrinius ypatumus, juos apibūdina, analizuoja, lygina su savo gyvenamosios ir /ar gimtosios šalies kultūros ypatumais.

27.2.4. Bendraudami daugiakultūreje aplinkoje gerbia kitų šalių, etninių grupių kultūrų atstovus. Suvokia Lietuvos, Europos ir pasaulio kalbinę įvairovę.

27.2.5. Vartoja įvairias mokamas kalbas bendraudami su kitakalbiais asmenimis.

27.2.6. Lygina skirtingų mokamų kalbų elementus, pvz., garsus, raides, žodžius, frazes, patarles, priežodžius.

27.3. Kalbinė komunikacinė kompetencija:

27.3.1. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 7- 8 klasių koncentre jų kalbos mokymuisi ir kalbos vartojimui.

27.4. Vartojamo žodyno apimtis:

27.4.1. Mokiniai vartoja platesnį žodyną, reikalingą atlikti kalbos veiksmus programoje įvardytuose kontekstuose pagal temas, potemes, situacijas.

27.4.2. Žino pagrindines dažniausiai vartojamų žodžių reikšmes.

27.4.3. Žino frazelogizmus ir perkeltine reikšme vartojamus posakius, susijusius su kalbos vartojimo kontekstais.

27.4.4. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.

27.5. Tarimas ir intonavimas:

27.5.1. Mokiniai tinkamai artikuliuoja žinomus žodžius, žodžių junginius.

27.5.2. Tinkamai intonuoja pasisakydami ar kalbėdami dialogu / diskusijoje ar skaitydami balsu. Geba skaityti fonetinę transkripciją.

27.5.3. Suvokia, ką reiškia skyrybos ženklai ir kaip jie atspindi intonaciją.

27.6. Gramatinė medžiaga:

27.6.1. Mokiniai suvokia pagrindines užsienio kalbos gramatines kategorijas, supranta, kokias gramatines struktūras reikia pasirinkti siekiant realizuoti konkrečias komunikacines intencijas.

27.6.1.1. Adjectives. Collocations (*deep sleep, heavy rain*).

27.6.1.2. Adverbs. Adverbial phrases of time, place and frequency and their positions in the sentence. Adverbial phrases of degree, extent, probability. Comparative and superlative form of adverbs.

27.6.1.3. Articles. With countable and uncountable nouns.

27.6.1.4. Conditionals. Zero and first conditional. Second and third conditional.

27.6.1.5. Determiners. Broad range (*all, most, both, enough*).

27.6.1.6. Discourse markers. Linkers expressing cause and effect, comparison and contrast etc. (*however, on the one hand, therefore*). Markers to structure informal spoken discourse (*well, anyway*).

27.6.1.7. Modals. Possibility: *might, may, will*. Obligation, necessity: *must/have to, ought to, need to*. Modals past: *should have, might have* etc. Must/can't (deduction: *must be tired*).

27.6.1.8. Nouns. Countable and uncountable nouns.

27.6.1.9. Numbers. Cardinal (2 thousand, thousands of people). Ordinal. Fractions. Decimal (1.10 – *one point ten*).

27.6.1.10. Passive. Simple passive.

27.6.1.11. Postpositions. Verbs + for (*wait for*). Verbs + from (*suffer from*). Verbs + in (*believe in*). Verbs + of (*approve of*). Verbs + on (*depend on*). Verbs + to (*listen to*). Verbs + with (*agree with*).

27.6.1.12. Double Genitive. (*He is a cousin of Agne's*).

27.6.1.13. Pronouns. Reflexive (*myself, yourself, yourselves*). Relative (*who, whose*). Demonstrative (*this/that, these/those*). Indefinite (*any, anything, both, nobody, other*). Interrogative (*who, whom, whose*).

27.6.1.14. Phrasal Verbs. Extended phrasal verbs (*switch the light on*).

27.6.1.15. Questions. General questions. Special questions. Tag questions. Indirect questions.

27.6.1.16. Reported speech (range of tense forms: simple, continuous, perfect).

27.6.1.17. Verb. Verb patterns (V + to, V + -ing).

27.6.1.18. Present tense. Present Simple. Present Continuous. Present Perfect. Present Perfect vs Past Simple. Present Perfect Continuous.

27.6.1.19. Past tenses. Past Simple. Past Continuous. *Used to / didn't use*. *Would* expressing habit. Past Perfect.

27.6.1.20. Future tense. Future simple. Future continuous.

27.6.1.21. Passives. Simple passive.

27.6.1.22. Word form building. Broad range of suffixes and prefixes forming nouns, adjectives, adverbs.

27.7. Rašyba ir skyryba:

27.7.1. Mokiniai kurdami rašytinį tekstą taiko pagrindines rašybos ir skyrybos taisykles.

27.7.2. Rašydami paisydami teksto žanro stiliaus / registro, pvz., tinkamai vartoja santrumpas.

27.7.3. Pasinaudoja kalbos žinynais.

27.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai:

27.8.1. Mokiniai supranta ir vartoja pagrindinių kalbos dalių pavadinimus; kalbinių formų pavadinimus (esamasis laikas, sąlygos sakiny, aukštesnysis laipsnis etc.), žodžio dalių pavadinimus (priešdėlis, priesaga etc.), teksto struktūrinių dalių pavadinimus (įžanga, dėstymas, pabaiga).

27.9. Abstrakčiosios sąvokos.

27.9.1. Mokiniai suvokia ir perteikia abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių reikšmę, kurdami pasakymus, rišlų diskursą.

27.9.1.1. Egzistencija: Buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

27.9.1.2. Erdvė: Buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

27.9.1.3. Judėjimas: Būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

27.9.1.4. Matmenys, parametrai: Dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.

27.9.1.5. Laikas: Konkretus/apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė + paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

27.9.1.6. Kiekis: Skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

27.9.1.7. Fizinis požymis: Sausumas, drėgmė. Matomumas / vaizdas. Girdimumas / garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra / tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

27.9.1.8. Vertinamasis požymis: Vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtimumas / tinkamumas, nepriimtimumas / netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

27.9.1.9. Ryšiai ir santykiai: Veiksmo / įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kauzatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė atitikimas). Priklausomybė / nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša / alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė / poveikis. Priežastis / motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

27.10. Diskursas:

27.10.1. Mokiniai supranta ir komponuoja rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakininį ir rašytinį diskursą.

27.10.2. Suvokia, kaip prasminiai elementai susiję tarpusavyje ir sukuria vientisą prasmingą tekstą.

27.10.3. Žino ir suvokia, kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai.

27.10.4. Žino, kokie tam tikrų (programoje numatytų) žanrų sandaros ir formos reikalavimai.

27.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai:

27.11.1. Pateikiami supratimui sakiniai tekstai: nurodymas, (nesudėtinga techninė) instrukcija, skelbimas, pranešimas, pokalbis, diskusija, interviu, adaptuotas grožinis audio tekstas, žinios.

27.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: nuoroda, skelbimas, reklama / brošiūra/ lankstinukas, etiketė, instrukcija, tvarkaraštis, asmeninis (pusiau oficialus) laiškas, pranešimas, trumpa ataskaita, esė, adaptuotas grožinis tekstas, eilėraštis, (filmo, knygos) recenzija, publicistinis, mokslo populiarinimo straipsnis, tinklaraščio įrašas, instagramos tekstas.

27.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: informacinis, pažintinis, mokomasis vaizdo ir garso įrašas, TV orų prognozė, reklama, sporto naujienos, TV laida jaunimui, vaidybinis filmas, TED pranešimas.

27.11.4. Produkuojami sakiniai tekstai: apibūdinimas (pagal programoje numatytas temas), pasakojimas (pagal programoje numatytas temas), nurodymas (pvz., kaip spręsti problemą ir pan.), vertinimas (pvz., reiškinių, įvykių ir pan.), paaiškinimas (pvz., aktualios problemos, asmeninio požiūrio ir pan.), pranešimas (su pateiktimis ir be jų), trumpa ataskaita.

27.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: plakatas, skelbimas, lankstinukas, trumpa esė (aprašomoji, pasakojamoji, svarstomoji), recenzija/atsiliepimas, referatas, trumpas straipsnis, tinklaraščio įrašas, gyvenimo aprašymas/ CV.

27.11.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: įgarsintos pateiktys su užrašais, trumpas tinklalaidės įrašas, trumpas videofilmukas, trumpas videoreportažas.

27.11.7. Sakytinė sąveika: pokalbis, diskusija, interviu, konsultacija.

27.11.8. Rašytinė sąveika: atvirukas, žinutė, el. asmeninis laiškas, forma / anketa.

27.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: pokalbis, vebinaras, soc. tinklų, tinklaraščių komentaras (realiu laiku), instagramos tekstas, konsultacija internetu.

27.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio/ įvesties tekstai: plakatas, skelbimas, lankstinukas, brošiūra, diagrama, interviu, adaptuotas straipsnis, adaptuotas grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraščio įrašas, TED pranešimas, TV reportažas.

27.11.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: konspektas, santrauka, trumpa ataskaita, pranešimas.

27.12. Komunikacinės intencijos:

27.12.1. Mokiniai skaitydami ir klausydami, reiškia komunikacines intencijas raštu ir žodžiu.

27.12.2. Bendravimo konvencijos: Atkreipti dėmesį, kreiptis. Prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti / Atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti / Reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti / Reaguoti į padėką. Atsiprašyti / Priimti atsiprašymą. Pasveikinti / Atsakyti į pasveikinimą. Pagirti / Atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą. Apgailestauti, pareikšti užuojautą.

27.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: Įvardyti, konstatuoti, pranešti. Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą. Reikšti / Paklausti apie žinojimą.

27.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: Reikšti / Paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti / Paklausti ar pritaria. Reikšti / Paklausti apie galimybę, tikimybę. Reikšti / Paklausti apie būtinumą, privalėjimą. Reikšti / Paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo / Duoti leidimą / Reikšti draudimą. Reikšti / Paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti / Paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti / Paklausti apie patikimą, nepatikimą. Reikšti / Paklausti apie įsitikinimą, abejojimą.

27.12.5. Emocijų raiška: Reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti abejingumą. Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

27.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: Pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti / Atsisakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti / Reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti / Reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti / Atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Reikšti / Reaguoti į pretenziją, reikalavimą. Paprašyti kokio nors daikto.

27.12.7. Pokalbio strategijos: Pradėti pokalbį / Pateikti temą. Pateikti nuomonę / Paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Pasitaisyti, patikslinti. Pabrėžti, akcentuoti. Parodyti, kad sekama, klausomasi. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį / Leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Pakeisti temą / Paprašyti pakeisti temą. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

27.12.8. Kompensacinės strategijos: Parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti. Pasakyti / Paprašyti pasakyti paraidžiui. Paprašyti pagalbos išsireikšti, padėti išsireikšti. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti ar suprato.

27.12.9. Makro intencijos: Informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

27.13. Registas ir mandagumo normos:

27.13.1. Mokiniai laikosi mandagumo normų sakytiniame ir rašytiniame diskurse.

27.13.2. Suvokia socialinių santykių žymiklius, tokius kaip pasisveikinimo būdas, kreipiniai ir pan. Mokiniai paiso registro konvencijų.

27.13.3. Tinkamai parenka kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją.

27.13.4. Komunikuodami su bendraamžiais ir suaugusiais asmenimis, kalbėdami ir rašydami, vartoja neutralų arba pusiau oficialų registrą.

28. Mokymo(si) turinys. 9–10 / I–II gimnazijos klasės.

28.1. Kalbos vartojimo kontekstai. Kalbos vartojimo sritys, temos, potemės:

28.1.1. Mokiniai vartoja kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesiniame kontekstuose.

28.1.2. Tema: Apie save: išvaizda, pomėgiai, asmens savybių ugdymasis. Potemės: Išvaizda, charakteris, įvaizdžio kūrimas, veikla, pomėgiai, vertybės, įsitikinimai, autoritetai, idėjos, žavinčios asmenybės ir pan. Asmens savybių ugdymasis.

28.1.3. Tema: Tarpasmeniniai santykiai su draugais, šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Demokratija, žmogaus teisės, lygios galimybės. Potemės: Žmonių bendravimas, santykiai, kartu skirtumai, bendruomenės veikla, pagalba kitiems, savanorystė ir pan. Demokratija šeimoje, mokykloje, bendruomenėje, valstybėje. Žmogaus teisės ir pareigos. Lygios galimybės, pagarba įvairaus amžiaus, rasės, tautybės, lyties tapatybės, turintiems negalią, skirtingų įsitikinimų asmenims ir pan.

28.1.4. Tema: Kasdienė veikla: mokymasis, popamokinė veikla, namų ruoša, pramogos. Potemės: Formalus ir neformalus mokymasis. Mokyklos bendruomenės projektai, savanorystė. Užsienio kalbų mokymasis. Dienotvarkė, namų ruoša. Žaidimai, protų kovos, pramogos ir pan.

28.1.5. Tema: Sveika gyvensena: mityba, sportas, mokymosi ir poilsio balansas. Potemės: Sveika mityba. Maisto gaminimas. Sveikos gyvensenos principai. Mankšta, judėjimas, sportas. Sporto šakos, sportininkų gebėjimai. Žalingų įpročių prevencija. Negalavimai, simptomai, patarimai kaip išvengti negalavimų. Streso įveika. Mokymosi ir poilsio balansas ir pan.

28.1.6. Tema: Profesijos, darbai, karjeros galimybės. Potemės: Ateities planai, profesijos, vasaros darbo galimybės. Įvairiuose darbuose reikalingos žinios ir gebėjimai. Asmeninių finansų tvarkymas. Asmenybės, autoritetai – įvairių profesijų atstovai.

28.1.7. Tema: Veiklos viešojoje erdvėje: kelionės, transportas, paslaugos, pirkiniai, asmeniniai finansai. Potemės: Kelionių planavimas, susisiekimas, šalys ir miestai, apgyvendinimo įstaigos ir pan. Parduotuvės ir paslaugos, maitinimo įstaigos, bankas, policija, medicininė pagalba ir pan. Asmeninių finansų tvarkymas.

28.1.8. Tema: Komunikacija realioje ir skaitmeninėje erdvėje. Medijos ir informacinės technologijos. Pažangios technologijos ir inovacijos. Potemės: Socialinės konvencijos, kūno kalba,

emocijų raiška ir pan. Bendravimas su bendraamžiais, bendradarbiavimas su mokyklų partnerių bendruomenėmis, projektinė veikla, tarptautiniai mainai ir pan. Medijos ir informacinės technologijos, atsakingas ir etiškas elgesys virtualioje erdvėje. Medijų raštingumas. Išmaniųjų įrenginių naudojimas mokantis užsienio kalbų. Mokslo pasiekimai, pažangios technologijos ir inovacijos pramonėje, paslaugų srityje, medicinoje, buityje ir pan.

28.1.9. Tema: Gyvenamoji aplinka. Gamta, ekologija. Potemės: Biologinės įvairovės išsaugojimas, klimato kaita. Gyvenamoji aplinka mieste ir kaime. Tvarūs miestai ir gyvenvietės. Aplinkosauga, ekologinės problemos ir jų sprendimo būdai. Atsakingas vartojimas, atliekų rūšiavimas, išteklių tausojimas.

28.1.10. Tema: Kultūrinis gyvenimas, renginiai, tradicijos. Kultūrų įvairovė Lietuvoje ir kitose šalyse. Potemės: Menai (muzika, dailė, teatras, kinas, dizainas ir pan.). Grožinė literatūra, mėgstami lietuvių ir kitų tautų autoriai. Žymiausi Lietuvos kultūros atstovai, asmenybės. Lietuvos valstybinės ir kalendorinės šventės, tradiciniai renginiai, festivaliai ir pan. Lietuvos etninių grupių kultūros ir istorijos paveldas, lankytinos vietos ir pan. Įvairių pasaulio šalių šventės ir tradicijos, kultūros paveldas, lankytinos vietos, žymūs asmenys ir pan.

28.1.11. Tema: Lietuvos ir pasaulio kalbos, daugiakalbystė. Potemės: Įvairių artimoje aplinkoje esančių ir mokamų kalbų ypatumai – panašumai ir skirtumai. Lietuvos, Europos ir pasaulio daugiakalbiškumas.

28.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai:

28.2.1. Mokiniai suvokia skirtingų kultūrų socialinių konvencijų ypatumus.

28.2.2. Laikosi sociokultūrinio bendravimo taisyklių paprastose komunikacinėse situacijose.

28.2.3. Pažįsta ir suvokia įvairių šalių kultūrinius ypatumus, juos apibūdina, analizuoja, lygina su savo gyvenamosios ir /ar gimtosios šalies kultūros ypatumais.

28.2.4. Bendraudami daugiakultūroje aplinkoje gerbia kitų šalių, etninių grupių kultūrų atstovus. Suvokia Lietuvos, Europos ir pasaulio kalbinę įvairovę.

28.2.5. Vartoja įvairias mokamas kalbas bendraudami su kitakalbiais asmenimis. Lygina skirtingų mokamų kalbų elementus, pvz., garsus, rades, žodžius, frazes, patarles, priešodžius.

28.3. Kalbinė komunikacinė kompetencija:

28.3.1. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 9- 10 / I–II gimnazijos klasių koncentre jų kalbos mokymuisi ir kalbos vartojimui.

28.4. Vartojamo žodyno apimtis:

28.4.1. Mokiniai vartoja pakankamą žodyną, kad šiek tiek perfrazuodami galėtų perteikti savo mintis dauguma su asmeniniu, mokymosi ir viešojo gyvenimu susijusių temų.

28.4.2. Žino daugumą dažnai vartojamų žodžių reikšmių, taip pat kai kurias perkeltines reikšmes.

28.4.3. Žino ir vartoja frazelogizmus ir perkeltine reikšme vartojamus posakius.

28.4.4. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.

28.5. Tarimas ir intonavimas:

28.5.1. Mokiniai žino pagrindinius užsienio kalbos fonetikos ypatumus.

28.5.2. Tinkamai artikuliuoja žinomus žodžius, žodžių junginius.

28.5.3. Tinkamai intonuoja pasisakydami ar kalbėdami dialogu / diskusijoje ar skaitydami balsu.

28.5.4. Geba skaityti fonetinę transkripciją.

28.5.5. Suvokia, ką reiškia skyrybos ženklai ir kaip jie atspindi intonaciją.

28.6. Gramatinė medžiaga:

28.6.1. Atpažįsta kitų kalboje naujas gramatinės struktūras ir panaudoja jas savo kalboje. Esant poreikiui žinomas gramatinės struktūras pakeičia sinonimiškomis. Vartoja stilistiškai neutralias gramatinės struktūras. Taisyklingai sudaro vientisinius ir sudėtinius sakinius.

28.6.1.1. Adjectives. Collocations (*big event, great palace*).

28.6.1.2. Adverbs. Adverbial phrases of time, place and frequency and their positions in the sentence. Adverbial phrases of degree, extent, probability. Comparative and superlative form of adverbs.

28.6.1.3. Articles. With countable and uncountable nouns.

28.6.1.4. Conditionals. Zero and first conditional. Second and third conditional.

28.6.1.5. Determiners. Broad range (*all, most, both, enough*).

28.6.1.6. Discourse markers. Linkers expressing cause and effect, comparison and contrast etc. (*however, on the one hand, therefore*). Markers to structure informal spoken discourse (*well, anyway*).

28.6.1.7. Modals. Possibility: *might, may, will*. Obligation, necessity: *must/have to, ought to, need to*. Modals past: *should have, might have* etc. *Must/can't* (deduction: *You must be tired.*)

28.6.1.8. Nouns. Countable and uncountable nouns.

28.6.1.9. Numbers. Cardinal. Ordinal. Fractions. Decimals.

28.6.1.10. Passive. Simple passive.

28.6.1.11. Verbs + for (wait for). Verbs + from (suffer from). Verbs + in (believe in). Verbs + of (approve of). Verbs + on (depend on). Verbs + to (listen to). Verbs + with (agree with).

28.6.1.12. Double Genitive.

28.6.1.13. Pronouns. Reflexive (*myself, yourself, yourselves*). Relative (*who, whose*). Demonstrative (*this/that, these/those*). Indefinite (*any, anything, both, nobody, other*). Interrogative (*who, whom, whose*).

28.6.1.14. Phrasal Verbs. Extended phrasal verbs (*switch the light on*).

28.6.1.15. Questions. General questions. Special questions. Tag questions. Indirect questions.

28.6.1.16. Reported speech (range of tense forms: simple, continuous, perfect).

28.6.1.17. Verb. Verb patterns (*V + to, V + -ing*).

28.6.1.18. Present tense. Present Simple. Present Continuous. Present Perfect.

28.6.1.19. Perfect vs Past Simple. Present Perfect Continuous.

28.6.1.20. Past tense. Past Simple. Past Continuous. *Used to / didn't use*. *Would* expressing habit. Past Perfect.

28.6.1.21. Future tense. Future simple. Future continuous.

28.6.1.22. Passives. Simple passive.

28.6.1.23. Word form building. Broad range of suffixes and prefixes forming nouns, adjectives, adverbs.

28.7. Rašyba ir skyryba:

28.7.1. Mokiniai išmano rašybos ir skyrybos normas, jas taiko kurdami ilgesnius įvairių žanrų / stilių tekstus.

28.7.2. Pasinaudoja kalbos žinytais.

28.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai.

28.8.1. Mokiniai supranta ir vartoja kalbos sistemos dalių pavadinimus (fonetika, leksika, etc.), kalbinės raiškos vertinimo kriterijų pavadinimus (taisyklingumas, tinkamumas, rišlumas etc.).

28.9. Abstrakčiosios sąvokos:

28.9.1. Mokiniai suvokia ir perteikia abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių reikšmę, kurdami pasakymus, rišlų diskursą. Suvokia ir vartoja sinonimus, antonimus, kolokacijas. Žino žodžių junginių sudarymo principus ir juos taiko produkuodami kalbą. Suvokia žodžių ryšius su bendru kontekstu, loginius kalbos elementų ryšius ilgesniame diskurse.

28.9.1.1. Egzistencija: Buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

28.9.1.2. Erdvė: Buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

28.9.1.3. Judėjimas: Būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

28.9.1.4. Matmenys, parametrai: Dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.

28.9.1.5. Laikas: Konkretus/apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė + paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

28.9.1.6. Kiekybės: Skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

28.9.1.7. Fizinis požymis: Sausumas, drėgmė. Matomumas / vaizdas. Girdimumas / garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra / tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

28.9.1.8. Vertinamasis požymis: Vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtimumas / tinkamumas, nepriimtimumas / netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

28.9.1.9. Ryšiai ir santykiai: Veiksmo / įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kauzatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė atitikimas). Priklausomybė / nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša / alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė / poveikis. Priežastis / motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

28.10. Diskursas:

28.10.1. Mokiniai supranta ir komponuoja rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakinį ir rašytinį diskursą.

28.10.2. Suvokia, kaip elementai susiję tarpusavyje ir sukuria vientisą prasmingą tekstą.

28.10.3. Žino ir suvokia, kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai.

28.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai:

28.11.1. Pateikiami supratimui sakininiai tekstai: techninė informacija, vieši skelbimai, pranešimai, pasisakymai, paskaitos.

28.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: skelbimai, asmeniniai, dalykiniai laiškai, informaciniai, apibūdinamieji, aiškinamieji tekstai, straipsniai.

28.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: informaciniai, dokumentiniai, edukaciniai vaizdo įrašai, TV laidos,

28.11.4. Produkuojami sakininiai tekstai: žmonių, aplinkos, veiklų, emocijų apibūdinimas, filmo, knygos siužeto komentavimas.

28.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: apibūdinimas patirtų ir įsivaizduojamų įvykių, TV laidos, tinklalapio recenzija, ataskaitos (apie patirtą, matytą įvykį, renginį), informacinių tekstų ir komentarų parengimas, plakato, pranešimo parengimas, rašinio rašymas.

28.11.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: pateikčių su užrašais ir vaizdo elementais sukūrimas, tekstų įgarsinimas, filmų, reportažų, interviu sukūrimas.

28.11.7. Sakytinė sąveika: pokalbis.

28.11.8. Rašytinė sąveika: asmeniniai laiškai, oficialūs/dalykiniai laiškai, faktinės informacijos suteikimas raštu.

28.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: trumpas pokalbis, trumpas socialinių tinklų, tinklaraščių komentaras.

28.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio/ įvesties tekstai: paveikslėlis, nuotrauka, iliustruotas tekstas, plakatas, skelbimas, anketa, tvarkaraštis.

28.11.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: trumpas pasisakymas (pvz., perduodant informaciją iš kitos kalbos iliustruoto šaltinio teksto ir pan.), diagramos, paskaitos, pranešimai, pasisakymai.

28.12. Komunikacinės intencijos:

28.12.1. Mokiniai supranta komunikacijas intencijas skaitydami ir klausydami, reiškia komunikacines intencijas raštu ir žodžiu. Žino, kokiomis kalbinės raiškos priemonėmis realizuojamos tam tikros komunikacinės intencijos (kalbos funkcijos). Diferencijuoja kalbinės raiškos priemones pagal sociolingvistinę situaciją (neformalus, neutralus, formalus registras).

28.12.1.1. Bendravimo konvencijos: Atkreipti dėmesį, kreiptis. Pristatyti, susipažinti. Pasisveikinti / Atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti / Reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti / Reaguoti į padėką. Atsiprašyti / Priimti atsiprašymą. Pasveikinti / Atsakyti į pasveikinimą. Pagirti / Atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą. Apgailestauti, pareikšti užuojautą.

28.12.1.2. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: Įvardyti, konstatuoti, pranešti. Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą. Reikšti / Paklausti apie žinojimą.

28.12.1.3. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: Reikšti / Paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti / Paklausti ar pritaria. Reikšti / Paklausti apie galimybę, tikimybę. Reikšti / Paklausti apie būtinumą, privalėjimą. Reikšti / Paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo / Duoti leidimą / Reikšti draudimą. Reikšti / Paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti / Paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti / Paklausti apie patikimą, nepatikimą. Reikšti / Paklausti apie įsitikinimą, abejojimą.

28.12.1.4. Emocijų raiška: Reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti abejingumą. Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

28.12.1.5. Raginimas, įkalbinėjimas: Pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti / Atsisakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti / Reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti / Reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti / Atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Reikšti / Reaguoti į pretenziją, reikalavimą. Paprašyti kokio nors daikto.

28.12.1.6. Pokalbio strategijos: Pradėti pokalbį / Pateikti temą. Pateikti nuomonę / Paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Pasitaisyti, patikslinti. Pabrėžti, akcentuoti. Parodyti, kad sekama, klausomasi. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį / Leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Pakeisti temą / Paprašyti pakeisti temą. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

28.12.1.7. Kompensacinės strategijos: Parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti. Pasakyti / Paprašyti pasakyti paraidžiui. Paprašyti pagalbos išsireikšti, padėti išsireikšti. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti ar suprato.

28.12.1.8. Makro intencijos: Informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

28.13. Registras ir mandagumo normos:

28.13.1. Mokiniai laikosi mandagumo normų sakytiniame ir rašytiniame diskurse.

28.13.2. Suvokia socialinių santykių žymiklius, tokius kaip pasisveikinimo būdas, kreipiniai ir pan.

28.13.3. Mokiniai paiso registro konvencijų.

28.13.4. Tinkamai parenka kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją.

28.13.5. Vartoja neutralų registrą ir pusiau oficialų registrą kalbėdami ir rašydami.

28.13.6. Supranta dialekto, akcento, leksikos, gramatikos požymius būdingus neoficialiam registru.

29. Mokymo(si) turinys. 11 / III gimnazijos klasė.

29.1. Kalbos vartojimo kontekstai. Kalbos vartojimo temos, potemės:

29.1.1. Mokiniai vartoja užsienio kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesiniame kontekstuose.

29.1.2. Tema. Tapatybės: apie save, santykiai su šeima, draugais, bendruomenės nariais, įvairiomis amžiaus grupėmis, asmens savybių ugdymas. Potemės: įvaizdžio formavimas, vertybės, idėjos, asmenybės ir pan.

29.1.3. Tema. Mokymasis visą gyvenimą, išsilavinimas, profesija, darbas. Potemės: mokykla, mokomieji dalykai, užsienio kalbos, interesai, ateities planai, studijos, karjera ir pan.

29.1.4. Tema. Asmeninio ir viešojo gyvenimo patirtys. Potemės: laisvalaikis, hobiai, kelionės, savanorystė, darbo patirtis, asmeninis biudžetas, pirkiniai ir paslaugos, buitį, namų ruoša ir pan.

29.1.5. Tema. Sveika gyvensena ir gyvenimo įgūdžiai. Potemės: rūpinimasis savo ir kitų sveikata, mityba ir mankšta/sportas, mokymosi ir poilsio balansas, streso įveikimas, žalingų įpročių prevencija ir pan.

29.1.6. Tema: Komunikacija ir medijos. Potemės: šiuolaikinės žiniasklaidos priemonės, medijų raštingumas, socialiniai tinklai, etiškas ir saugus elgesys realioje ir skaitmeninėje erdvėje, dezinformacijos atpažinimo būdai, kibernetinis saugumas ir pan.

29.1.7. Tema. Mokslas, technologijos ir inovacijos. Potemės; mokslo pažanga, išradimai, naujos technologijos, jų vaidmuo pramonėje, kasdieniame gyvenime, Lietuvos mokslo pasiekimai ir pan.

29.1.8. Tema. Aplinkos tvarumas. Potemės: gyvenamoji aplinka, aplinkosauga, klimato kaitos prevencija, atsakingas vartojimas, atliekų rūšiavimas, tvarūs miestai ir gyvenvietės ir pan.

29.1.9. Tema. Kultūros tradicijos ir dabartis. Potemės: Lietuvos etninių grupių kultūrų tradicijos, gimtoji kalba, daugiakalbystė, Europos ir pasaulio kultūrų įvairovė, materialus ir nematerialus kultūros paveldas, grožinė literatūra, menai ir pan.

29.1.10. Tema. Socialinės, ekonominės ir politinės aktualijos Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje. Potemės: šiuolaikinių visuomenių socialinė-ekonominė plėtra ir iššūkiai (migracija ir pan.), Lietuvos įsitraukimas į Europos Sąjungos institucijų veiklas, Lietuvos dalyvavimas tarptautinėse organizacijose, taikos siekis, solidarumas ir pan.

29.1.11. Tema. Žmogaus teisės, pareigos ir lygios galimybės. Potemės: demokratija, lygios galimybės rasės, tautybės, lyties, amžiaus, negalios, skirtingų įsitikinimų, religijos, gyvenimo būdo požiūriu ir pan.

29.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai:

29.2.1. Mokiniai suvokia skirtingų kultūrų socialinių konvencijų ypatumus.

29.2.2. Laikosi sociokultūrinio bendravimo taisyklių paprastose komunikacinėse situacijose.

29.2.3. Pažįsta ir suvokia įvairių šalių kultūrinius ypatumus, juos apibūdina, analizuoja, lygina su savo gyvenamosios ir /ar gimtosios šalies kultūros ypatumais

29.2.4. Bendraudami daugiakultūroje aplinkoje gerbia kitų šalių, etninių grupių kultūrų atstovus. Suvokia Lietuvos, Europos ir pasaulio kalbinę įvairovę.

29.2.5. Vartoja įvairias mokamas kalbas bendraudami su kitakalbiais asmenimis.

29.2.6. Lygina skirtingų mokamų kalbų elementus, pvz., garsus, raides, žodžius, frazes, patarles, priežodžius.

29.3. Kalbinė komunikacinė kompetencija:

29.3.1. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams III gimnazijos klasėje jų kalbos mokymuisi ir kalbos vartojimui.

29.4. Vartojamo žodyno apimtis:

29.4.1. Mokiniai vartoja pakankamą žodyną, kad šiek tiek perfrazuodami galėtų perteikti savo mintis dauguma su asmeniniu, mokymosi ir viešuoju gyvenimu susijusių temų.

29.4.2. Žino daugumą dažnai vartojamų žodžių reikšmių, taip pat kai kurias perkeltines reikšmes.

29.4.3. Žino ir vartoja frazelogizmus ir perkeltine reikšme vartojamus posakius.

29.4.4. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.

29.5. Tarimas ir intonavimas:

29.5.1. Tinkamai artikuliuoja žinomus žodžius, žodžių junginius.

29.5.2. Tinkamai intonuoja pasisakydami ar kalbėdami dialogu / diskusijoje ar skaitydami balsu.

29.5.3. Geba skaityti fonetinę transkripciją.

29.5.4. Suvokia, ką reiškia skyrybos ženklai ir kaip jie atspindi intonaciją.

29.6. Gramatinė medžiaga:

29.6.1. Kalbos mokėjimo lygyje B1+ pateikiama medžiaga apima visas gramatinės kategorijas.

29.6.2. Mokiniai atpažįsta kitų kalboje naujas gramatinės struktūras ir panaudoja jas savo kalboje.

29.6.3. Esant poreikiui žinomas gramatinės struktūras pakeičia sinonimiškomis.

29.6.4. Vartoja stilistiškai neutralias gramatinės struktūras.

29.6.5. Taisyklingai sudaro vientisinius ir sudėtinius sakinius.

29.7. Rašyba ir skyryba:

29.7.1. Mokiniai išmano rašybos ir skyrybos normas, jas taiko kurdami ilgesnius įvairių žanrų / stilių tekstus.

29.7.2. Pasinaudoja kalbos žinynais.

29.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai:

29.8.1. Mokiniai supranta ir vartoja kalbos sistemos dalių pavadinimus (fonetika, leksika, etc.), kalbinės raiškos vertinimo kriterijų pavadinimus (taisyklingumas, tinkamumas, rišlumas etc.).

29.9. Abstrakčiosios sąvokos:

29.9.1. Mokiniai suvokia ir perteikia abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių reikšmę, kurdami pasakymus, rišlų diskursą. Suvokia ir vartoja sinonimus, antonimus, kolokacijas. Žino žodžių junginių sudarymo principus ir juos taiko produkuodami kalbą. Suvokia žodžių ryšius su bendru kontekstu, loginius kalbos elementų ryšius ilgesniame diskurse.

29.9.1.1. Egzistencija: Buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

29.9.1.2. Erdvė: Buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

29.9.1.3. Judėjimas: Būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

29.9.1.4. Matmenys, parametrai: Dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.

29.9.1.5. Laikas: Konkretus/apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

29.9.1.6. Kiekybės: Skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

29.9.1.7. Fizinis požymis: Sausumas, drėgmė. Matomumas / vaizdas. Girdimumas / garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra / tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

29.9.1.8. Vertinamasis požymis: Vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtimumas / tinkamumas, nepriimtimumas / netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

29.9.1.9. Ryšiai ir santykiai: Veiksmo / įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kautatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė atitikimas). Priklausomybė / nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša / alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė / poveikis. Priežastis / motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

29.10. Diskursas.:

29.10.1. Mokiniai supranta ir komponuoja rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakininį ir rašytinį diskursą.

29.10.2. Suvokia, kaip elementai susiję tarpusavyje ir sukuria vientisą prasmingą tekstą.

29.10.3. Žino ir suvokia, kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai.

29.10.4. Žino, kokie tam tikrų (programoje numatytų) žanrų sandaros ir formos reikalavimai.

29.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai:

29.11.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: instrukcija, techninė informacija, skelbimas, žinios, pranešimas, pokalbis, diskusija / debatai, interviu, paskaita, reportažas, viešoji kalba, grožinis audio tekstas.

29.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: skelbimas, reklama/ brošiūra/ lankstinukas, techninė instrukcija, (pusiau) oficialus laiškas, ataskaita/ raportas, anotacija, straipsnis, pranešimas, recenzija, viešoji kalba, grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraštis/ tinklaraščio įrašas, instagramos tekstas.

29.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: TV žinios, TV reportažas, TV tinklalaidės interviu, pokalbių/ debatų laida, vaidybinis, dokumentinis filmas, filmo anonsas, paskaita, TED pranešimas.

29.11.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: instrukcija, pasisakymas (apibūdinant, papasakojant, paaiškinant, įvertinant), pranešimas (su pateiktimis), ataskaita/raportas.

29.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: esė, recenzija/atsiliepimas, referatas, plakatas, skelbimas, lankstinukas, straipsnis, tinklaraštis/tinklaraščio įrašas, gyvenimo aprašymas/ CV.

29.11.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: įgarsintos pateiktys su užrašais, tinklalaidės įrašas, videofilmukas, videoreportažas.

29.11.7. Sakytinė sąveika: pokalbis, diskusija, interviu, konsultacija.

29.11.8. Rašytinė sąveika: el. asmeninis laiškas, (pusiau) oficialus laiškas, anketa.

29.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: pokalbis, vėbinaras, soc. tinklų, tinklaraščių komentaras (realiu laiku), instagramos tekstas, konsultacija internetu.

29.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio/ įvesties tekstai: skelbimas, lankstinukas, brošiūra, diagrama, ataskaita/raportas, anotacija, straipsnis, interviu, viešoji kalba, pranešimas, paskaita, grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraštis/ tinklaraščio įrašas, TED pranešimas, TV/radijo žinios, reportažas, vaidybinis, dokumentinis filmas.

29.11.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: konspektas, santrauka, ataskaita/raportas, recenzija, pranešimas, diskusija/pokalbis.

29.12. Komunikacinės intencijos:

29.12.1. Mokiniai supranta komunikacijas intencijas skaitydami ir klausydami, reiškia komunikacines intencijas raštu ir žodžiu. Žino, kokiomis kalbinės raiškos priemonėmis realizuojamos tam tikros komunikacinės intencijos (kalbos funkcijos). Diferencijuoja kalbinės raiškos priemones pagal sociolingvistinę situaciją (neformalus, neutralus, formalus registras).

29.12.2. Bendravimo konvencijos: Atkreipti dėmesį, kreiptis. Pristatyti, susipažinti. Pasisveikinti / Atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti / Reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti / Reaguoti į padėką. Atsiprašyti / Priimti atsiprašymą. Pasveikinti / Atsakyti į pasveikinimą. Pagirti / Atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą. Apgailestauti, pareikšti užuojautą.

29.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: Įvardyti, konstatuoti, pranešti. Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą. Reikšti / Paklausti apie žinojimą.

29.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: Reikšti / Paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti / Paklausti ar pritaria. Reikšti / Paklausti apie galimybę, tikimybę. Reikšti / Paklausti apie būtinumą, privalėjimą. Reikšti / Paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo / Duoti leidimą / Reikšti draudimą. Reikšti / Paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti / Paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti / Paklausti apie patikimą, nepatikimą. Reikšti / Paklausti apie įsitikinimą, abejojimą.

29.12.5. Emocijų raiška: Reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti abejingumą. Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

29.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: Pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti / Atsisakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti / Reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti / Reaguoti į

patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti / Atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Reikšti / Reaguoti į pretenziją, reikalavimą. Paprašyti kokio nors daikto.

29.12.7. Pokalbio strategijos: Pradėti pokalbį / Pateikti temą. Pateikti nuomonę / Paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Pasitaisyti, patikslinti. Pabrėžti, akcentuoti. Parodyti, kad sekama, klausomasi. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį / Leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Pakeisti temą / Paprašyti pakeisti temą. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

29.12.8. Kompensacinės strategijos: Parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti. Pasakyti / Paprašyti pasakyti paraidžiui. Paprašyti pagalbos išsireikšti, padėti išsireikšti. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti ar suprato.

29.12.9. Makro intencijos: Informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

29.13. Registras ir mandagumo normos:

29.13.1. Mokiniai laikosi mandagumo normų sakytiniame ir rašytiniame diskurse.

29.13.2. Suvokia socialinių santykių žymiklius, tokius kaip pasisveikinimo būdas, kreipiniai ir pan.

29.13.3. Mokiniai paiso registro konvencijų.

29.13.4. Tinkamai parenka kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją.

29.13.5. Vartoja neutralų registrą ir pusiau oficialų registrą kalbėdami ir rašydami.

29.13.6. Supranta dialekto, akcento, leksikos, gramatikos požymius būdingus neoficialiam registru.

30. Mokymo(si) turinys. 12/IV gimnazijos klasė:

30.1. Kalbos vartojimo kontekstai. Kalbos vartojimo temos, potemės.

30.1.1. Tema. Tapatybės: apie save, santykiai su šeima, draugais, bendruomenės nariais, įvairiomis amžiaus grupėmis, asmens savybių ugdymas. Potemės: įvaizdžio formavimas, vertybės, įsipareigojimai, tikslai, idėjos, asmenybės, autoritetai ir pan.

30.1.2. Tema. Mokymasis visą gyvenimą, išsilavinimas, profesija, darbas. Potemės: mokykla, mokomieji dalykai, užsienio kalbos, interesai, ateities planai, studijos, specializacija, karjera ir pan.

30.1.3. Tema. Asmeninio ir viešojo gyvenimo patirtys. Potemės: laisvalaikis, hobiai, kelionės, savanorystė, darbo patirtis, asmeninis biudžetas, pirkiniai ir paslaugos, butis, namų ruoša ir pan.

30.1.4. Tema. Sveika gyvensena ir gyvenimo įgūdžiai. Potemės: rūpinimasis savo ir kitų sveikata, mityba ir mankšta/sportas, mokymosi ir poilsio balansas, streso įveikimas, asmens ir aplinkos higiena, žalingų įpročių prevencija ir pan.

30.1.5. Tema. Komunikacija ir medijos. Potemės: šiuolaikinės žiniasklaidos priemonės, medijų raštingumas, socialiniai tinklai, etiškas ir saugus elgesys realioje ir skaitmeninėje erdvėje, verbalinė ir neverbalinė komunikacija, socialinės konvencijos, dezinformacija, neapykantos kalba, kibernetinis saugumas ir pan.

30.1.6. Tema. Mokslas, technologijos ir inovacijos. Potemės: mokslo pažanga, išradimai, naujos technologijos, jų vaidmuo pramonėje, medicinoje, kasdieniame gyvenime, Lietuvos mokslo pasiekimai ir pan.

30.1.7. Tema. Aplinkos tvarumas. Potemės: gyvenamoji aplinka, aplinkosauga, klimato kaitos prevencija, atsakingas vartojimas, atliekų rūšiavimas, biologinės įvairovės apsauga, žiedinė ekonomika, tvarūs miestai ir gyvenvietės ir pan.

30.1.8. Tema. Kultūros tradicijos ir dabartis. Potemės: Lietuvos etninių grupių kultūrų tradicijos, gimtoji kalba, daugiakalbystė, Europos ir pasaulio kultūrų įvairovė, materialus ir nematerialus kultūros paveldas, istorinė-kultūrinė savimonė, istorijos ir kultūros asmenybės, grožinė literatūra, menai ir pan.

30.1.9. Tema. Socialinės, ekonominės ir politinės aktualijos Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje. Potemės: šiuolaikinių visuomenių socialinė-ekonominė plėtra ir iššūkiai (skurdas, badas, migracija ir pan.), Lietuvos įsitraukimas į Europos Sąjungos institucijų veiklas, Lietuvos dalyvavimas tarptautinėse politinėse ir humanitarinėse organizacijose, taikos siekis, konfliktų sprendimai, solidarumas ir pan.

30.1.10. Tema. Žmogaus teisės, pareigos ir lygios galimybės. Potemės: demokratija, pilietinės visuomenės bruožai, lygios galimybės rasės, tautybės, lyties, amžiaus, negalios, skirtingų įsitikinimų, religijos, gyvenimo būdo požiūriu ir pan.

30.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai:

30.2.1. Mokiniai suvokia skirtingų kultūrų socialinių konvencijų ypatumus.

30.2.2. Laikosi sociokultūrinio bendravimo taisyklių paprastose komunikacinėse situacijose.

30.2.3. Pažįsta ir suvokia įvairių šalių kultūrinius ypatumus, juos apibūdina, analizuoja, lygina su savo gyvenamosios ir /ar gimtosios šalies kultūros ypatumais.

30.2.4. Bendraudami daugiakultūroje aplinkoje gerbia kitų šalių, etninių grupių kultūrų atstovus. Suvokia Lietuvos, Europos ir pasaulio kalbinę įvairovę.

30.2.5. Vartoja įvairias mokamas kalbas bendraudami su kitakalbiais asmenimis.

30.2.6. Lygina skirtingų mokamų kalbų elementus, pvz., garsus, raides, žodžius, frazes, patarles, priešodžius.

30.3. Kalbinė komunikacinė kompetencija:

30.3.1. Kalbinė komunikacinė kompetencija – tai kalbos žinios ir gebėjimai ją vartoti realiose situacijose. Kalbinė komunikacinė kompetencija skirstoma į kelias subkompetencijas, kurios savo ruožtu apima smulkesnes kompetencijas, pvz., lingvistinė (leksinė: vartojamo žodyno apimtis; gramatinė: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologinė ir otroepinė – tarimas, intonavimas, rašyba; semantinė: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatinė (diskurso, funkcinė): tekstų tipai ir žanrai, komunikacinės intencijos; sociolingvistinė: kalbos registras. Toliau pateikiama kalbinės komunikacinės kompetencijos apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams IV gimnazijos klasėje jų kalbos mokymuisi ir kalbos vartojimui.

30.4. Vartojamo žodyno apimtis:

30.4.1. Mokiniai vartoja pakankamą žodyną, kad siek tiek perfrazuodami galėtų perteikti savo mintis dauguma su asmeniniu, mokymosi ir viešuoju gyvenimu susijusių temų.

30.4.2. Žino daugumą dažnai vartojamų žodžių reikšmių, taip pat kai kurias perkeltines reikšmes.

30.4.3. Žino ir vartoja frazologizmus ir perkeltine reikšme vartojamus posakius.

30.4.4. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.

30.5. Tarimas ir intonavimas:

30.5.1. Mokiniai žino pagrindinius užsienio kalbos fonetikos ypatumus.

30.5.2. Tinkamai artikuliuoja žinomus žodžius, žodžių junginius.

30.5.3. Tinkamai intonuoja pasisakydami ar kalbėdami dialogu / diskusijoje ar skaitydami balsu.

30.5.4. Geba skaityti fonetinę transkripciją.

30.5.5. Suvokia, ką reiškia skyrybos ženklai ir kaip jie atspindi intonaciją.

30.6. Gramatinė medžiaga:

30.6.1. Kalbos mokėjimo lygyje B1+ pateikiama medžiaga apima visas gramatines kategorijas.

30.6.2. Mokiniai turi gramatinius įgūdžius taisyklingai vartoti kalbą žinomose situacijose. Atpažįsta kitų kalboje naujas gramatines struktūras ir panaudoja jas savo kalboje.

30.6.3. Esant poreikiui žinomas gramatines struktūras pakeičia sinonimiškomis.

30.6.4. Vartoja stilistiškai neutralias gramatines struktūras.

30.6.5. Taisyklingai sudaro vientisinius ir sudėtinius sakinius.

30.7. Rašyba ir skyryba:

30.7.1. Mokiniai išmano rašybos ir skyrybos normas, jas taiko kurdami ilgesnius įvairių žanrų / stilių tekstus.

30.7.2. Pasinaudoja kalbos žinynais.

30.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai:

30.8.1. Mokiniai supranta ir vartoja kalbos sistemos dalių pavadinimus (fonetika, leksika, etc.), kalbinės raiškos vertinimo kriterijų pavadinimus (taisyklingumas, tinkamumas, rišlumas etc.).

30.9. Abstrakčiosios sąvokos:

30.9.1. Mokiniai suvokia ir perteikia abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių reikšmę, kurdami pasakymus, rišlų diskursą. Suvokia ir vartoja sinonimus, antonimus, kolokacijas. Žino žodžių junginių sudarymo principus ir juos taiko produkuodami kalbą. Suvokia žodžių ryšius su bendru kontekstu, loginius kalbos elementų ryšius ilgesniame diskurse.

30.9.1.1. Egzistencija: Buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

30.9.1.2. Erdvė: Buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

30.9.1.3. Judėjimas: Būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

30.9.1.4. Matmenys, parametrai: Dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.

30.9.1.5. Laikas: Konkretus/apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

30.9.1.6. Kiekybės: Skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

30.9.1.7. Fizinis požymis: Sausumas, drėgmė. Matomumas / vaizdas. Girdimumas / garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra / tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

30.9.1.8. Vertinamasis požymis: Vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtimumas / tinkamumas, nepriimtimumas / netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

30.9.1.9. Ryšiai ir santykiai: Veiksmo / įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kauzatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė atitikimas). Priklausomybė / nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša / alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė / poveikis. Priežastis / motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

30.10. Diskursas:

30.10.1. Mokiniai supranta ir komponuoja rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakininį ir rašytinį diskursą.

30.10.2. Suvokia, kaip elementai susiję tarpusavyje ir sukuria vientisą prasmingą tekstą.

30.10.3. Žino ir suvokia, kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai.

30.10.4. Žino, kokie tam tikrų (programoje numatytų) žanrų sandaros ir formos reikalavimai.

30.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai:

30.11.1. Pateikiami supratimui sakininiai tekstai: instrukcija, techninė informacija, skelbimas, žinios, pranešimas, pokalbis, diskusija / debatai, interviu, paskaita, reportažas, viešojo kalba, grožinis audio tekstas.

30.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: skelbimas, reklama/ brošiūra/ lankstinukas, techninė instrukcija, (pusiau) oficialus laiškas, ataskaita/ raportas, anotacija, straipsnis, pranešimas, recenzija, viešojo kalba, grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraštis/ tinklaraščio įrašas, instagramos tekstas.

30.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: TV žinios, TV reportažas, TV tinklalaidės interviu, pokalbių/ debatų laida, vaidybinis, dokumentinis filmas, filmo anonsas, paskaita, TED pranešimas.

30.11.4. Produkuojami sakininiai tekstai: instrukcija, pasisakymas (apibūdinant, papasakojant, paaiškinant, įvertinant), pranešimas (su pateiktimis), ataskaita/raportas.

30.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: esė, recenzija/atsiliepimas, referatas, plakatas, skelbimas, lankstinukas, straipsnis, tinklaraštis/tinklaraščio įrašas, gyvenimo aprašymas/ CV.

30.11.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: įgarsintos pateiktys su užrašais, tinklalaidės įrašas, videofilmukas, videoreportažas.

30.11.7. Sakytinė sąveika: pokalbis, diskusija, interviu, konsultacija.

30.11.8. Rašytinė sąveika: el. asmeninis laiškas, (pusiau) oficialus laiškas, anketa.

30.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: pokalbis, vebinaras, soc. tinklų, tinklaraščių komentaras (realiu laiku), instagramos tekstas, konsultacija internetu.

30.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio/ įvesties tekstai: skelbimas, lankstinukas, brošiūra, diagrama, ataskaita/raportas, anotacija, straipsnis, interviu, viešoji kalba, pranešimas, paskaita, grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraštis/ tinklaraščio įrašas, TED pranešimas, TV/radijo žinios, reportažas, vaidybinis, dokumentinis filmas.

30.11.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: konspektas, santrauka, ataskaita/raportas, recenzija, pranešimas, diskusija/pokalbis.

30.12. Komunikacinės intencijos:

30.12.1. Mokiniai supranta komunikacijas intencijas skaitydami ir klausydami, reiškia komunikacines intencijas raštu ir žodžiu. Žino, kokiomis kalbinės raiškos priemonėmis realizuojamos tam tikros komunikacinės intencijos (kalbos funkcijos). Diferencijuoja kalbinės raiškos priemones pagal sociolingvistinę situaciją (neformalus, neutralus, formalus registras).

30.12.2. Bendravimo konvencijos: Atkreipti dėmesį, kreiptis. Prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti / Atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti / Reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti / Reaguoti į padėką. Atsiprašyti / Priimti atsiprašymą. Pasveikinti / Atsakyti į pasveikinimą. Pagirti / Atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą. Apgailestauti, pareikšti užuojautą.

30.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: Įvardyti, konstatuoti, pranešti. Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą. Reikšti / Paklausti apie žinojimą.

30.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: Reikšti / Paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti / Paklausti ar pritaria. Reikšti / Paklausti apie galimybę, tikimybę. Reikšti / Paklausti apie būtinumą, privalėjimą. Reikšti / Paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo / Duoti leidimą / Reikšti draudimą. Reikšti / Paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti / Paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti / Paklausti apie patikimą, nepatikimą. Reikšti / Paklausti apie įsitikinimą, abejojimą.

30.12.5. Emocijų raiška: Reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti abejingumą. Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

30.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: Pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti / Atsisakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti / Reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti / Reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti / Atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Reikšti / Reaguoti į pretenziją, reikalavimą. Paprašyti kokio nors daikto.

30.12.7. Pokalbio strategijos: Pradėti pokalbį / Pateikti temą. Pateikti nuomonę / Paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Pasitaisyti, patikslinti. Pabrėžti, akcentuoti. Parodyti, kad sekama, klausomasi. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį / Leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Pakeisti temą / Paprašyti pakeisti temą. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

30.12.8. Kompensacinės strategijos: Parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti. Pasakyti / Paprašyti pasakyti paraidžiui. Paprašyti pagalbos išsireikšti, padėti išsireikšti. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti ar suprato.

30.12.9. Makro intencijos: Informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

30.13. Registras ir mandagumo normos:

30.13.1. Mokiniai laikosi mandagumo normų sakytiniame ir rašytiniame diskurse.

30.13.2. Suvokia socialinių santykių žymiklius, tokius kaip pasisveikinimo būdas, kreipiniai ir pan..

30.13.3. Mokiniai paiso registro konvencijų.

30.13.4. Tinkamai parenka kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją.

30.13.5. Vartoja neutralų registrą ir pusiau oficialų registrą kalbėdami ir rašydami.

30.13.6. Supranta dialekto, akcento, leksikos, gramatikos požymius būdingus neoficialiam registru.

VI SKYRIUS PASIEKIMŲ VERTINIMAS

31. Kokybiniai ir kiekybiniai mokinių užsienio kalbos atlikčių požymiai, kurie yra pagrindiniai mokinių pasiekimų vertinimo kriterijai, pateikiami programos skyriuje „Pasiekimų lygių požymiai“ ir aprašomi išskiriant keturis pasiekimų lygius: slenkstinis (I), patenkinamas (II), pagrindinis (III), aukštesnysis (IV). Kai mokinių pasiekimai vertinami pažymiais, jie siejami su pasiekimų lygiais: slenkstinis (I) lygis – 4, patenkinamas (II) lygis – 5–6, pagrindinis (III) lygis – 7–8, aukštesnysis (IV) lygis – 9–10.

32. Nurodomi pasiekimų lygių požymiai skirti vertinti mokinių pasiekimus ir daromą pažangą. Remiantis nurodytais požymiais galima spręsti apie tarpinius mokinių pasiekimus ir daryti apibendrinamuosius vertinimo aprašus pusmečio ir metų pabaigoje.

33. Aprašant pasiekimų lygių požymius naudotos šios mokinių pasiekimų augimą rodančios skalės ir sąvokos:

33.1. Atlikties apimties:

33.1.1. minimaliai atlikta (pvz., klausant supranta vos kelias nebūtinai pagrindines mintis; pasako ar parašo tik mažąją dalį reikalaujamo teksto, pokalbyje tik glaustai pasako savo nuomonę, etc.).

33.1.2. iš dalies atlikta (pvz., supranta kai kurias sakinio teksto pagrindines mintis, pasako ar parašo tik dalį reikalaujamo teksto, pokalbyje pasiekia tik dalį komunikacinių intencijų, etc.).

33.1.3. atlikta didžioji dalis (pvz., klausant supranta esmę ir kai kurias detales, pasako ar parašo tekstą beveik pagal visus užduoties reikalavimus, dalyvauja pokalbyje pasiekdamas beveik visas komunikacines intencijas, etc.).

33.1.4. atlikta pilnai/visiškai (pvz., klausant supranta visas pagrindines mintis, detales, pasako ar parašo tekstą kaip reikalauja užduotis, dalyvauja pokalbyje pasiekdamas reikiamą komunikacinį tikslą, etc.)

33.2. Savarankiškumo (taikoma priklausomai nuo kalbos mokėjimo lygio; svarbus dažnumo kriterijus):

33.2.1. tik padedamas: atlieka užduotį dalyvaujant ar procesą moderuojant mokytojui;

33.2.2. dažnai padedamas: atlieka užduotį dalyvaujant/procesą moderuojant mokytojui ir/arba naudodamas papildomai pateikta medžiaga/vadovaudamasis papildomai pateiktais kriterijais; patartas taiko kai kurias strategijas;

33.2.3. kartais/prireikus padedamas – atlieka užduotį, naudodamasis papildomai pateikta medžiaga/vadovaudamasis pateiktais kriterijais, savarankiškai taiko kai kurias strategijas; atlieka užduotį tikslingai klausdamas ar prašydamas patarimų;

33.2.4. savarankiškai: užduotį atlieka be pagalbos, susidūręs su kliūtimis, randa būdų jas įveikti; tikslingai taiko tinkamas strategijas.

33.3. Sudėtingumo (taikoma priklausomai nuo kalbos mokėjimo lygio; svarbūs savarankiškumo ir taisyklingumo kriterijai):

33.3.1. paprastos užduotys, taisyklingai atliekamos padedant (pvz., užduotis pateikiama tiesiogiai, mokiniui įprastu būdu; užduotis atliekama pažįstamame kontekste; sprendimas/atsakymas į klausimą randamas, atliekant vieną standartinį žingsnį; atliekant užduotis dažnai reikia pagalbos);

33.3.2. paprastos užduotys, taisyklingai atliekamos savarankiškai (pvz., užduotis pateikiama tiesiogiai, mokiniui įprastu būdu; užduotis atliekama pažįstamame kontekste; sprendimas/atsakymas į klausimą randamas, atliekant vieną standartinį žingsnį, tik kartais prireikia pagalbos);

33.3.3. sudėtingesnės užduotys, atliekamos savarankiškai, bet ne visuomet tinkamai/taisyklingai (pvz., užduotis pateikiama tiesiogiai arba netiesiogiai, gali būti ir perteklinės informacijos; pateikiami probleminiai klausimai; sprendimas ar atsakymas į klausimą randamas, atliekant 2-3 žingsnius, tačiau ne visuomet tinkamai/taisyklingai);

33.3.4. sudėtingesnės užduotys, atliekamos savarankiškai ir tinkamai/taisyklingai (pvz., užduotis pateikiama tiesiogiai arba netiesiogiai, gali būti ir perteklinės informacijos; pateikiami probleminiai klausimai; tinkamas sprendimas ar atsakymas į klausimą sėkmingai randamas, atliekant 2-3 žingsnius).

33.4. Taisyklingumo (taikoma priklausomai nuo kalbos mokėjimo lygio; svarbūs dažnumo ir sudėtingumo kriterijai):

33.4.1. iš dalies taisyklingai vartoja paprastas leksines ir gramatines struktūras; tartis ir intonavimas ne visuomet leidžia suprasti, kas norima pasakyti;

33.4.2. iš esmės taisyklingai vartoja paprastas leksines ir gramatines struktūras; tartis ir intonavimas iš esmės leidžia suprasti, kas norima pasakyti;

33.4.3. taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes leksines ir gramatines struktūras; tartis ir intonavimas leidžia suprasti, kas norima pasakyti;

33.4.4. taisyklingai vartoja paprastas ir sudėtingesnes leksines ir gramatines struktūras; tartis ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, kas norima pasakyti.

34. Rengiant formuojamojo ar apibendrinamojo vertinimo užduotis ugdymo procese svarbu atsižvelgti į pasiekimų lygių požymius visiems mokiniams pateikti įvairaus sudėtingumo užduočių, tačiau jos turi atitikti ir neviršyti konkrečiame mokymosi konkreciame numatyto pasiekti kalbos mokėjimo lygio reikalavimų. Užduotys turėtų būti parengtos taip, kad būtų galimybė vertinti skirtingų pasiekimų sričių gebėjimus. Svarbu, ypač formuojamojo vertinimo, užduotis parengti taip, kad galima būtų vertinti skirtingų mokinių daromą pažangą ir teikti veiksmingą, mokyti padedantį ir motyvuojantį grįžtamąjį ryšį.

35. Pasiekimų vertinimas pradiniam ugdyme.

35.1. Pradinio ugdymo pakopoje mokinių užsienio kalbos pasiekimai nevertinami pažymiu; vertinimui taikomas idiografinis (individualios pažangos) vertinimo principas. Mokymosi laikotarpio (trimestro, pusmečio ar pan.) pradžioje ir eigoje rekomenduojama taikyti diagnostinio vertinimo užduotis, kurios padeda įvertinti nueitą etapą, numatyti perspektyvą, stebėti kiekvieno mokinio daromą pažangą. Apibendrinamasis vertinimas, atliekamas mokymosi laikotarpio pabaigoje, padeda apžvelgti visą laikotarpį ir nustatyti mokinių pasiekimų lygius. 1-4 klasių mokinių savarankiški, kūrybiniai darbai, testai, kontrolinės užduotys fiksuojami atitinkamose elektroninio dienyno skiltyse, įrašant mokinio pasiektą mokymosi lygį (nepatenkinamas, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis) ir tuos kriterijus (lygius) atitinkančius žodžius: nepasisekė, pasisekė, gerai, labai gerai.

35.2. Pasiekimų vertinimas turi būti nukreiptas į mokymosi rezultatų gerinimą ir asmeninės pažangos siekimą, o ne mokinio klaidų ar nesėkmių akcentavimą. Pasiekimai vertinami remiantis pasiekimų raidos ir pasiekimų lygių požymiais, pradinėje pakopoje vertiname tik raišką, supratimą ir interakciją žodžiu.

36. Išorinis vertinimas pagrindiniame ugdyme – tai pagrindinio ugdymo mokinių pasiekimų patikrinimas 10 ir II gimnazijos klasėje. (toliau, PUPP 10).

36.1. PUPP 10 struktūra:

36.1.1. Pirmosios patikrinimo dalies struktūra:

Mokymosi turinio sritys	Pasiekimų sritys			Taškai/ procentai
	Sakytinio teksto produkavimas (B1) + Mediacija (D1)	Sakytinė interakcija (C1)	Audiovizualinio teksto kūrimas (B3)	
Kalbinės komunikacinės kompetencijos	10	10	10	30

Pastaba: vertinama ugdymo procese

36.1.2. Pirmosios patikrinimo dalies užduočių pobūdis:

Užduoties struktūra	Apibūdinimas
I dalis. Sakytinio teksto produkavimas (monologas) (B1) + Mediacija (D1)	Monologas (pagal pateiktą diagramą, grafiką, nuotrauką/paveikslėlį, klausimus, citatą, patarlę ir pan.) ~3 min. Įvestis pateikiama užsienio arba lietuvių kalba.

	Tikrinami gebėjimai priklauso nuo kalbėjimo tikslo ir komunikacinės situacijos: apibūdinti paprastų diagramų informaciją, nusakyti bendrą tendenciją, pakomentuoti detales; apibūdinti paveikslėlių/ nuotraukų faktinę informaciją, pvz., asmenis, vietas, veiklą ir kt.
II dalis. Sąkytinė interakcija (dialogas) (C1)	Dialogas (su kitu mokiniu) pagal pateiktą situaciją / klausimus / pokalbio planą. ~ 5 min. Įvestis pateikiama užsienio arba lietuvių kalba. Tikrinami gebėjimai priklauso nuo kalbėjimo tikslo ir komunikacinės situacijos: apsikeisti informacija, palaikyti pokalbį, reikšti nuomonę, paaiškinti savo požiūrį ir kt.
III dalis. Audiovizualinio teksto kūrimas (B3)	Pateikčių nurodyta tema sukūrimas, teksto įgarsinimas, trumpas video įrašas. Alternatyva: filmuko dominančia tema sukūrimas (interviu, reportažas ir pan.). Filmuko trukmė iki 3 min. Tikrinami gebėjimai priklauso nuo veiklos tikslo ir komunikacinės situacijos: sukurti pateiktis ar filmuką apie pažįstamus ar žinomus asmenis, patirtus dalykus, lankytinas vietas, svarbius įvykius ir pan.

36.1.3. Antrosios patikrinimo dalies struktūra:

Mokymosi turinio sritys	Pasiiekimų sritys					Taškai/ procentai
	Recepcija: Rašytinio teksto supratimas (A2)	Recepcija: Sąkytinio teksto supratimas (A1)	Recepcija: Audiovizualinio teksto supratimas (A3)	Rašytinio teksto produkcavimas (B2)	Rašytinė interakcija (C2)	
Kalbinės komunikacinės kompetencijos	20	20	10	8	12 (4+8)	70

36.1.4. Antrosios patikrinimo dalies užduočių pobūdis:

Užduoties struktūra	Apibūdinimas	Laikas
I dalis. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2)	Užduoties tipai: teisingo atsakymo pasirinkimas iš kelių pateiktų, teiginių išdėliojimas logine seka, siejimo užduotys. Pateikiami tekstai: 4 skirtingo tipo ir žanrų tekstai atitinkantys programos reikalavimus, pvz., instrukcija, publicistinis/ mokslo populiarinimo straipsnis ar jo ištrauka ir pan. Vieno teksto apimtis – 300-400 žodžių (priklausomai nuo kalbos tipo). Tikrinami gebėjimai priklauso nuo skaitymo tikslo ir komunikacinės situacijos: suprasti pagrindinę informaciją, suprasti teksto loginę struktūrą, suprasti faktus, detales, nuomonę, rasti tekste reikiamą informaciją ir kt.	30 min
II dalis. Sąkytinio teksto supratimas (klausymas) (A1)	Užduoties tipai: teisingo atsakymo pasirinkimas iš kelių pateiktų, siejimo užduotys. Pateikiami tekstai: 4 skirtingų žanrų tekstai atitinkantys programos reikalavimus: informacinis pranešimas, radijo laida ar jos ištrauka (reportažas, interviu), dialogas ir pan. Tikrinami gebėjimai priklauso nuo klausymo tikslo ir komunikacinės situacijos: suprasti teksto visumą, suprasti pagrindinę informaciją, suprasti detalią informaciją, suprasti faktus, nuomonę, išgirsti tekste reikiamą informaciją ir kt.	25 min

III dalis. Audiovizualinio teksto supratimas (klausymas) (A3)	Užduoties tipai: teisingo atsakymo pasirinkimas iš kelių pateiktų, teksto siejimas su teiginiu. Pateikiami videoįrašai: TV naujienos, reportažas, interviu, pokalbių šou, dokumentinio filmo ištrauka ir pan. Video įrašo trukmė iki 10 min. Įrašas žiūrimas du kartus. Tikrinami gebėjimai priklauso nuo užduoties/komunikacinės situacijos: suprasti pagrindinę informaciją, suprasti reikiamą informaciją, detaliai suprasti videoįrašą ir kt.	20 min
IV dalis. Rašytinio teksto produkavimas (B2)	Užduotis: parašyti trumpą tekstą (pvz., pranešimą tinklaraščiui apie įvykusią klasės kelionę, įvykusio renginio ataskaitą projekto partneriams, trumpą esė duota tema ir pan.) Kuriamo teksto apimtis 120-130 žodžių. Įvestis pateikiama užsienio arba lietuvių kalba. Tikrinami gebėjimai/pagrindinės komunikacinės intencijos: pasakoti, aprašyti/apibūdinti, išreikšti nuomonę, vertinti įvykius, reiškinius, kitų asmenų veiksmus, pagrįsti savo vertinimą ir kt.	30 min
V dalis. Rašytinė interakcija (C2)	Pirmoji užduotis: parašyti el. žinutę, komentarą tinklaraščio įrašui ir pan. Teksto apimtis – 35-50 žodžių. Antroji užduotis: parašyti asmeninį laišką atsakant į pateiktą įvesties / šaltinio tekstą. Teksto apimtis – 80-110 žodžių. Įvestis pateikiama užsienio arba lietuvių kalba. Tikrinami gebėjimai/pagrindinės komunikacinės intencijos: išreikšti nuomonę, informuoti, teirautis ir teikti informaciją, paaiškinti problemą, vertinti įvykius, reiškinius, kitų asmenų veiksmus ir kt.	10+15 min
Iš viso		130 min

Pastaba: Receptijos/supratimo patikrinimo užduotys pritaikytos skaitmeniniam testo variantui.

37. Išorinis vertinimas viduriniame ugdyme:

37.1. Išorinį vertinimą viduriniame ugdyme sudaro 2 dalys:

37.1.1. 1-oji dalis – tarpinis išorinis vertinimas baigiant III gimnazijos klasę;

37.1.2. 2-oji dalis – valstybinis brandos egzaminas baigiant IV gimnazijos klasę.

37.2. Tarpinis išorinis vertinimas:

37.2.1. Tarpinio išorinio patikrinimo užduoties struktūra:

Mokymosi turinio sritys	Pasiiekimų sritys			Taškai procentai
	Receptija: Rašytinio teksto supratimas (A2)	Receptija: Sakytinio teksto supratimas (A1)	Receptija: Audiovizualinio teksto supratimas (A3)	
Kalbinės komunikacinės kompetencijos	20	12	8	40

37.2.2. Tarpinio išorinio patikrinimo dalies užduočių pobūdis:

Užduoties struktūra	Apibūdinimas.	Laikas
I dalis. Rašytinio teksto supratimas. (A2)	Mokiniai skaito rašytinius tekstus ir atlieka uždarojo tipo užduotis (tekste įrašo praleistą žodį/sakinį pagal prasmę pasirinkdami iš 5-8 pateiktų; sieja teksto dalį su teiginiu ir pan.) Pateikiami 3-4 skirtingo tipo tekstai atitinkantys programos reikalavimus. Vieno teksto apimtis – 300-600 žodžių (priklausomai nuo kalbos tipo). Tikrinami gebėjimai priklauso nuo skaitymo tikslo ir komunikacinės situacijos: suprasti pagrindinę informaciją/mintį, nuomonę, vertinimą, detaliai suprasti tekstą, įvairias logines sekas ir kt.	60 min
II dalis. Sakytinio teksto supratimas. (A1)	Mokiniai klausosi garso įrašų ir atsako į klausimus pažymėdami teisingą atsakymą iš keleto pateiktų (uždarojo tipo klausimai su trimis arba keturiais pasirenkamaisiais atsakymais), atlieka siejimo užduotis ir pan.	30 min

	Pateikiami 3-4 skirtingų žanrų tekstai (~2-5 min trukmės) atitinkantys programos reikalavimus. Tikrinami gebėjimai priklauso nuo klausymo tikslo ir komunikacinės situacijos: suprasti pagrindinę informaciją/mintį, nuomonę, vertinimą, detaliai suprasti tekstą ir kt.	
III dalis. Audiovizualinio teksto supratimas. (A3)	Mokiniai žiūri videoįrašą ir atlieka uždarojo tipo užduotis (atsako į klausimus pažymėdami teisingą atsakymą iš keleto pateiktų; atlieka siejimo užduotis). Pateikiami 1-2 videoįrašai (TV laida, youtube, dokumentinio filmo ištrauka). Video įrašo trukmė iki 15 min. Tikrinami gebėjimai priklauso nuo komunikacinės situacijos: suprasti pagrindinę informaciją/mintį, reikiamą informaciją, detaliai suprasti videoįrašą.	30 min
Iš viso		120 min

Pastaba: Teksto supratimo patikrinimo užduotys pritaikytos skaitmeniniam testo variantui.

37.2.3. Egzamino dalies struktūra:

Mokymosi turinio sritys	Pasiiekimų sritys			Taškai / procentai
	Rašytinio teksto produkavimas (B2) ir rašytinė interakcija (C2)(rašymas)	Sakytinio teksto produkavimas (B1) ir sakytinė interakcija (C1) (kalbėjimas) + mediacija (D1)	Teksto mediacija (D1)	
Kalbinės komunikacinės kompetencijos	20	30	10	60

37.2.4. Egzamino užduočių pobūdis:

Užduoties struktūra	Apibūdinimas.	Taškai / Procentai, Laikas
I dalis. Rašytinio teksto produkavimas + Mediacija (B2, D1)	Esė (aiškinamojo arba argumentuojamojo tipo). ~300 žodžių. Įvestis pateikiama užsienio arba lietuvių kalba (nurodant temą/problemą, pateikiant citatą ar tinklaraščio įrašą; pateikiant trumpą video įrašą). Tikrinami gebėjimai priklauso nuo rašymo tikslo ir komunikacinės situacijos: reikšti nuomonę, argumentuoti, aiškinti, pvz., reiškinių priežastis, dalykų skirtumus ir kt. raštu.	12 (50 min)
II dalis. Rašytinė interakcija + Mediacija (C2, D1)	Oficialus laiškas (paraiška, nusiskundimas ir pan.). ~120 žodžių. Įvestis pateikiama užsienio arba lietuvių kalba. Tikrinami gebėjimai priklauso nuo rašymo tikslo ir komunikacinės situacijos: informuoti, paaiškinti (pvz. problemą), paprašyti paaiškinimo, detaliai apibūdinti, pateikti reikalaujamą informaciją ar kritinį komentarą ir kt.	8 (25 min)
III dalis. Teksto mediacija (rezultatas - rašytinis tekstas). (D1)	Santrauka. ~200 žodžių. Įvestis (rašytinis / sakytinis / audiovizualinis tekstas) pateikiama užsienio arba lietuvių kalba. Rašytinio teksto apimtis iki 600-800 žodžių (priklausomai nuo kalbos tipo). Sakytinio /audiovizualinio teksto trukmė 5-7 min. Tikrinami gebėjimai priklauso nuo komunikacinės situacijos: atrinkti pagrindinę informaciją, ją apibendrinti, parengiant santrauką raštu.	10 (45 min)
IV dalis. Sakytinio teksto produkavimas (monologas) + Mediacija (B1, D1)	Monologas (pagal diagramą, paveikslėlį, tekstą, teiginį ir pan.) ~5 min. Diagramos, teksto, teiginio įvestis pateikiama užsienio arba lietuvių kalba.	30 (30 min)

	Tikrinami gebėjimai priklauso nuo kalbėjimo tikslo ir komunikacinės situacijos: apibūdinti diagramų ir kitą vizualią informaciją, nusakyti bendrą tendenciją, pakomentuoti detales ir kt.	
V dalis. Sakytinė interakcija (dialogas) + Mediacija (C1,D1)	Dialogas (diskusija, bendros veiklos planavimas ir pan.) ~5 min. Įvestis pateikiama užsienio arba lietuvių kalba. Tikrinami gebėjimai priklauso nuo kalbėjimo tikslo ir komunikacinės situacijos: apsikeisti informacija, palaikyti pokalbį, reikšti nuomonę, paaiškinti savo požiūrį ir kt.	
	Iš viso taškų / procentų Laikas, skirtas užduočiai atlikti	60 (120 + 30 min)

38. Pasiekimų lygių požymių lentelėse raide ir skaičių junginiu (pavyzdžiui, A1.3) – žymima pasiekimų sritis (A), pirmas skaičius nurodo pasiekimą (1), o antras skaičius (3) – pasiekimų lygį.

VII SKYRIUS
MOKINIŲ PASIEKIMŲ LYGIŲ POŽYMIAI PAGAL PASIEKIMŲ SRITIS

39. Pasiekimų lygių požymiai. 2 klasė:

Pasiekimas	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Pasiekimų sritis: Supratimas/Recepcija (A)				
Sakytinio teksto supratimas (A1)	Minimaliai supranta sakytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Rezultatai parodo, jog labai ribotai naudojamosi supratimo strategijomis. (A1..1.)	Iš dalies supranta sakytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais gali prirreikti pagalbos. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis supratimo strategijomis. (A1.2.)	Supranta didžiąją dalį sakytinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Pagalbos gali prirreikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai parodo, jog pagrindinėmis supratimo strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (A1.3)	Supranta visą reikiamą sakytinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A1.4)
Rašytinio teksto supratimas. (A2)	Minimaliai supranta rašytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijomis naudojamosi labai ribotai. (A2.1)	Iš dalies supranta rašytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais gali prirreikti pagalbos. Rezultatai rodo, jog naudojamosi kai kuriomis supratimo strategijomis. (A2.2)	Supranta didžiąją dalį rašytinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Pagalbos gali prirreikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai parodo, jog pagrindinėmis supratimo strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (A2.3)	Supranta visą reikiamą rašytinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Supratimo rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A2.4)
Audiovizualinio teksto supratimas. (A3)	Minimaliai supranta audiovizualinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijomis naudojamosi labai ribotai. ((A3.1)	Iš dalies supranta audiovizualinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais gali prirreikti pagalbos. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis supratimo strategijomis. (A3.2)	Supranta didžiąją dalį audiovizualinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prirreikti pagalbos. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (A3.3)	Supranta visą reikiamą audiovizualinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog visuomet tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A3.4)
2. Pasiekimų sritis: Raiška/Produkovimas (B)				
Sakytinio teksto produkavimas. (B1.1)	Minimaliai atlieka sakytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Tartis ir	Iš dalies atlieka sakytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prirreikia pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Tartis ir intonavimas	Atlieka didžiąją dalį sakytinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prirreikti pagalbos. Kalbos struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Tartis ir	Savarankiškai atlieka visas produkavimo žodžiu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. (B1.4)

Pasiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	intonavimas gali trukdyti suprasti, ką norima pasakyti. (B1.1)	leidžia suprasti, ką norima pasakyti. (B1.2)	intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. (B1.3)	
Rašytinio teksto produkavimas. (B2)	Minimaliai atlieka rašytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. (B2.1)	Iš dalies atlieka rašytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. (B2.2)	Atlieka didžiąją dalį rašytinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prireikti pagalbos. Kalbos struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. (B2.3)	Savarankiškai atlieka visas produkavimo raštu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. (B2.4)
Audiovizualinio teksto kūrimas. (B3)	–	–	–	–
3. Pasiekimų sritis: Sąveika/.Interakcija (C)				
Sakytinė interakcija. (C1)	Minimaliai atlieka sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo pašnekovo ir teikiamos pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. (C1.1)	Iš dalies atlieka sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė priklauso nuo pašnekovo. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. (C1.2)	Atlieka didžiąją dalį sakytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo pašnekovo. Kalbos struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. (C1.30)	Savarankiškai atlieka visas sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sėkmingai inicijuoja pokalbį ir pasiekia tikslą kartu padėdamas pašnekovui. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. (C1.4)
Rašytinė interakcija. (C2)	Minimaliai atlieka rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos, pateiktų pavyzdžių ir teikiamos pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. (C2.1)	Iš dalies atlieka rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. (C2.2)	Atlieka didžiąją dalį rašytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Kalbos struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. (C2.3)	Savarankiškai atlieka visas rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. (C2.4)
Sakytinė ir rašytinė interakcija virtualioje erdvėje. (C3)	Minimaliai atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir teikiamos	Iš dalies atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos	Atlieka didžiąją dalį sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Interakcijos	Savarankiškai atlieka visas sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sėkmingai pasiekia komunikacinį

Pasiiekimų lygiai				
Pasiiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. (C3.1)	ir grįžtamojo ryšio. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. (C3.2)	sėkmė iš dalies priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Kalbos struktūras vartoja beveik visada taisyklingai. (C3.3)	tikslą. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. (C3.4)
4. Pasiiekimų sritis: Tarpininkavimas/Mediacija (D)				
Teksto mediacija (D1)	–	–	–	–
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2)	–	–	–	–

40. Pasiiekimų lygių požymiai. 3–4 klasės:

Pasiiekimų lygiai				
Pasiiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Pasiiekimų sritis: Supratimas / Receptija (A)				
Sakytinio teksto supratimas. (A1)	Minimaliai supranta sakytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Rezultatai parodo, jog labai ribotai naudojamosi supratimo strategijomis. (A1.1)	Iš dalies supranta sakytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis supratimo strategijomis. (A1.2)	Supranta didžiąją dalį sakytinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai parodo, jog pagrindinėmis supratimo strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (A1.3)	Supranta visą reikiamą sakytinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A1.4)
Rašytinio teksto supratimas. (A2)	Minimaliai supranta rašytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijomis naudojamosi labai ribotai. (A2.1)	Iš dalies supranta rašytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai rodo, jog naudojamosi kai kuriomis supratimo strategijomis. (A2.2)	Supranta didžiąją dalį rašytinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai parodo, jog pagrindinėmis supratimo strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (A2.3)	Supranta visą reikiamą rašytinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Supratimo rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A2.4)
Audiovizualinio teksto supratimas. (A3)	Minimaliai supranta audiovizualinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Užduotis	Iš dalies supranta audiovizualinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais gali	Supranta didžiąją dalį audiovizualinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis.	Supranta visą reikiamą audiovizualinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus.

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	atlieka tik suteikus pagalbą. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijomis naudojamosi labai ribotai. (A3.1)	prireikti pagalbos. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis supratimo strategijomis. (A3.2)	Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prireikti pagalbos. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (A3.3)	Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog visuomet tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A3.4)
2. Pasiiekimų sritis: Raiška / Produkovimas (B)				
Sakytinio teksto produkavimas. (B1)	Minimaliai atlieka sakytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi labai ribotai. Tartis ir intonavimas gali trukdyti suprasti, ką norima pasakyti. (B1.1)	Iš dalies atlieka sakytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. (B1.2)	Atlieka didžiąją dalį sakytinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prireikti pagalbos. Kalbos struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. (B1.3)	Savarankiškai atlieka visas produkavimo žodžiu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. (B1.4)
Rašytinio teksto produkavimas. (B2)	Minimaliai atlieka rašytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi labai ribotai. (B2.1)	Iš dalies atlieka rašytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis. (B2.2)	Atlieka didžiąją dalį rašytinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prireikti pagalbos. Kalbos struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (B2.3)	Savarankiškai atlieka visas produkavimo raštu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. (B2.4)
Audiovizualinio teksto kūrimas. (B3)	Minimaliai atlieka audiovizualinio teksto kūrimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi labai ribotai. (B3.1)	Iš dalies atlieka audiovizualinio teksto kūrimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis. (B3.2)	Atlieka didžiąją dalį audiovizualinio teksto kūrimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Kalbos struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (B3.3)	Savarankiškai atlieka visas audiovizualinio teksto kūrimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. (B3.4)

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
3.Pasiekimų sritis; Sąveika / Interakcija				
Sakytinė interakcija. (C1)	Minimaliai atlieka sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo pašnekovo ir teikiamos pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamos labai ribotai. (C1.1)	Iš dalies atlieka sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė priklauso nuo pašnekovo. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos kai kuriomis interakcijos strategijomis. (C1.2)	Atlieka didžiąją dalį sakytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo pašnekovo. Kalbos struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (C1.3)	Savarankiškai atlieka visas sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sėkmingai inicijuoja pokalbį ir pasiekia tikslą kartu padėdamas pašnekovui. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamos interakcijos strategijomis. (C1.4)
Rašytinė interakcija. (C2)	Minimaliai atlieka rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos, pateiktų pavyzdžių ir teikiamos pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojamos labai ribotai. (C2.1)	Iš dalies atlieka rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos kai kuriomis interakcijos strategijomis, iš dalies pasinaudojama pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais). (C2.2)	Atlieka didžiąją dalį rašytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Kalbos struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis, pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), tačiau ne visuomet tikslingai. (C2.3)	Savarankiškai atlieka visas rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamos interakcijos strategijomis bei kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais). (C2.4)
Sakytinė ir rašytinė interakcija virtualioje erdvėje. (C3)	Minimaliai atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir teikiamos pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamos labai ribotai. (C3.1)	Iš dalies atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos kai kuriomis interakcijos strategijomis. (C3.2)	Atlieka didžiąją dalį sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Kalbos struktūras vartoja beveik visada taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (C3.3)	Savarankiškai atlieka visas sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Gali suteikti pagalbą kitiems. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamos interakcijos strategijomis. (C3.4)

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
4.Pasiekimų sritis: Tarpininkavimas / Mediacija (D)				
Teksto mediacija. (D1)	Minimaliai žodžiu ar raštu perteikia reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Savarankiškai pasako ar parašo tik atsitiktinę informaciją. Reikia nuolatinės mokytojo pagalbos. (D1.1)	Iš dalies žodžiu ar raštu perteikia reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Tik dalis informacijos yra teisinga. Dažniausiai prireikia mokytojo pagalbos. (D1.2)	Žodžiu ar raštu perteikia didžiąją dalį reikalingos informacijos iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Atliekant užduotis pagalbos nereikia. Pagalbos prireikia tik atliekant sudėtingesnes užduotis. (D1.3)	Žodžiu ar raštu perteikia visą reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Atliekant užduotis pagalbos nereikia. (D1.4)
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija. (D2)	Labai ribotai dalyvauja nedidelės grupės darbe atliekant komandinę užduotį. Rodo pastangas išmokti bendradarbiauti ar vadovauti grupei iš mokytojo ir/ar grupės narių. (D2.1)	Ribotai bendradarbiauja nedidelėje grupėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Reikia nuolatinės mokytojo ir/ar grupės narių pagalbos. (D2.2)	Tinkamai bendradarbiauja nedidelėje grupėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Mokytojo ir/ar grupės narių pagalbos prireikia minimaliai. (D2.3)	Efektyviai bendradarbiauja nedidelėje mokinių grupelėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Apibendrina grupės darbą. Tai geba padaryti savarankiškai. (D2.4)

41. Pasiekimų lygių požymiai. 5–6 klasės:

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1.Pasiekimų sritis: Supratimas / Receptija (A)				
Sakytinio teksto supratimas. (A1)	Minimaliai supranta sakytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai parodo, jog dažnai netikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A1.1)	Iš dalies supranta sakytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai parodo, jog naudojamosi supratimo strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (A1.2)	Supranta didžiąją dalį sakytinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Savarankiškai atlieka pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog beveik visuomet naudojamosi supratimo strategijomis. (A1.3)	Supranta visą reikiamą sakytinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog visuomet tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A1.4)
Rašytinio teksto supratimas. (A2)	Minimaliai supranta rašytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai parodo, jog dažnai netikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A2.1)	Iš dalies supranta rašytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, jog naudojamosi supratimo strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (A2.2)	Supranta didžiąją dalį rašytinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Savarankiškai atlieka pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog dažniausiai tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A2.3)	Supranta visą reikiamą rašytinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus. Savarankiškai ir per trumpesnę laiką atlieka pateiktas užduotis. Supratimo rezultatai parodo, jog visuomet tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A2.4)
Audiovizualinio teksto supratimas. (A3)	Minimaliai supranta audiovizualinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai parodo,	Iš dalies supranta audiovizualinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai parodo, jog	Supranta didžiąją dalį audiovizualinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Savarankiškai atlieka pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog	Supranta visą reikiamą audiovizualinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus. Savarankiškai atlieka pateiktas užduotis. Rezultatai parodo,

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	jog dažnai netikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A3.1)	naudojamosi supratimo strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (A3.2)	dažniausiai tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A3.3)	jog visuomet tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A3.4)
2. Pasiekimų sritis: Raiška / Produkovimas (B)				
Sakytinio teksto produkavimas. (B1)	Minimaliai atlieka sakytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Dažnai prireikia pagalbos. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš dalies taisyklingai, kartais tai gali trukdyti suprasti, kas sakoma. Rezultatai parodo, jog dažnai netikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. Tartis ir intonavimas ne visada tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.1)	Iš dalies atlieka sakytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.2)	Atlieka didžiąją dalį sakytinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prireikti pagalbos. Leksines ir gramatinės struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.3)	Savarankiškai atlieka visas produkavimo žodžiu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.4)
Rašytinio teksto produkavimas. (B2)	Minimaliai atlieka rašytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Dažnai prireikia pagalbos. Tik suteikus pagalbą tinkamai išdėsto tekstą lape. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojamosi labai ribotai. (B2.1)	Iš dalies atlieka rašytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Tekstą lape išdėsto iš dalies tinkamai. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis, iš dalies pasinaudojama žodynais ir žinynais. (B2.2)	Atlieka didžiąją dalį rašytinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prireikti pagalbos. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Leksines ir gramatinės struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis, taip pat kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (B2.3)	Savarankiškai atlieka visas produkavimo raštu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais, kitais ištekliais). (B2.4)
Audiovizualinio teksto kūrimas. (B3)	Minimaliai atlieka audiovizualinio teksto kūrimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Dažnai prireikia pagalbos. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi labai ribotai. (B3.1)	Iš dalies atlieka audiovizualinio teksto kūrimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis. (B3.2)	Atlieka didžiąją dalį audiovizualinio teksto kūrimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prireikti pagalbos. Leksines ir gramatinės struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (B3.3)	Savarankiškai atlieka visas audiovizualinio teksto kūrimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. (B3.4)
3. Pasiekimų sritis: Sąveika / Interakcija (C)				

Pasiekimas	Pasiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Sakytinė interakcija. (C1)	Minimaliai atlieka sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo pašnekovo ir teikiamos pagalbos. Norint suprasti, kas sakoma, gali prireikti paprašyti pakartoti. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamosi labai ribotai. Tartis ir intonavimas nėra pakankamai geri, kad visuomet būtų aišku, ką norima pasakyti. (C1.1)	Iš dalies atlieka sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė dažnai priklauso nuo pašnekovo. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis. Tartis ir intonavimas pakankamai geri, kad būtų aišku, ką norima pasakyti. (C1.2)	Atlieka didžiąją dalį sakytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo pašnekovo. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tiksliai. Tartis ir intonavimas pakankamai geri. (C1.3)	Savarankiškai atlieka visas sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sėkmingai inicijuoja pokalbį ir pasiekia tikslą kartu padėdamas pašnekovui. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudojamosi interakcijos strategijomis. Tartis ir intonavimas tinkami. (C1.4)
Rašytinė interakcija (C2)	Minimaliai atlieka rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos/pateiktų pavyzdžių ir teikiamos pagalbos. Tik pateikus pavyzdį tekstą išdėsto laikydamiesi žanro reikalavimų ir konkrečios kalbos tradicijų. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojamosi labai ribotai. (C2.1)	Iš dalies atlieka rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Tekstą išdėsto iš dalies laikydamiesi žanro reikalavimų ir konkrečios kalbos tradicijų. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais). (C2.2)	Atlieka didžiąją dalį rašytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Tekstą išdėsto laikydamiesi žanro reikalavimų ir konkrečios kalbos tradicijų, nors gali pasitaikyti trūkumų. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), tačiau ne visuomet tiksliai. (C2.3)	Savarankiškai atlieka visas rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Tekstą išdėsto laikydamiesi žanro reikalavimų ir konkrečios kalbos tradicijų. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudojamosi interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais). (C2.4)
Sakytinė ir rašytinė interakcija virtualioje erdvėje. (C3)	Minimaliai atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir teikiamos pagalbos. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos	Iš dalies atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog	Atlieka didžiąją dalį sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai.	Savarankiškai atlieka visas sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Gali suteikti pagalbą kitiems. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Gali suteikti pagalbą kitiems. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo,

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	strategijomis naudojamosi labai ribotai. (C3.1)	naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis. (C3.2)	Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (C3.3)	jog tikslingai naudojamosi interakcijos strategijomis. (C3.4)
4. Pasiekimų sritis: Tarpininkavimas / Mediacija (D)				
Teksto mediacija. (D1)	Minimaliai žodžiu ar raštu perteikia reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Savarankiškai pasako ar parašo tik atsitiktinę informaciją. Nuolat reikia mokytojo pagalbos. (D1.1)	Iš dalies žodžiu ar raštu perteikia reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Tik dalis informacijos yra teisinga. Dažnai prireikia mokytojo pagalbos. (D1.2)	Žodžiu ar raštu perteikia didžiąją dalį reikalingos informacijos iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis. (D1.3)	Žodžiu ar raštu perteikia visą reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Atliekant užduotis pagalbos nereikia. (D1.4)
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija. (D2)	Labai ribotai dalyvauja nedidelės grupės darbe atliekant komandinę užduotį. Rodo pastangas išmokti bendradarbiauti ar vadovauti grupei iš mokytojo ir/ar grupės narių. (D2.1)	Ribotai bendradarbiauja nedidelėje grupėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Reikia nuolatinės mokytojo ir/ar grupės narių pagalbos. (D2.2)	Tinkamai bendradarbiauja nedidelėje grupėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Mokytojo ir/ar grupės narių pagalbos prireikia minimaliai. (D2.3)	Efektyviai bendradarbiauja nedidelėje grupėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Apibendrina grupės darbą. Tai geba padaryti savarankiškai. (D2.4)

42. Pasiekimų lygių požymiai. 7–8 klasės:

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Pasiekimų sritis: Supratimas / Receptija (A)				
Sakytinio teksto supratimas. (A1)	Minimaliai supranta sakytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijomis naudojamosi minimaliai. (A1.1)	Iš dalies supranta sakytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijomis naudojamosi iš dalies. (A1.2)	Supranta didžiąją dalį sakytinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog dažniausiai tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A1.3)	Supranta visą reikiamą sakytinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog visuomet tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A1.4)
Rašytinio teksto supratimas. (A2)	Minimaliai supranta rašytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog dažnai netikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A2.1)	Iš dalies supranta rašytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai rodo, jog naudojamosi supratimo strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (A2.2)	Supranta didžiąją dalį rašytinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog dažniausiai tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A2.3)	Supranta visą reikiamą rašytinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus. Savarankiškai per trumpesnę negu nurodyta laiką atliekant užduotis gali suteikti pagalbą kitiems. Supratimo rezultatai parodo, jog visuomet tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A2.4)

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Audiovizualinio teksto supratimas. (A3)	Minimaliai supranta audiovizualinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog dažnai netikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A3.1)	Iš dalies supranta audiovizualinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog naudojamosi supratimo strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (A3.2)	Supranta didžiąją dalį audiovizualinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog dažniausiai tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A3.3)	Supranta visą reikiamą audiovizualinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus. Savarankiškai per trumpesnį negu nurodyta laiką atliekant užduotis gali suteikti pagalbą kitiems. Rezultatai parodo, jog visuomet tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A3.4.)
2. Pasiiekimų sritis: Raiška / Produkovimas (B)				
Sakytinio teksto produkavimas. (B1.)	Minimaliai atlieka sakytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai, kartais tai gali trukdyti suprasti, kas sakoma. Rezultatai parodo, jog dažnai netikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. Dėl tarties ir intonavimo gali būti ne visada aišku, ką norima pasakyti. (B1.1.)	Iš dalies atlieka sakytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.2.)	Atlieka didžiąją dalį sakytinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Žinomas leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.3.)	Savarankiškai atlieka visas produkavimo žodžiu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Žinomas leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.4.)
Rašytinio teksto produkavimas. (B2.)	Minimaliai atlieka rašytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto iš dalies tinkamai. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis ir pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojamosi labai ribotai. (B2.1.)	Iš dalies atlieka rašytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto tinkamai, nors gali pasitaikyti trūkumų. Žinomas leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis, iš dalies pasinaudojama žodynais ir žinynais. (B2.2.)	Atlieka didžiąją dalį rašytinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis, pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (B2.3.)	Savarankiškai atlieka visas produkavimo raštu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis ir pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais, kitais ištekliais). (B2.4.)
Audiovizualinio teksto kūrimas. (B3.)	Minimaliai atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos	Iš dalies atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prireikti pagalbos. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog	Atlieka didžiąją dalį audiovizualinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog	Savarankiškai atlieka visas audiovizualinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog

		Pasiekimų lygiai			
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)	
	strategijomis naudojamosi labai ribotai. (B3.1.)	naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis. (B3.2.)	raiškos strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (B3.3.)	tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. (B3.4.)	
3. Pasiekimų sritis: Sąveika / Interakcija (C)					
Sakytinė interakcija. (C1.)	Minimaliai atlieka sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo pašnekovo. Norint suprasti, kas sakoma, gali prireikti paprašyti pakartoti. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamosi labai ribotai. Tartis ir intonavimas nėra pakankamai geri, kad visuomet būtų aišku, ką norima pasakyti. (C1.1.)	Iš dalies atlieka sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Kartais prireikia pagalbos. Interakcijos sėkmė dažnai priklauso nuo pašnekovo. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis. Tartis ir intonavimas pakankamai geri, kad būtų aišku, ką norima pasakyti. (C1.2.)	Atlieka didžiąją dalį sakytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas tinkami. (C1.3.)	Savarankiškai atlieka visas sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sėkmingai inicijuoja pokalbį ir pasiekia tikslą kartu padėdamas pašnekovui. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi interakcijos strategijomis. Tartis ir intonavimas tinkami. (C1.4.)	
Rašytinė interakcija. (C2.)	Minimaliai atlieka rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos/pateiktų pavyzdžių ir teikiamos pagalbos. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojamosi labai ribotai. (C2.1.)	Iš dalies atlieka rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais). (C2.2.)	Atlieka didžiąją dalį rašytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), tačiau ne visuomet tikslingai. (C2.3.)	Savarankiškai atlieka visas rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais). (C2.4.)	
Sakytinė ir rašytinė interakcija virtualioje erdvėje. (C3)	Minimaliai atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso papildomos informacijos. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamosi labai ribotai. (C3.1.)	Iš dalies atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis. (C3.2.)	Atlieka didžiąją dalį sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis reikia pagalbos. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi	Savarankiškai atlieka visas sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Gali suteikti pagalbą kitiems. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi interakcijos strategijomis. (C3.4.)	

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
			interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (C3.3.)	
4. Pasiiekimų sritis: Tarpininkavimas / Mediacija (D)				
Teksto mediacija. (D1.)	Minimaliai žodžiu ar raštu perteikia reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Savarankiškai pasako ar parašo tik atsitiktinę informaciją. Nuolat reikia mokytojo pagalbos. (D1.1.)	Iš dalies žodžiu ar raštu perteikia reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Tik dalis informacijos yra teisinga. Dažnai prireikia mokytojo pagalbos. (D1.2.)	Žodžiu ar raštu perteikia didžiąją dalį reikalingos informacijos iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis. (D1.3.)	Žodžiu ar raštu perteikia visą reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Atliekant užduotis pagalbos nereikia. (D1.4.)
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija. (D2.)	Labai ribotai dalyvauja nedidelės grupės darbe atliekant komandinę užduotį. Rodo pastangas išmokti bendradarbiauti ar vadovauti grupei iš mokytojo ir/ar grupės narių. (D2.1.)	Ribotai bendradarbiauja nedidelėje grupėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Reikia nuolatinės mokytojo ir/ar grupės narių pagalbos. (D2.2.)	Tinkamai bendradarbiauja nedidelėje grupėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Mokytojo ir/ar grupės narių pagalbos prireikia minimaliai. (D2.3.)	Efektyviai bendradarbiauja nedidelėje grupėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Tai gali padaryti savarankiškai. (D2.4.)

43. Pasiiekimų lygių požymiai. 9–10/ I-II gimnazijos klasės:

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Pasiiekimų sritis: Supratimas / Receptija (A)				
Sakytinio teksto supratimas. (A1.)	Minimaliai supranta autentiškus (išskyrus grožinius) sakytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijomis naudojamosi minimaliai. (A1.1)	Iš dalies supranta autentiškus (išskyrus grožinius) sakytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijomis naudojamosi iš dalies. (A1.2.)	Supranta didžiąją dalį autentiškų (išskyrus grožinius) sakytinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog dažniausiai tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A1.3.)	A1.4. Supranta visą reikiamą autentiškų (išskyrus grožinius) sakytinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog visuomet tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A1.4.)
Rašytinio teksto supratimas. (A2.)	Minimaliai supranta autentiškus (išskyrus grožinius) rašytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog dažnai netikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A2.1.)	Iš dalies supranta autentiškus (išskyrus grožinius) rašytinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai rodo, jog naudojamosi supratimo strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (A2.2.)	Supranta didžiąją dalį autentiškų (išskyrus grožinių) rašytinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog dažniausiai tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A2.3.)	Supranta visą reikiamą autentiškų (išskyrus grožinių) rašytinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus. Savarankiškai per trumpesnę negu nurodyta laiką atliekant užduotis gali suteikti pagalbą kitiems. Supratimo rezultatai parodo, jog visuomet tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A2.4.)

Pasiiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Audiovizualinio teksto supratimas. (A3.)	Minimaliai supranta autentiškų audiovizualinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog dažnai netikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A3.1.)	Iš dalies supranta autentiškų audiovizualinius tekstus pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog naudojamosi supratimo strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (A3.2.)	Supranta didžiąją dalį autentiškų audiovizualinių tekstų informacijos pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog dažniausiai tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A3.3.)	Supranta visą reikiamą autentiškų audiovizualinių tekstų informaciją pagal programos reikalavimus. Savarankiškai per trumpesnę negu nurodyta laiką atliekant užduotis gali suteikti pagalbą kitiems. Rezultatai parodo, jog visuomet tikslingai naudojamosi supratimo strategijomis. (A3.4.)
2. Pasiiekimų sritis: Raiška / Produktavimas (B)				
Sakytinio teksto produktavimas. (B1.)	Minimaliai atlieka sakytinio teksto produktavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai, kartais tai gali trukdyti suprasti, kas sakoma. Neutralų registrą vartoja dažniausiai tinkamai. Rezultatai parodo, jog dažnai netikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. Dėl tarties ir intonavimo gali būti ne visada aišku, ką norima pasakyti. (B1.1.)	Iš dalies atlieka sakytinio teksto produktavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Neutralų registrą vartoja dažniausiai tinkamai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.2.)	Atlieka didžiąją dalį sakytinio teksto produktavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Neutralų registrą vartoja tinkamai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.3)	Atlieka visas produktavimo žodžiu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Neutralų registrą vartoja tinkamai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.4.)
Rašytinio teksto produktavimas. (B2.)	Minimaliai atlieka rašytinio teksto produktavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto iš dalies tinkamai. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Neutralų registrą vartoja dažniausiai tinkamai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis ir pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojamosi labai ribotai. (B2.1.)	Iš dalies atlieka rašytinio teksto produktavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto tinkamai, nors gali pasitaikyti trūkumų. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Neutralų registrą vartoja dažniausiai tinkamai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis, iš dalies pasinaudojama žodynais ir žinynais. (B2.2.)	Atlieka didžiąją dalį rašytinio teksto produktavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Neutralų registrą vartoja tinkamai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis, pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (B2.3.)	Atlieka visas produktavimo raštu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Neutralų registrą vartoja tinkamai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis ir pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais, kitais ištekliais). (B2.4.)

Pasiiekimų lygiai				
Pasiiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Audiovizualinio teksto kūrimas. (B3.)	Minimaliai atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi labai ribotai. (B3.1.)	Iš dalies atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis raiškos strategijomis. (B3.2.)	Atlieka didžiąją dalį audiovizualinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatinės struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis naudojamosi, tačiau ne visuomet tikslingai. (B3.3.)	Atlieka visas audiovizualinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi raiškos strategijomis. (B3.4.)
3. Pasiiekimų sritis: Sąveika / Interakcija				
Sakytinė interakcija. (C1.)	Minimaliai atlieka sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė dažniau priklauso nuo pašnekovo. Norint suprasti, kas sakoma, gali prireikti paprašyti pakartoti. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamosi labai ribotai. Tartis ir intonavimas nėra pakankamai geri, kad visuomet būtų aišku, ką norima pasakyti. (C1.1.)	Iš dalies atlieka sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė gali priklausyti nuo pašnekovo. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis. Tartis ir intonavimas pakankamai geri, kad būtų aišku, ką norima pasakyti. (C1.2.)	Atlieka didžiąją dalį sakytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis sėkmė gali priklausyti nuo pašnekovo. Leksines ir gramatinės struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas tinkami. (C1.3.)	Atlieka visas sakytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sėkmingai inicijuoja pokalbį ir pasiekia tikslą kartu padėdamas pašnekovui. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi interakcijos strategijomis. Tartis ir intonavimas tinkami. (C1.4.)
Rašytinė interakcija. (C2.)	Minimaliai atlieka rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso papildomos informacijos/pateiktų pavyzdžių ir teikiamos pagalbos. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojamosi labai ribotai. (C2.1.)	Iš dalies atlieka rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais). (C2.2.)	Atlieka didžiąją dalį rašytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatinės struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), tačiau ne visuomet tikslingai. (C2.3.)	Savarankiškai atlieka visas rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais). (C2.4.)
Sakytinė ir rašytinė interakcija virtualioje erdvėje. (C3.)	Minimaliai atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis.	Iš dalies atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Interakcijos	Atlieka didžiąją dalį sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis.	Savarankiškai atlieka visas sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis.

Pasiiekimų lygiai				
Pasiiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	Interakcijos sėkmė dažnai priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamosi labai ribotai. (C3.1.)	sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis. (C3.2.)	Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (C.3.3.)	Gali suteikti pagalbą kitiems. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi interakcijos strategijomis. (C,3.4.)
4. Pasiiekimų sritis: Tarpininkavimas / Mediacija (D)				
Teksto mediacija. (D1.)	Minimaliai žodžiu ar raštu perteikia reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Savarankiškai pasako ar parašo tik atsitiktinę informaciją. Nuolat reikia mokytojo pagalbos. (D1.1.)	Iš dalies žodžiu ar raštu perteikia reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Tik dalis informacijos yra teisinga. Dažnai pririekia mokytojo pagalbos. (D1.2.)	Žodžiu ar raštu perteikia didžiąją dalį reikalingos informacijos iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Pagalbos pririekia atliekant sudėtingesnes užduotis. (D1.3.)	Žodžiu ar raštu perteikia visą reikalingą informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Atliekant užduotis pagalbos nreikia. (D1.4.)
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija. (D2.)	Labai ribotai dalyvauja nedidelės grupės darbe atliekant komandinę užduotį. Rodo pastangas išmolti bendradarbiauti ar vadovauti grupei iš mokytojo ir/ar grupės narių. Rezultatai parodo, jog mediacijos strategijomis naudojamosi labai ribotai. (D2.1.)	Ribotai bendradarbiauja nedidelėje grupėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Reikia nuolatinės mokytojo ir/ar grupės narių pagalbos. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis mediacijos strategijomis. (D2.2.)	Tinkamai bendradarbiauja nedidelėje grupėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Mokytojo ir/ar grupės narių pagalbos pririekia minimaliai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi mediacijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (D2.3.)	Efektyviai bendradarbiauja nedidelėje grupėje ar jai vadovauja atliekant komandinę užduotį. Tai gali padaryti savarankiškai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi mediacijos strategijomis. (D2.4.)

44. Pasiiekimų lygių požymiai. III-IV gimnazijos klasės:

Pasiiekimų lygiai				
Pasiiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Pasiiekimų sritis: Supratimas / Receptija (A)				
Sakytinio teksto supratimas. (A1.)	Minimaliai supranta sakomą tekstą (pvz. instrukcijas, nurodymus, techninę informaciją, kalbą, interviu) asmeninio bendravimo kontekste. Geba suprasti autentiškus lėtai sakomus, trumpus žodinius skelbimus viešose vietose nesant foniniam triukšmui. Supranta pokalbio esmę, bet detalių beveik neskiria. Supranta pavienius posakius, kai vartojama paprasta, norminė	Supranta sakomą tekstą (pvz. instrukcijas, nurodymus, techninę informaciją, kalbą, interviu) asmeninio ir visuomeninio gyvenimo temomis. Geba suprasti lėtesniu nei natūraliu tempu sakomus žodinius skelbimus viešose vietose esant foniniam triukšmui. Supranta pokalbio esmę, minimaliai skiria detales kai vartojama paprasta, norminė leksika, o frazių ir	Supranta autentišką natūraliu tempu sakomą tekstą asmeninio, visuomeninio, akademinio ir profesinės veiklos bendravimo kontekste. Supranta pokalbio esmę, skiria detales, nuomonę skiria nuo fakto. Supranta sudėtingesnę norminę leksiką, frazes ir posakius, žargoną, slengą ir šnekamosios kalbos posakius. Suvokia meninio teksto reikšmę, siužetą,	Supranta natūraliu ir greitu tempu sakomą tekstą, pokalbio esmę, skiria detales, nuomonę, faktą, auditoriją, potekstę, kai vartojama sudėtingesnė norminė ir nenorminė leksika, kai tekste esama natūraliai pasitaikančių frazių ir posakių, žargono, slengo. Suvokia meninio teksto reikšmę, siužetą, pagrindinę mintį, potekstę, interpretavimo variacijas. Įvardija grožinio teksto meninių raiškos

Pasiiekimas	Pasiiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	leksika ir pakartojama, o frazių ir posakių beveik nepasitaiko. Suvokia klausomo teksto siužetą ir / ar pagrindinę mintį. (A1.1.)	posakių pasitaiko minimaliai. Minimaliai suvokia meninio teksto siužetą, pagrindinę mintį, tikslą, auditoriją. (A1.2.)	pagrindinę teksto mintį, tikslą, auditoriją. (A1.3.)	priemonių poveikį skaitytojui ir teksto prasmei. Supranta konotaciją, pagrindinę mintį, adresatą, tikslą, auditoriją, retesnę leksiką, gramatines ir retorines struktūras. (A1.4.)
Rašytinio teksto supratimas. (A2.)	Supranta paprastas instrukcijas, skelbimus, nurodymus, asmenines žinutes, trumpus informacinius tekstus, straipsnius, pareiškimus, el. laiškus, su paprastais aprašymais, įvykiais, įvairiomis asmeninio gyvenimo veiklos temomis, kuriuose pateikiami faktai ir beveik nėra detalių. Suvokia teksto pagrindinę mintį. Geba tekste surasti faktus. (A2.1.)	Supranta instrukcijas, skelbimus, nurodymus, asmenines žinutes, pareiškimus, aiškinamuosius tekstus, el. laiškus, kuriuose pateikiama įvairi asmeninio ir visuomeninio gyvenimo veiklos informacija, aprašymai, įvykiai, veikla, patirtis. Randa informaciją tekste ar keliuose tekstuose, kur pateikiami faktai, ir mažai detalių. Suvokia teksto pagrindinę mintį ir kai kurias detales. Suvokia literatūrinio teksto siužetą. (A2.2.)	Supranta detalias instrukcijas, skelbimus, nurodymus, asmenines žinutes, pareiškimus, aprašymus, el. laiškus, kuriuose pateikiama įvairi asmeninio, visuomeninio gyvenimo bei akademinės ir profesinės veiklos informacija, reiškiamos emocijos, įspūdžiai, išsakomos nuomonės, autoriaus požiūris. Geba skirti faktinę informaciją nuo nuomonės, detales, iliustracijos ar pavyzdžio. Suvokia teksto pagrindinę mintį, detales, tikslą, auditoriją, gramatines ir retorines struktūras, siužetą, meninės raiškos priemones. (A2.3.)	Supranta aprašomuosius, aiškinamuosius, informacinius, publicistinius, samprotavimo tekstus, kuriuose pateikiama įvairi asmeninio, visuomeninio gyvenimo bei akademinės ir profesinės veiklos informacija. Suvokia tekstuose naudojamas strategijas, kalbinėmis priemonėmis reikiamus autorių požiūrius, teksto pagrindinę mintį, detales, tikslą, auditoriją, gramatines ir retorines struktūras, siužetą, pagrindinę mintį, meninės raiškos priemones. Įvardija rašytojo pasirinktų priemonių poveikį skaitytojui ir teksto prasmei. (A2.4.)
Audiovizualinio teksto supratimas. (A3.)	Supranta informacinių, pramoginių, publicistinių, dokumentinių vaizdo įrašų pagrindinę mintį, jei kalbama lėtai, standartine kalba, nevarojant specialių terminų. Supranta nesudėtingų TV laidų informaciją asmeninio gyvenimo veiklos temomis, kai kalbama lėtai, standartine kalba. Supranta žiūrimo vaidybinio filmo pagrindinę mintį. (A3.1.)	Supranta informacinių, pramoginių, publicistinių, dokumentinių vaizdo įrašų pagrindinę mintį, detales, dėstomus faktus, kai kalbama standartine kalba, lėtesniu nei natūraliu tempu ir minimaliai vartojami specialūs terminai. Supranta TV laidų informaciją asmeninio ir visuomeninio gyvenimo veiklos temomis, kai kalbama lėtai, standartine kalba. Supranta žiūrimo vaidybinio filmo pagrindinę mintį ir detales. (A3.2.)	Supranta informacinių, pramoginių, publicistinių, dokumentinių vaizdo įrašų pagrindinę mintį, detales, dėstomus faktus, kalbėtojo požiūrį, kai kalbama standartine kalba, natūraliu tempu ir vartojama nedaug specialių terminų. Supranta TV laidų informaciją įvairiomis temomis, kai kalbama standartine kalba (gali būti dialektu) natūraliu, negreitu tempu. Supranta žiūrimo vaidybinio filmo pagrindines mintis ir detales, kalbines meninės raiškos priemones. Girdi skirtingų filmo veikėjų kalbėsenos ypatumus (slengo, nestandartinės kalbos, specifinio žodyno vartojimą). (A3.3.)	Supranta vaizdo įrašų, TV laidų pagrindinę mintį, tikslą, auditoriją, skiria dėstomus faktus nuo nuomonės, pastebi kalbėtojo požiūrį, kai kalbama standartine kalba ar dialektu, natūraliu ir greitu tempu bei vartojami specialūs terminai, kai kalbama standartine ir nestandartine kalba. Supranta žiūrimo vaidybinio filmo pagrindinę mintį ir detales, skiria kūrinių vizualines ir kalbines meninės raiškos priemones, suvokia, kaip jos padeda kurti reikšmę. Supranta skirtingų filmo veikėjų kalbėsenos ypatumus (slengo, nestandartinės kalbos, specifinio žodyno vartojimą). (A3.4.)
Supratimo / recepcijos	Klausydamiesi ir/ar skaitydami nepažįstamą tekstą nuspėja žodžio,	Klausydamiesi ir/ar skaitydami nepažįstamą tekstą nuspėja žodžio,	Tekste nuspėja žodžio, frazės, posakio reikšmę iš konteksto ar pagal žodžių	Tekste nuspėja žodžio, frazės, posakio reikšmę iš konteksto arba pagal žodžių

Pasiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
strategijų taikymas. (A4.)	frazės, posakio reikšmę. Geba nuspėti kitos teksto dalies turinį. Supranta pavyzdžių (ilustracijų, lentelių, grafikų, paveikslėlių, nuotraukų) panaudojimo prasmę. Geba naudotis elektroniniais vertėjais, kitais supratimo pagalbos įrankiais, ne visada efektyviai. (A4.1.)	frazės, posakio reikšmę iš konteksto. Geba nuspėti kitos teksto dalies turinį, detales remdamiesi teksto visuma bei kontekstu. Supranta pavyzdžių (ilustracijų, lentelių, grafikų, paveikslėlių, nuotraukų) panaudojimo prasmę. Geba naudotis elektroniniais vertėjais, kitais supratimo pagalbos įrankiais, ne visada efektyviai. (A4.2.)	darybos principus, giminingus arba kitų kalbų žodžius. Geba nuspėti kitos teksto dalies turinį, detales, veiksmų seką remdamiesi teksto visuma bei kontekstu. Nuspėja teksto tipą ir turinį pagal antraštę, paantraštes, grafinį vaizdą, pateikiamas iliustracijas, grafikus, nuotraukas. Naudojasi supratimo pagalbos įrankiais, reikiamą informaciją (pvz. apie posakio neformalų vartojimą) randa internete. (A4.3.)	darybos principus, giminingus arba kitų kalbų žodžius. Remdamiesi teksto visuma bei kontekstu supranta autoriaus argumentavimą, minties eigą, logines sekas, pavyzdžių (ilustracijų, lentelių, grafikų, paveikslėlių, nuotraukų) panaudojimo principus. Nuspėja teksto tipą ir turinį pagal antraštę, paantraštes, grafinį vaizdą, pateikiamas iliustracijas, grafikus, nuotraukas. Efektyviai naudojasi supratimo pagalbos įrankiais, geba reikiamą informaciją rasti internete. (A4.4.)
2. Pasiekimų sritis: Raiška / Produkovimas (B)				
Sakytinio teksto produkavimas. (B1.)	Minimaliai atlieka sakytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Žodyno pakanka tik kai kurioms mintims išreikšti programos temomis. Leksines ir gramatines struktūras iš dalies vartoja taisyklingai, kartais nėra aišku, ką norima pasakyti. Ne visuomet tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog ne visuomet tikslingai naudoja raiškos strategijas. Tartis ir intonavimas dažniausia tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.1.)	Iš dalies atlieka sakytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Iš esmės pakanka žodyno išreikšti mintis įvairiomis programos temomis. Ne visuomet taisyklingai vartoja leksines ir gramatines struktūras, tačiau dažniausia aišku, ką norima pasakyti. Iš esmės tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias raiškos strategijas. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.2.)	Atlieka didžiąją dalį sakytinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Vartoja pakankamai platų žodyną išreikšti mintis įvairiomis programos temomis. Ne visuomet taisyklingai vartoja sudėtingesnes gramatines struktūras, bet visada aišku, ką norima pasakyti. Tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog naudoja įvairias raiškos strategijas, tačiau ne visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.3.)	Atlieka visas produkavimo žodžiu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Vartoja pakankamai platų žodyną, laisvai perfrazuoja siekiant išvengti pasikartojimo. Taisyklingai vartoja retesnius žodžius ir sudėtingesnes gramatines struktūras išreikšti mintis įvairiomis programos temomis. Tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja įvairias raiškos strategijas. Tartis ir intonavimas tinkami suprasti, ką norima pasakyti. (B1.4.)
Rašytinio teksto produkavimas. (B2.)	Minimaliai atlieka rašytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto iš dalies tinkamai. Žodyno pakanka tik kai kurioms pagrindinėms mintims išreikšti programos temomis. Leksines ir gramatines struktūras iš dalies vartoja taisyklingai, kartais nėra aišku,	Iš dalies atlieka rašytinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto tinkamai, nors gali pasitaikyti trūkumų. Iš esmės pakanka žodyno išreikšti mintis įvairiomis programos temomis. Ne visuomet taisyklingai vartoja leksines ir gramatines struktūras, tačiau	Atlieka didžiąją dalį rašytinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Vartoja pakankamai platų žodyną išreikšti mintis įvairiomis programos temomis. Ne visuomet taisyklingai vartoja sudėtingesnes gramatines struktūras, bet visada aišku, ką norima pasakyti.	Atlieka visas produkavimo raštu užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Vartoja pakankamai platų žodyną, laisvai perfrazuoja siekiant išvengti pasikartojimo. Taisyklingai vartoja retesnius žodžius ir sudėtingesnes gramatines struktūras išreikšti mintis

Pasiekimų lygiai				
Pasiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	ką norima pasakyti. Ne visuomet tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis ir pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojasi ribotai. (B2.1.)	dažniausia aišku, ką norima pasakyti. Iš esmės tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog taiko kai kurias raiškos strategijas, iš dalies pasinaudoja žodynais ir žinynais. (B2.2.)	Tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog įvairiomis raiškos strategijomis ir pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), naudojasi, tačiau ne visuomet tikslingai. (B2.3.)	įvairiomis programos temomis. Tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja įvairias raiškos strategijas ir pagalbos priemones (žodynus, žinynus, kitus šteklius). (B2.4.)
Audiovizualinio teksto kūrimas. (B3.)	Minimaliai atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Sudėtingesnes užduotis atlieka tik padedamas. Leksines ir gramatines struktūras iš dalies vartoja taisyklingai, kartais nėra aišku, ką norima pasakyti. Ne visuomet tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijų ir skaitmeninių priemonių bei tekstų rengyklų naudojimas yra gana ribotas. (B3.1.)	Iš dalies atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prirėikti pagalbos. Ne visuomet taisyklingai vartoja leksines ir gramatines struktūras, tačiau dažniausia aišku, ką norima pasakyti. Iš esmės tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog taiko kai kurias raiškos strategijas ir naudoja skaitmenines priemones bei tekstų rengykles, tačiau ne visuomet tikslingai. (B3.2.)	Atlieka didžiąją dalį audiovizualinio teksto produkavimo užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Atliekant sudėtingesnes užduotis pagalbos prirėikia retai. Ne visuomet taisyklingai vartoja sudėtingesnes gramatines struktūras, bet visada aišku, ką norima pasakyti. Dažniausiai tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog taiko įvairias raiškos strategijas ir naudoja įvairias skaitmenines priemones ir tekstų rengykles, tačiau ne visuomet tikslingai. (B3.3.)	Atlieka visas audiovizualinio teksto produkavimo užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Savarankiškai atlieka ir sudėtingesnes užduotis. Vartoja pakankamai platų žodyną. Taisyklingai vartoja retesnius žodžius ir sudėtingesnes gramatines struktūras išreikšti mintis įvairiomis programos temomis. Tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog tikslingai taiko įvairias raiškos strategijas ir naudoja įvairias skaitmenines priemones ir tekstų rengykles. (B3.4.)
3. Pasiekimų sritis: Sąveika / Interakcija (C)				
Sakytinė interakcija. (C1.)	Pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis dalyvaudami pokalbiuose ir diskusijose minimaliai reiškia mintis ir paklausia kitų nuomonės. Komentuojant kitų asmenų požiūrį reikia pagalbos palaikyti mandagų santykį ir laikytis socialinio pokalbio konvencijų. Tikslinėje diskusijoje siekiant bendro rezultato minimaliai aptaria reiškinų priežastis-pasekmes, problemas-sprendimus, pateikia nepakankamai argumentų. Sunkiai susikalba sprendžiant prekių ir paslaugų įsigijimo klausimus. Retai	Pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis dalyvaudami pokalbiuose ir diskusijose iš dalies tikslingai reiškia mintis ir paklausia kitų nuomonės. Komentuojant kitų asmenų požiūrį kartais reikia pagalbos palaikyti mandagų santykį ir laikytis socialinio pokalbio konvencijų. Tikslinėje diskusijoje siekiant bendro rezultato iš dalies aptaria reiškinų priežastis-pasekmes, problemas-sprendimus, pateikia pakankamai argumentų. Pakankamai susikalba sprendžiant prekių ir paslaugų	Pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis dalyvaudami pokalbiuose ir diskusijose tinkamai reiškia mintis ir paklausia kitų nuomonės. Komentuojant kitų asmenų požiūrį dažnai palaiko mandagų santykį ir laikosi socialinio pokalbio konvencijų. Tikslinėje diskusijoje siekiant bendro rezultato aptaria reiškinų priežastis-pasekmes, problemas-sprendimus, pateikia argumentus. Susikalba sprendžiant prekių ir paslaugų įsigijimo klausimus, pagalbos prirėikia tik atliekant sudėtingesnes užduotis. Dažnai	Pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis dalyvaudami pokalbiuose ir diskusijose laisvai reiškia mintis ir paklausia kitų nuomonės. Komentuojant kitų asmenų požiūrį visada palaiko mandagų santykį ir laikosi socialinio pokalbio konvencijų. Tikslinėje diskusijoje siekiant bendro rezultato detalai aptaria reiškinų priežastis-pasekmes, problemas-sprendimus, pateikia argumentus. Sklandžiai sprendžia prekių ir paslaugų įsigijimo klausimus. Visada vartoja tinkamą

Pasiiekimas	Pasiiekimų lygiai			
	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	vartoja tinkamą kalbą pradėti, palaikyti, pabaigti pokalbį, perimti kalbėtojo vaidmenį. Reikalinga pagalba pasitikslinti ar teisingai suprato, paprašo daugiau informacijos, detalių. (C1.1.)	įsigijimo klausimus. Iš dalies vartoja tinkamą kalbą pradėti, palaikyti, pabaigti pokalbį, perimti kalbėtojo vaidmenį. Kartais pasitikslina ar teisingai suprato, paprašo daugiau informacijos, detalių. (C1.2.)	vartoja tinkamą kalbą pradėti, palaikyti, pabaigti pokalbį, perimti kalbėtojo vaidmenį. Pasitikslina ar teisingai suprato, paprašo daugiau informacijos, detalių. (C1.3.)	kalbą pradėti, palaikyti, pabaigti pokalbį, perimti kalbėtojo vaidmenį. Pasitikslina ar teisingai suprato, paprašo daugiau informacijos, detalių. (C1.4.)
Rašytinė interakcija. (C2.)	Minimaliai atlieka rašytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Asmeniniame susirašinėjime ribotai apsieičia informacija, perteikia tik dalį naujienų, pririekia pagabos reiškiant mintis, nuomonę, emocijas. Oficialiame susirašinėjime minimaliai teiraujasi ir perteikia informaciją, aiškina, argumentuoja. Transakcinėse situacijose pateikia tik dalį aktualios informacijos; su pagalba užpildo anketas, formas. Rezultatai parodo, jog minimaliai naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais). (C2.1.)	Atlieka dalį rašytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Asmeniniame susirašinėjime apsieičia pagrindine informacija, perteikia dalį naujienų, pririekia pagabos reiškiant mintis, nuomonę, emocijas. Oficialiame susirašinėjime iš dalies teiraujasi ir perteikia informaciją, aiškina, argumentuoja. Transakcinėse situacijose pateikia dalį aktualios informacijos; ribotai užpildo anketas, formas. Rezultatai parodo, jog iš dalies naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais). (C2.2.)	Atlieka didžiąją dalį rašytinės interakcijos užduočių pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Asmeniniame susirašinėjime apsieičia informacija, perteikia didžiąją dalį naujienų, reiškia mintis, nuomonę, emocijas. Oficialiame susirašinėjime teiraujasi ir perteikia didžiąją dalį informacijos, aiškina, argumentuoja. Transakcinėse situacijose pateikia didžiąją dalį aktualios informacijos; užpildo anketas, formas. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), tačiau ne visuomet tikslingai. (C2.3.)	Atlieka visas rašytinės interakcijos užduotis pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Asmeniniame susirašinėjime apsieičia detalia informacija, perteikia visas naujienas, sklandžiai reiškia mintis, nuomonę, emocijas. Oficialiame susirašinėjime teiraujasi ir perteikia detalią informaciją, aiškina, argumentuoja. Transakcinėse situacijose pateikia aktualią informaciją; užpildo anketas, formas. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais). (C2.3.)
Sakytinė ir rašytinė interakcija virtualioje erdvėje. (C3.)	Dalyvaudami virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu ar daugiau pašnekovų, minimaliai laikosi saugos ir etikos normų. Minimalią dalį sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduočių atlieka pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Paskelbia asmeninius įrašus ir minimaliai reaguoja į komentarus. Grupės diskusijoje minimaliai pasisako, paskelbia ir pakomentuoja kitų asmenų įrašus reikšdami nuomonę ir emocijas. Bendradarbiaudami minimaliai su pagalba siekia numatyto rezultato,	Dalyvaudami virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu ar daugiau pašnekovų, iš dalies laikosi saugos ir etikos normų. Dalį sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduočių atlieka pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Paskelbia asmeninius įrašus ir iš dalies reaguoja į komentarus. Grupės diskusijoje retai pasisako, paskelbia ir pakomentuoja kitų asmenų įrašus reikšdami nuomonę ir emocijas. Bendradarbiaudami iš dalies siekia numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai sprenddami iškilusias	Dalyvaudami virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu ar daugiau pašnekovų, dažnai laikosi saugos ir etikos normų. Didžiąją dalį sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduočių atlieka pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Paskelbia asmeninius įrašus ir reaguoja į komentarus. Grupės diskusijoje dažnai tinkamai pasisako, paskelbia ir pakomentuoja kitų asmenų įrašus reikšdami nuomonę ir emocijas. Bendradarbiaudami dažnai siekia numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai sprenddami iškilusias	Dalyvaudami virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu ar daugiau pašnekovų, visada laikosi saugos ir etikos normų. Sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje visas užduotis atlieka pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Paskelbia detalius asmeninius įrašus, reaguoja į komentarus. Grupės diskusijoje visada tinkamai pasisako, paskelbia ir pakomentuoja kitų asmenų įrašus reikšdami nuomonę ir emocijas. Bendradarbiaudami siekia numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai

Pasiiekimų lygiai				
Pasiiekimas	Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	konstruktyviai ir mandagiai sprendami iškilusias problemas, minimaliai naudojasi interakcijos strategijomis. (C3.1.)	problemas, iš dalies naudojasi interakcijos strategijomis. (C3.2.)	problemas, ne visada tinkamai pasinaudodami interakcijos strategijomis. (C3.3.)	sprendami iškilusias problemas, tinkamai pasinaudodami interakcijos strategijomis. (C3.4.)
4. Pasiiekimų sritis: Tarpininkavimas / Mediacija (D)				
Teksto mediacija. (D1.)	Minimaliai žodžiu ar raštu perteikia reikalingą informaciją, komentuoja ir vertina, pateikia santrauką iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Savarankiškai pasako ar parašo tik atsitiktinę informaciją. Nuolat reikia mokytojo pagalbos. Rezultatai rodo, kad mediacijos strategijomis naudojamas labai ribotai. (D1.1.)	Iš dalies žodžiu ar raštu perteikia reikalingą informaciją, komentuoja ir vertina, pateikia santrauką iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Tik dalis informacijos yra teisinga. Dažnai prireikia mokytojo pagalbos. Rezultatai parodo, jog mediacijos strategijomis naudojamas ribotai. (D1.2.)	Žodžiu ar raštu perteikia didžiąją dalį reikalingos informacijos, komentuoja ir vertina, pateikia santrauką iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Mediacijos strategijas Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai parodo, jog naudojamas mediacijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. (D1.3.)	Žodžiu ar raštu perteikia visą reikalingą informaciją, komentuoja ir vertina, pateikia santrauką iš programos reikalavimus atitinkančių įvairių tekstų. Atliekant užduotis pagalbos nereikia. Perteikdami sudėtingą teksto turinį žodžiu ar raštu tikslingai naudojasi mediacijos strategijomis. (D1.4.)
Bendradarbiavimo proceso mediacija. (D2.)	Labai ribotai moderuoja diskusiją, apibendrina išsakytą informaciją, skatina bendro sprendimo priėmimą, palengvina bendravimą daugiakultūrinėje aplinkoje, skatina tarpkultūrinį bendradarbiavimą, nesutarimuose siekia konsensuso. (D2.1.)	Ribotai moderuoja diskusiją, apibendrina išsakytą informaciją, skatina bendro sprendimo priėmimą, palengvina bendravimą daugiakultūrinėje aplinkoje, skatina tarpkultūrinį bendradarbiavimą, nesutarimuose siekia konsensuso. Reikia nuolatinės mokytojo ir/ar grupės narių pagalbos. (D2.2.)	Tinkamai moderuoja diskusiją, apibendrina išsakytą informaciją, skatina bendro sprendimo priėmimą, palengvina bendravimą daugiakultūrinėje aplinkoje, skatina tarpkultūrinį bendradarbiavimą, nesutarimuose siekia konsensuso. Mokytojo ir/ar grupės narių pagalbos prireikia minimaliai. (D2.3.)	Laisvai moderuoja diskusiją, apibendrina išsakytą informaciją, skatina bendro sprendimo priėmimą, palengvina bendravimą daugiakultūrinėje aplinkoje, skatina tarpkultūrinį bendradarbiavimą, nesutarimuose siekia konsensuso. (D2.4.)